

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2021. 11. hét

Fogyasztóvédelmi világnap: Elkészült a szakpolitikai program

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára bejelentette, hogy a tárca elkészítette és közzétette a következő időszak stratégiai alapvetéseit és feladatait tartalmazó fogyasztóvédelmi szakmapolitikai programját - számolt be róla a Világgazdaság.

"A hazai fogyasztóvédelem a koronavírus-járvány miatt megnövekedett feladatai mellett is hathatósan védte a magyar fogyasztók, tisztességes vállalkozások érdekeit az elmúlt egy évben. Miközben az ellenőrzésekkel sikeresen szűrtük ki a veszélyes termékeket, a vásárlókat megkárosító gyakorlatokat, több területen számottevő eredményeket értünk el a szabályozásban" - összegzett a Fogyasztóvédelmi Világnap alkalmából Cseresnyés Péter.

2020-ban az elvégzett közel 19 ezer ellenőrzés és a több mint 25 ezer beérkezett fogyasztói panasz alapján mintegy 10 ezer fogyasztóvédelmi hatósági eljárás indult.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium szakmai irányítása mellett ezek alapján egymilliárd forintot meghaladó bírságot róttak ki a jogsértő vállalkozásokra a kormányhivatalok. A tavaly januártól megújított békéltető testületek közreműködését több mint tízezer ügyben kérték a fogyasztók. A kamaráknál működő alternatív vitarendezési fórumok több mint 1500 eljárása végződött a vásárló és a kereskedő egyezségével.

A vállalkozások a további mintegy 1300 szakértői, testületi ajánlás több mint kétharmadát teljesítették.

A koronavírus komoly többletterhet rótt a fogyasztóvédelmi intézményrendszerre is. A hatóság fokozta jelenlétét az online térben, célzott vizsgálatokkal ellenőrizte többek között a kézfertőtlenítők kínálatát vagy a PCR-tesztek hatósági árának betartását.

A járványhelyzetnek betudhatóan a megelőző évhez képest közel hússzor több, közel hatmillió terméket állítottak meg a vámhatáron 2020-ban.

Dokumentációs hiányosságok miatt mintegy négymillió darab kétes eredetű és minőségű védőeszközt - maszkokat, arcpajzsokat, kesztyűket stb. - nem engedtek be a magyar és uniós piacokra.

Tavaly több mint 2500 termékbiztonsági és egyéb laboratóriumi ellenőrzés nyomán közel 200 féle árucikket vont ki a forgalomból a fogyasztóvédelem. Magyarország három éve dobogós a nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek európai riasztási rendszerébe beküldött bejelentések számában. A Safety Gate segítségével a nemzeti hatóságok gyorsan el tudják távolítani a kockázatos termékeket az üzletek polcairól, a webáruházakból. A tavalyi 169 magyar jelzés a harmadik legtöbb volt a jelentősen nagyobb piacokkal, áruforgalommal rendelkező Németország és az Egyesült Királyság után.

Az ITM kezdeményezésére megújultak a jótállás és a szavatosság 17 éve lényegében változatlan előírásai.

A rendelkezések alapos átdolgozását különösen időszerűvé tette, hogy a fogyasztóvédelemhez érkező panaszok legnagyobb hányada a garanciális ügyintézéshez kapcsolódik. A januárban hatályba lépett szabályváltozások a termék árához igazodó, akár

kétszer-háromszor hosszabb jótállással, egyértelmű javítási és cserehatáridővel, az elektronikus jótállási jegy bevezetésével erősítik a fogyasztók jogait. Az első ellenőrzési tapasztalatokról még márciusban hírt adhat a minisztérium.

A kormány számára elfogadhatatlan a magyar fogyasztók hátrányos megkülönböztetése. Magyarország 2017-ben az elsők között jelezte, hogy egyes termékeket azonos márkaneven és hasonló csomagolásban, de eltérő minőségben kínáltak Bécsben, Münchenben vagy Budapesten.

A kettős minőség 2022 májusától tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatként lesz szankcionálható.

Az ITM akkreditált vegyipari laboratóriumában 420 termékminta vizsgálatát végzik el, az idehaza beszerezhető háztartási-vegyipari, tisztálkodási-kozmetikai szereket Ausztriában, Németországban, Olaszországban kapható termékpárjaikkal hasonlítják össze. Az ellenőrzés összesített eredményeiről várhatóan tavasszal közöl összefoglaló tájékoztatást a tárca.

Cseresnyés Péter kifejtette:

"Az ITM elkészítette az ágazati stratégiai alapvetéseket 5-10, az elvégzendő feladatokat 1-3 éves időtávra rögzítő szakmapolitikai programját. A dokumentum szerint a fogyasztóvédelem hatékony és rugalmas kormányzati jelenléttel szolgálja a fogyasztók biztonságát, a családok védelmét, a fogyasztói tudatosság és bizalom erősödését, a tisztességes vállalkozások támogatását. Az intézményrendszer rugalmasan alkalmazkodik a gazdasági környezet változásaihoz, az új kihívásokhoz, cselekszik és kezdeményező szerepben lép fel a fogyasztók és a jogkövető kereskedők, szolgáltatók érdekében."

Keszthelyi Nikoletta fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár hozzátette, hogy:

"A stratégiai cél az ellenőrzések hatékonyságának további javítása, a fogyasztóvédelmi partnerségek kiépítése, elmélyítése. A következő időszak legjelentősebb feladatai közé tartozik a kettős minőséggel szembeni küzdelem, a fogyasztói jogok bővítése az online térben, a digitális technológiákhoz, trendekhez alkalmazkodva a továbblépés az e-kereskedelmi ellenőrzések területén. A tárca fokozott együttműködésre törekszik a társhatóságokkal és a szakmai szervezetekkel, ösztönözni kívánja a vállalkozók önkéntes intézkedéseit."

Az új Fogyasztóvédelmi szakmapolitikai programot a minisztérium nyilvánosságra hozta, azt a Fogyasztóvédelmi Portálon (<https://www.fogyasztovedelem.kormany.hu>) minden érdeklődő elérheti.

A Fogyasztóvédelmi világnap 1983 óta hívja fel a figyelmet a fogyasztói jogokra és igényekre minden évben március 15-én.

John F. Kennedy, az Egyesült Államok elnöke 1962-ben ezen a napon intézett nyilatkozatot a Kongresszushoz, amely elsőként rögzítette a fogyasztók alapvető jogait.

[Eredeti](#)

(figyelo.hu, 2021. március 15., hétfő)

Tudatos fogyasztás a fenntarthatóságért

A fogyasztók világnapját is ünnepeljük március 15-én, 1983 óta. Ez Magyarországon azonban még csak most

The post [Tudatos fogyasztás a fenntarthatóságért](#) appeared first on [Ajka Szó](#).

A fogyasztók világnapját is ünnepeljük március 15-én, 1983 óta. Ez Magyarországon azonban még csak most terjed el a köztudatban. A világnap onnan ered, hogy John F. Kennedy amerikai elnök 1962. március 15-én hirdetett ki egy történelmi nyilatkozatot, melyben a négy alapvető fogyasztói jogot, a biztonsághoz, az információhoz, a választáshoz és a képviselőhöz való jogot nevezte meg. Az évek során ezek száma nyolcra növekedett, bekerült a meghallgatáshoz, a kártérítéshez, az oktatáshoz, az egészséges környezethez való jog. A Fogyasztóvédelmi Világszervezet és az egyes országok saját fogyasztóvédelmi hivatalai is ezek alapján tevékenykednek. A mai világban, az áruk szabad áramlása, az árubeség, egyre bővülő választék, az online kereskedelem térhódítása idején nem könnyű dolog fogyasztónak lenni, megalapozott, jó döntést hozni. A legfontosabb a tudatosság, a megfelelő ismeretek. A döntésnél nem csupán az árat, hanem a garanciális feltételeket, a környezeti hatásokat is figyelembe kell venni. A Veszprém Megyei Rendőrőrkapitányság körlevelében mindenkit a körültekintő vásárlásra figyelmeztet a tudatos vásárló 12 pontjával.

1. Az állattartás jobban hozzájárul a klímaváltozáshoz, mint a közlekedés. Egyél kevesebb húst és tejterméket. A klíma és az egészséged is meghálálja.
2. Egyél több, a környékről származó zöldséget, gyümölcsöt, élelmiszert. Így a helyi gazdaságot támogatod és a szállítással járó környezetterhelés is csökken.
3. Igyál csapvizet. A legtöbb helyen tökéletes, nem kell csomagolni és kamionnal szállítani. Olcsóbb is.
4. Szigetelj. A legtöbb energiát fűtésre használjuk.
5. Kapcsold ki, vedd lejjebb a légkondit. Vedd lejjebb a fűtést.
6. Kerüld a vegyszereket: válaszd a bioélelmiszert, a friss élelmiszert, a minősített bio- és natúr kozmetikumokat és tisztítószereket, a vegyszeres kezelés nélküli ruhákat, bútorokat, házakat.
7. Járj többet gyalog, biciklivel vagy közösségi közlekedéssel. Így többet mozogsz és kevesebbet füstöl(ög)sz.
8. Nyaralj itthon. Fogadjunk, hogy még egy csomó jó helyen nem voltál.
9. Tartós, hosszú élettartamú, javítható tárgyakat vásárolj. És előtte mindig kérdezd meg magadtól: biztos kell ez?
10. Ha elromlott: javíttasd.
11. Tanuld meg, hogyan hatnak a reklámok. Így tudsz majd tényleg ellenállni.
12. Nézz utána, milyen céghez kerül a pénzed, jó vagy rossz vállalatok működését támogatod. Hogyan bánnak az alkalmazottakkal, az állatokkal, környezetbarát-e a működésük, etikus-e a marketingjük? - tislér anna

[Eredeti](#)

(ajkaiszo.hu, 2021. március 15., hétfő)

Az óvatosság a legjobb védelem a csalók kísérleteivel szemben

Új módszerekkel, a banki telefonszám meghamisításával, az ügyfelek számítógépére vagy mobiltelefonjára távoli elérést biztosító kémprogramok telepítésével, illetve ismert netes szolgáltatókra hivatkozva próbálják csalók megszerezni az óvatlanok bankszámla- vagy kártyaadatait. Az adathalász kísérletek megelőzhetők.

Az elmúlt hónapokban megszorodtak a banki ügyfelekkel szembeni adathalászkísérletek. A csalók többféle új eszközt alkalmaznak, amelyek célja mindig a figyelmetlenek bankszámla- és bankkártyaadatainak, azonosítóinak megszerzése, és így pénzük ellopása.

NYOMÁS ALATT

A bűnözők egyegy telefonhívás erejéig idő legesen át tudják írni a hívó fél számát, így valamelyik bank hivatalos te le fonszámáról keresik meg az ügyfeleket. Ürügyként

jóváhagyandó internetes vásárlással kapcsolatos intézkedést, kártyaletiltást, az ügyfél által indított banki művelet elutasítását említik, veszélyhelyzetet jelezve és - az ügyfélre nyomást helyezve - azonnali döntését kérik.

Megoldásához az ügyfél bankszámla- vagy kártyaadatait, internetes belépési kódjait kéri el. Ezeknek ne dőlünk be, a pénzügyintézetek, bankok sohasem kéri el telefonon vagy elektronikus úton ezeket. Érdemes a bankra és a megkeresés céljára vonatkozó kérdéseket feltenni, majd megszakítani a kapcsolatot - és mindezt jelezni a bankunknak.

TÁVOLI ELÉRÉS

Előfordul, hogy a telefonon vagy e-mailen jelentkező csalók az ügyfél mobiltelefonjára vagy számítógépére távoli elérést - Any-Desk - biztosító, állítólagos „banki alkalmazást”, illetve ismeretlen eredetű vírusirtó programokat telepítenének. Ezek is a bizalmas banki azonosítókat fürkésznék ki. A hitelintézetek sohasem igénylik ilyen programok telepítését, az OTP a múlt héten számolt be ilyen támadásokról és feljelentést is tett.

Előfordul az is, hogy a bank nevében fellépők e-mailben egy, az eredetire megtévesztésig hasonlító, de hamis internetbanki portálra, „függönyoldalra” csalják az ügyfelet, és ott kéri, hogy adja meg banki belépési adatait.

ÜGYFÉL-HITELESÍTÉS

Ha a bankunktól olyan tranzakcióról kapunk értesítést, melyet nem mi kezdeményeztünk, célszerű haladéktalanul felvenni a kapcsolatot az ügyfélszolgálattal. A bankszámlaműveleteknél már több éve, az internetes bankkártyás vásárlásoknál pedig idén január 1-jétől bevezetett erős, kétfaktoros ügyfél-hitelesítés növelte a biztonságot a csalókkal szemben. Ennek nyomán nem elegendő önmagában a számla- vagy kártyaazonosítók ismerete, egy további - a banktól a mobiltelefonra érkező jelszó vagy az ügyfél ujjlenyomata, szemírísze - is kell a jóváhagyáshoz.

MIT TEHETÜNK?

Lapunk állandó partnere, a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete azt tanácsolja, mindenki kezelje óvatosan, fenntartással a kéretlen telefonhívásokat, jegyezze fel a számot, és mondja neki, hogy visszahívja. Ellenőrizzük a számot a weboldalukon vagy online kereséssel, és lépünk közvetlenül kapcsolatba a bankkal. A csalók a neten könnyen megszerezhetik az alapvető információkat munkahelyünkről, vagy a közösségi média profilunk felhasználásával. Soha ne adjuk meg a betéti vagy hitelkártya PIN-kódját, vagy az online banki jelszavunkat, ne utaljunk pénzt telefonhívásra.

Pénzfelvétel. Az óvatlanok számláját megcsapolhatják. FOTÓ: LÖFFLER PÉTER/MW

A képen a K&H logója látható

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2021. március 16., kedd, 8. oldal)

Egyre kevésbé várakoztatják a telefonáló ügyfelet

Idén is kiemelt figyelmet fordít a hatóság a telefonos ügyfélszolgálatok ellenőrzésére, amelyek a járvány időszakában, a korlátozások következtében a korábbiaknál is hangsúlyosabb szerepet kapnak az ügyek intézésében. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy egyre kevesebb a hiányosság ezen a területen.

Idén is kiemelt figyelmet fordít a fogyasztóvédelem a telefonos ügyfélszolgálatok ellenőrzésére - ezúttal nemcsak a közszolgáltatók és a hírközlési szolgáltatók honlapjait is vizsgálják, az ellenőrzés keretében a tájékoztatási kötelezettségek betartásával is kiemelten foglalkozik a hatóság.

Korábban rengeteg panasz adódott abból, hogy az ügyfelek a menüpontok hosszadalmas és bonyolult kapcsolgatására, reklámok végighallgatására kényszerültek. Egy 2017-es törvénymódosítás azonban véget vetett a végeláthatatlan várakoztatásnak - a hatályos előírás szerint az érdemi ügyintézés a hívás sikeres felépülésének időpontjától számított öt percen belül meg kell kezdeni. Ettől csak kivételes esetben, elháríthatatlan külső ok - mint például rendkívüli időjárási körülmények fennállása - miatt lehet eltérni.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium tapasztalatai szerint az elmúlt három évben az ismétlődő ellenőrzéseknek köszönhetően jelentősen csökkent a jogsértések száma: 2018-ban még az esetek több mint háromnegyedében, 2019-ben már csak nagyjából harmadukban merült fel kifogás, tavaly pedig a próbahívások csupán közel negyedénél tapasztaltak kisebb-nagyobb hiányosságot.

Az érvényben lévő előírások szerint a panasszal kapcsolatos élőhangos ügyintézés a szolgáltató köteles reklám elhangzása nélkül a telefonos ügyfélszolgálat menüsorrendjének első helyére tenni. A tavalyi vizsgálat kedvező tapasztalata volt, hogy egyetlen szolgáltatónál sem hangzott el reklám az élőhangos bejelentkezés előtt. Ugyanakkor 2020-ban a legtöbb probléma abból adódott, hogy a szolgáltató ügyintézője vagy az előre felvett szöveg nem, vagy nem megfelelő módon tájékoztattott a hívás rögzítéséről vagy az egyedi azonosítóról.

Már a honlapokat is vizsgálják

- A járványhelyzetben még fontosabb elvárás, hogy egyszerűen, gyorsan intézhessük akár otthonról is például a telefonszámlával vagy áramszolgáltatással kapcsolatos ügyeinket - hangsúlyozza az Innovációs és Technológiai Minisztérium. A telefonos és online ügyfélszolgálatok ebben az időszakban is biztonságos lehetőséget kínálnak a kapcsolatfelvételre, panaszkezelésre - ellenőrzésükre kiemelt figyelmet fordít a hatóság.

Idéntől a közszolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozások honlapjait is vizsgálják, hogy azok mindenben megfelelnek-e a fogyasztóvédelmi törvény tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozó előírásainak. Az oldalakon egyértelműen fel kell tüntetni a vállalkozás adatait, a díjszabást, az üzletszabályzatot és a panaszkezelés módját.

A fogyasztóvédelem minden feltárt mulasztás kapcsán a jogsértés megszüntetésére kötelezi a vállalkozásokat, a tavalyi ellenőrzés nyomán összesen mintegy 2,5 millió forint bírságot szabtak ki.

A járványhelyzet idején több szolgáltatónál a telefonos ügyfélszolgálat a legkeresettebb

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2021. március 16., kedd, 12. oldal)

Törvény gyorsítja az orosz javítást

MOSZKVA Már ismert az orosz fogyasztóvédelmi hatóság által kidolgozott jogszabály szövege, de még nem fogadták el. A tervek szerint szeptember 1-jén lép majd életbe a szabályozás, amely Oroszországban az autójavítással foglalkozó vállalkozások számára

megszabja a javítások maximális időtartamát. A törvényt az indokolatlanul elhúzódó szervizmunkák elszaporodása hívta életre, de nem tudni, mennyit okozott ebből a gyakori alkatrészhiány.

AM

[Eredeti](#)

(Nógrád Megyei Hírlap, 2021. március 16., kedd, 11. oldal)

Panaszok, ellenőrzések, bírságok

Tavaly több mint 10 ezer fogyasztóvédelmi hatósági eljárás indult hazánkban.

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG. - A hazai fogyasztóvédelem a koronavírus-járvány miatt megnövekedett feladatai mellett is megvédte a magyar fogyasztók érdekeit az elmúlt évben. Miközben sikeresen szűrtük ki a veszélyes termékeket, a vásárlókat megkárosító gyakorlatokat, több területen számottevő eredményt értünk el a szabályozásban - összegzett a március 15-ei fogyasztóvédelmi világnap alkalmából Cseresnyés Péter. A kereskedelem-politikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár bejelentette: tavaly az elvégzett közel 19 ezer ellenőrzés és a több mint 25 ezer beérkezett fogyasztói panasz alapján mintegy 10 ezer fogyasztóvédelmi hatósági eljárás indult, s egymilliárd forintot meghaladó bírságot szabtak ki a kormányhivatalok.

A békéltető testületek közreműködését több mint tízezer ügyben kérték a fogyasztók, a kamaráknál működő alternatív vitarendezési fórumok több mint 1500 eljárása végződött a vásárló és a kereskedő egyezségével. A hatóság fokozta a jelenlétét az online térben, célzott vizsgálatokkal ellenőrizte többek között a kézfertőtlenítők kínálatát vagy a PCR-tesztek hatósági árának betartását. A járványhelyzet miatt a megelőző évhez képest közel hússzor több, közel 6 millió terméket állítottak meg a vámhatáron 2020-ban. Dokumentációs hiányosságok miatt mintegy négymillió darab kétes eredetű és minőségű védőeszközt nem engedtek be a magyar és uniós piacokra. Tavaly több mint 2500 ellenőrzés nyomán közel 200-féle árucikket vont ki a forgalomból a fogyasztóvédelem.

Megnőtt a netes esetek száma

- A békéltető testület 22 éve áll a fogyasztók rendelkezésére mint alternatív vitarendezési fórum. A megyében tavaly 244 ügyet zártunk le, 14 százalékkal kevesebbet, mint az azt megelőző évben, ebből is látszik, hogy a mi munkánkra is rányomta a bélyegét a pandémia - mondta el lapunk megkeresésére Görömbeiné dr. Balmaz Katalin. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Békéltető Testület elnöke hozzátette, az ügyek 58 százaléka volt megvásárolt termékkel kapcsolatos, a többi pedig valamilyen szolgáltatással állt összefüggésben. Az összes eset 21 százaléka kapcsolódott internetes vásárláshoz, ami a duplája az előző évnek - ez is mutatja, hogy a koronavírus-járvány alatt megnövekedett a netes vásárlások száma.

Görömbeiné dr. Balmaz Katalin elmondása szerint tavaly a közüzemi szolgáltatásokkal kapcsolatos ügyek "vezettek", ezek az összes tárgyalt ügy 20 százalékát tették ki, és a legtöbb esetben a gáz- és villamos energia területén, a szabálytalan vételezések miatt kiszabott kötbér megfizetésével kapcsolatos volt a panasz. A második helyen a lábbelikkel kapcsolatos szavatossági ügyek állnak, a harmadikon pedig a háztartási gépek jótállásával kapcsolatos panaszok.

Visszaterhelést lehet kérni

- A 2020-ban tárgyalt esetek 56 százaléka volt megalapozott, az ügyek 23 százalékát elutasítottunk, a többit meg kellett szüntetnünk. Többször előfordult, hogy a békéltető testületi eljárás megindítása után a bepanaszolt vállalkozás felvette a kapcsolatot a fogyasztóval és megígérte, hogy rendezzi a panaszt. Ezt nem ajánlom a fogyasztóknak, ugyanis volt arra példa, hogy a megígért egyezséget a vállalkozás nem teljesítette. Ha az eljárás keretében hagytuk volna jóvá a felek közötti egyezséget, nem teljesítés esetén az kikényszeríthető lett volna, és bírósági végrehajtást lehetett volna kérni - hívta fel a figyelmet a szakember, aki az internetes vásárlásokkal kapcsolatban is szolgált jó tanácsokkal. - Ha megérkezett a termék, mindenképpen a futár jelenlétében győződjünk meg az áru sértetlenségéről. Sajnos előfordult, hogy az előre kifizetett terméket nem kapta meg a fogyasztó, a webáruház pedig elérhetetlenné vált. Bankkártyás fizetés esetén a pénzvisszafizetés érdekében érdemes felvenni a kapcsolatot a bankunkkal, és az sem közismert, hogy bankkártyás fizetéskor lehetőség van visszaterhelést kérni - sorolta Görömbeiné dr. Balmaz Katalin, aki elmondta, a testület szívesen ad tanácsot fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ügyekben, a kérdéseket a bekelteto@szabkam.hu e-mail-címen a legcélszerűbb feltenni.

Az összes eset 21 százaléka kapcsolódott internetes vásárláshoz GÖRÖMBEINÉ DR. BALMAZ KATALIN

ILLUSZTRÁCIÓ: MW-ARCHÍV

Tavaly is sok volt a lábbelikkal kapcsolatos kifogás
MTI, TG

[Eredeti](#)

(Kelet Magyarország, 2021. március 16., kedd, 2. oldal)

Ez a legjobb védelem a csalók kísérleteivel szemben

Többek között kémprogramokkal és ismert szolgáltatókra hivatkozva vadásznak óvatlanokra az adathalászok.

Az elmúlt hónapokban megsaporodtak a banki ügyfelekkel szembeni adathalász kísérletek. A csalók többféle új eszközt alkalmaznak, amelyek célja mindig a figyelmetlenek bankszámla- és bankkártyaadatainak, azonosítóinak megszerzése, és így pénzük ellopása. A bűnözők egy-egy telefonhívás erejéig időlegesen át tudják írni a hívó fél számát, így valamelyik bank hivatalos telefonszámáról keresik meg az ügyfeleket. Ürügyként jóváhagyandó internetes vásárlással kapcsolatos intézkedést, kártyaletiltást, az ügyfél által indított banki művelet elutasítását említik, veszélyhelyzetet jelezve és - az ügyfélre nyomást helyezve - azonnali döntését kérik. Megoldásához az ügyfél bankszámla- vagy kártyaadatait, internetes belépési kódjait kérik el. Ezeknek ne dőlünk be, a pénzintézetek, bankok sohasem kérik el telefonon vagy elektronikus úton ezeket. Érdemes a bankra és a megkeresés céljára vonatkozó kérdéseket feltenni, majd megszakítani a kapcsolatot - és mindezt jelezni a bankunknak. Előfordul, hogy a telefonon vagy e-mailen jelentkező csalók az ügyfél mobiltelefonjára vagy számítógépére távoli elérést - AnyDesk - biztosító, állítólagos "banki alkalmazást", illetve ismeretlen eredetű vírusirtó programokat telepítenének. Ezek is a bizalmas banki azonosítókat fűrkésznék ki. Előfordul az is, hogy a bank nevében fellépők e-mailben egy, az eredetire megtévesztésig hasonlító, de hamis internetbanki portálra,

"függönyoldalra" csalják az ügyfelet, és ott kéri, hogy adja meg banki belépési adatait. Ha a bankunktól olyan tranzakcióról kapunk értesítést, melyet nem mi kezdeményeztünk, célszerű haladéktalanul felvenni a kapcsolatot az ügyfélszolgálattal. A bankszámlaműveleteknél már több éve, az internetes bankkártyás vásárlásoknál pedig idén január 1-jétől bevezetett erős, kétfaktoros ügyfél-hitelesítés növelte a biztonságot a csalókkal szemben. Ennek nyomán nem elegendő önmagában a számla- vagy kártyaazonosító ismerete, egy további - a banktól a mobiltelefonra érkező jelszó vagy az ügyfél ujjlenyomata, szemírísze - is kell a jóváhagyáshoz. Lapunk állandó partnere, a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete azt tanácsolja, mindenki kezelje óvatosan, fenntartással a kéretlen telefonhívásokat, jegyezze fel a számot, és mondja neki, hogy visszahívja. Ellenőrizzük a számot a weboldalukon vagy online kereséssel, és lépünk közvetlenül kapcsolatba a bankkal. A csalók a neten könnyen megszerezhetik az alapvető információkat munkahelyünkről, vagy a közösségi média profilunk felhasználásával. - K. A.

[Eredeti](#)

(delmagyar.hu, 2021. március 16., kedd)

Koronavírus - Oroszországban kimutatták a vírus dél-afrikai mutációját

Oroszországban kimutatták az új koronavírus dél-afrikai mutációját - közölte az orosz fogyasztóvédelmi felügyelet (Roszpotrebnadzor) kedden a honlapján.

A hatóság szerint a SARS-CoV-2 vírusnak a brit változathoz és két, a dél-afrikai mutációhoz tartozó 28 izolátumát sikerült kiszűrni. A vírus brazil változatát egyelőre nem mutatták ki a Roszpotrebnadzornak a kutatásba bevont 14 kutatóintézetében. Mihail Murasko egészségügyi miniszter az orosz parlamenti alsóház egészségügyi bizottságának kibővített ülésén bejelentette, hogy Oroszországban kedden bejegyeztek egy új tesztrendszerrel, amely mások mellett kimutatja a vírus brit mutációját is. A tárcavezető szerint Oroszországban "példátlanul magas szintű" a Covid-19 ellen kifejlesztett vakcinák minőségellenőrzése. Közölte, hogy minden egyes ampullát többszörös kontrollnak vetnek alá. Oroszországban a kedden közzétett hivatalos adatok szerint az igazolt új fertőzöttek száma az elmúlt napon 9393-mal 4 409 438-ra emelkedett. A napi növekmény 0,21 százalék, az új esetek 10,9 százaléka tünetmentes. Az R-szám országosan 1,03, Moszkvában 1,26. Az aktív fertőzöttek száma 302 281-re csökkent, míg a halálos áldozatoké 443-mal 92 937-re nőtt, a felépülteké pedig 10 644-gyel 4 014 220-ra emelkedett. A járvány kezdete óta több mint 115,7 millió, az elmúlt napon pedig mintegy 214 ezer laboratóriumi tesztet végeztek el. Új koronavírusos fertőzés gyanújával 491 357 embert tartanak orvosi megfigyelés alatt. -

[Eredeti](#)

(webradio.hu, 2021. március 16., kedd)

Tudatos fogyasztói döntéssel elkerülhetjük a csalókat

Hunyad Ákos (műsorvezető): - Ezt a Budapesti Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője mondta. Dr. Kispál Edit hozzátette, a legkülönbözőbb a koronavírus ellen javasolt termékkel találkoztak már, természetesen ezek egyike sem hatékony a vírus ellen.

Kispál Edit (szóvivő, Budapesti Fogyasztóvédelmi Szervezetek Országos Szövetség): - Általában ezek a termékeknek semmilyen igazolt hatása nincsen. Sőt adott esetben még káros is lehet a használatuk. Ugyanúgy, ahogy a régebbi időszakban bejött mondjuk light lézer, vagy a különböző matracok, ugyanezekre a termékkörökre vetítik rá azt, hogy ez alkalmas lesz a koronavírus ellen is. Nagyon fontos, hogy tudjuk, hogy az a cég, akitől vásárolunk, legalább egy székhelyet, egy cégjegyzékszámot, egy adószámot, már ez ismeret is biztonsági érzetet adhat. Ha ilyeneket nem tudunk, akkor nem is szabad foglalkozni azzal az adott webáruházzal, vagy szórólapos kereskedővel.

Eredeti

(Rádió1, 2021. március 16., kedd, 06 óra)

Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra

Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra olvasható a mmonline.hu weboldalon. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) 2020-as felmérése szerint Magyarországon fejenként átlagosan... A teljes cikk itt olvasható: Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra Ahogy a mmonline.hu beszámolt ma róla: A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) 2020-as felmérése szerint Magyarországon fejenként átlagosan 65 kg élelmiszert dobunk évente a [...]

Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra olvasható a mmonline. hu weboldalon. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) 2020-as felmérése szerint Magyarországon fejenként átlagosan... A teljes cikk itt olvasható: Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra Ahogy a mmonline. hu beszámolt ma róla: A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) 2020-as felmérése szerint Magyarországon fejenként átlagosan 65 kg élelmiszert dobunk évente a kukába, aminek több mint fele nagyobb odafigyeléssel megmenthető lenne - de hogyan? Például a Start it @K&H inkubátor programban részt vevő Munch csapatának innovatív megoldásával. A startup által fejlesztett alkalmazással a boltok, pékségek, éttermek és szállodák a nap végén kedvezményesen értékesíthetik az el nem adott, ám jó minőségű ételeiket, így felvéve a harcot az élelmiszerpazarlással. A kezdeményezés pedig nemcsak a felhasználók, de a befektetők körében is igen népszerű: a Cápák Között üzleti showműsor történetében először, az összes Cápá beszállt a csapat támogatásába. A környezettudatossághoz kapcsolódó társadalmi felelősségvállalás szerepe évek óta növekvő tendenciát mutat az üzleti életben. A mindennapok szintjén azonban még van hova fejlődni, ugyanis a Nébih legfrissebb adatai alapján, egy átlagos magyar évente 65 kg élelmiszert dob a kukába. "Magyarországon a startupok egyre erőteljesebben, egyre innovatívabb módon próbálják felhívni a figyelmet a környezettudatosságra. A Start it @K&H inkubátorprogramban részt vevő startupok között is vannak ma már olyanok, akik kifejezetten a környezetszennyezés problémájára keresnek új megoldásokat, vagy más társadalmi felelősségvállalási szempontot építenek be induló

vállalkozásukba. Ez pedig nemcsak a felhasználók körében, de a támogatói oldalon is egyre népszerűbb" - fejtette ki Németh Balázs, a K&H Bank innovációs vezetője. Az inkubátor egyik csapata, a Munch az ételpazarlás összetett problémájára kínál megoldást: lehetővé teszi ugyanis, hogy a vendéglátó egységek kedvezményesen, úgynevezett meglepetés ételcsomagok formájában adják el a nap végén megmaradt friss, kifogástalan minőségű ételeiket. A vendéglátóhelyek kínálatában pékárukat, főtt ételeket és süteményeket egyaránt találunk, ugyanakkor kiemelt figyelmet fordítanak arra is, hogy cukor-, glutén, laktóz-, és szójamentes, valamint vegán és vegetáriánus ételek is elérhetőek legyenek az alkalmazásban. Az el nem adott ételek árusításával mindenki jól jár, hiszen a vendéglátóhelyek plusz bevételre tesznek szert, ami a jelenlegi helyzetben különösen nagy segítséget jelent számukra, a vendégek pedig akár 70, de minimum 40 százalékos kedvezménnyel juthatnak hozzá jó minőségű, finom ételekhez, amelyek a rendelés leadása után vehetőek át a vendéglátóegységekben. A kezdeményezés létjogosultságát mi sem igazolja jobban, mint az, hogy a kidobástól megmentett ételadagokkal több mint 80 tonna CO₂-egyenértékű üvegházhatású gáz felesleges kibocsátását előzte meg eddig az ételmentő közösség. "A Munch alkalmazást már közel 30 000-en letöltötték, és öt magyarországi városban - Budapesten kívül Győrött, Szegeden, Sopronban és Debrecenben - vagyunk elérhetőek. Célunk a hazai terjeszkedés, szeretnénk további éttermeket, boltokat bevonni a kezdeményezésbe és az általunk kínált szolgáltatással jelen lenni más városokban is. Emellett pedig a nemzetközi piacra lépésre is készülünk, valamint a Magyar Élelmiszerbankkal való együttműködésnek köszönhetően már nélkülözők számára is el tudunk juttatni ételadagokat" - mondta el Wettstein Albert, a Munch egyik alapítója, aki a harmadik évaddal jelentkező Cápák között üzleti showmútorban Perepelica Kirillel együtt képviselte a startupot. Erre mind az öt Cápá ráharapott Bár a nemrégiben elstartolt üzleti showmútor, a Cápák között új Cápával bővült, van, ami nem változott: a döntéshozók az új évadban is csak a legígéretebb pénzügyi befektetések mellett köteleződnek el. A Munch a műsor történetében is példa nélküli sikereket ért el, ugyanis most először a Cápák mindegyike befektetett a vállalkozásba. "A Cápák között versenyzőinek az első adás óta vagyunk a pénzügyi mentorai, így jól tudjuk, mi az a szempont, amely minden Cápá meggyőzéséhez elengedhetetlen: jövedelmező befektetésként láttatni a céget. Ehhez pedig a jó ötlet, az elkötelezett csapat és a meggyőző piaci növekedés mellett ma már az is hozzátartozik, hogy egy valós társadalmi problémára kínáljon a vállalkozás innovatív megoldást" - összegezte Kőkény Roland, a K&H Bank kkv marketing és támogatás vezetője. Tovább az eredeti cikke: Ráharaptak a Cápák a környezettudatos startupra - William Robot"o Smith

[Eredeti](#)

(pow.hu, 2021. március 16., kedd)

Megjelent a fogyasztóvédelmi program

Németh Balázs (műsorvezető): - Új fogyasztóvédelmi programot készített a kormány, az a cél, hogy még kevesebb lehetőségük legyen a cégeknek, hogy becsapják a vásárlókat. Kiemelt területnek számít a webes vásárlások ellenőrzése, egyébként is évről évre egyre többen vásárolnak az interneten és a tempót tovább gyorsította a világiárvány.

Szerkesztő: - Üzletek hiányában az internetet bújja ez a zalaegerszegi fiatal, rendszerint ajándékokat rendel, legtöbbször ugyanazokról az oldalakról. jól ismeri már ezeket a webáruházakat és tudja, hogy melyik a megbízható közülük, ahol adatai is biztonságban vannak. Azt mondja, eddig még soha nem érte váratlan meglepetés.

Bedőcs Anna: - A fizetést általában bankkártyával szoktam megoldani, és ez is teljesen biztonságos, megküldenek a telefonomra egy SMS-t és abban van a visszaigazoló kód.

Szerkesztő: - Egyebek mellett az internetes biztonság megerősítése is része az új fogyasztóvédelmi programnak, amelyet hétfőn mutatott be az Innovációs és Technológiai Minisztérium, ahogy az is, hogy a hatóságok mostantól blokkolhatják a veszélyes termékeket áruló honlapokat is, és büntetnek is azokat a cégeket, akik ugyanolyan márkanév alatt eltérő minőséget árulnak.

Vámos György (főtitkár, Országos Kereskedelmi Szövetség): - Uniós szinten is felvetődött és rendeződött ez a kérdés. A lényeg az, hogy ugyanolyan márkanév alatt eltérő minőségű terméket nem lehet forgalmazni. Az alapanyag összetétele pedig csak akkor lehet eltérő, ha az valamilyen sajátos gyártási ok indokolja, ugyanakkor a vásárlónak minden változásról információt kell kapnia.

Szerkesztő: - Idén január. elsejétől változtak meg a jótállási szabályok, a fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár a Híradónak azt mondta a legtöbb panasz évek óta a garanciális ügyintézésre érkezik, ezért módosítottak.

Keszthelyi Nikoletta (fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár): - Az egy évről 2-3 évre növekedett egyes termékeknek a jótállási ideje és ez nemcsak a fogyasztói jogok erősítéséhez kapcsolódik, hanem a fenntarthatósághoz is, hiszen ezzel a gyártókat ösztönözzük arra, hogy tartósabb termékeket hozzanak létre.

Szerkesztő: - A stratégia az élelmiszerek és pénzügyi szolgáltatások kivételével a fogyasztóvédelem egészét érinti.

[Eredeti](#)

(MTV - Híradó este, 2021. március 16., kedd, 20 óra)

Megjelent a kormány fogyasztóvédelmi programja

Megjelent a kormány fogyasztóvédelmi, szakpolitikai, szakmapolitikai programja, ebben szerepel, hogy ugyanolyan márkanév alatt eltérő minőséget nem lehet forgalmazni, de helyet kapnak az új jótállási szabályok is, Keszthelyi Nikoletta helyettes államtitkára az M1-nek azt mondta, a legtöbb panasz hosszú ideje a garanciális ügyintézését érinti, ezért módosítottak a szabályokon. Címkék: jótállási idő növekedése, fenntarthatóság

[Eredeti](#)

(MTV, 2021. március 16., kedd, 15 óra)

Jó reggelt, Fejér megye!

Március 15-e a fogyasztóvédelem világnapja. John F. Kennedy amerikai elnök 1962-ben ezen a napon hirdette ki a négy alapvető fogyasztói jogot. A boldogság keresése a legfontosabb motiváció az ember életében. Szerinte a földön első alkalommal 2013. március 20-án ünnepelték először a boldogság világnapját. Ezekre gondolt Kisnagy Gáspár uram, amikor a meglehetősen nagy értékű porszívó "kehéjével" szembesült. Nem elég, hogy az ígért öt papír porzsák helyett az original csomagolás csak egyet tartalmazott, a gépezet egyszer csak a túlmelegedés felettébb bosszantó állapotába került. Nosza, előkerült a garázs mélyéről az avított Rakéta porszívó az ő teljes felszerelésű gégecsövével. Oszt ezzel jól kitakarított! Így kapcsolódott össze a fogyasztóvédelem és a boldogság világnapja egy röpke pillanatra...

V. VARGA JÓZSEF jozsef.varga@fmh.hu

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2021. március 17., szerda, 1. oldal)

Drága cipőben is pórul járhatunk

Március 15 a fogyasztóvédelem világnapja is: a Somogy Megyei Békéltető Testületnél elmondták lapunknak: 2019-ben 173, 2020-ban 176 beadványt kaptak, az idén pedig ez idáig 46 fogyasztói panasz érkezett hozzájuk.

SOMOGY - A tavalyi beadványok többségét - közel százat - a termékek minőségével kapcsolatban kaptuk - közölte a Somogyi Hírlappal Csapláros Imre, a Békéltető Testület megyei elnöke. - A többi esetben egy-egy cég szolgáltatását kifogásolták a somogyi fogyasztók. Előfordult, hogy egy sérült plombának köszönhetően több tízezer forintos bírságot szabott ki egy társaság, s az ügyfél ezért fordult hozzánk. A lábbelik miatt továbbra is kiemelkedően sok panasz érkezik hozzánk. Elszakadt cipő, túl hamar elkopott talp, kiszakadt edzőcsuka: jellemzően ezekre panaszkodtak a vásárlók. 30-40 ezer forintos sportcipőkkel is jártak már pórul a somogyi vevők.

A járvány alatt megyénkben is sokan vásároltak online, s jó néhány somogyi megrendelő ráfizetett már a jóhiszeműségére. - Akadt olyan, aki okosórát rendelt, az árut kifizette a futárnak, ám csak a termék kicsomagolása után derült ki, hogy nem azt kapta, amit kért - mondta Csapláros Imre. - Ilyenkor rövidebb-hosszabb ügyintézésre van kilátás, s korántsem biztos, hogy a fogyasztó számára eredményesen ér véget a procedúra.

A szervezet megyei elnöke azt mondta: tanácsos utána nézni az online áruházak a cégjegyzékben, illetve célszerű a társaság tevékenységéhez kapcsolódó vásárlói kommenteket, észrevételeket átböngészni.

A szó elszáll, az írás marad

Visszatérő ellenőrzések, átfogó akciók és hatósági jelenlét: Csapláros Imre szerint lényeges, hogy a fogyasztók biztonságban legyenek. Bár a járvány miatt elrendelt legutóbbi szigorítások következtében felfüggesztették a személyes ügyfélfogadást, de a somogyi panaszosok telefonon és online is igényelhetik a szervezet segítségét.

- Ha boltban történt a vásárlás, akkor a vevő ragaszkodjon a jegyzőkönyv felvételéhez, fontos, hogy legyen írásos nyoma az ügyintézésnek - emelte ki. - Amennyiben ez elmarad, utólag nem lehet bizonyítani, hogy a vásárló milyen lépéseket tett. S az is kevés, ha valaki

például ötször felhívja a kőművest az elmaradt munka miatt. Megoldás lehet az ajánlott tértivevényes levél is.

Megbízható boltot válasszunk, akár személyesen, akár online keressük fel
Harsányi Miklós miklos.harsanyi@mediaworks.hu

Eredeti

(Somogyi Hírlap, 2021. március 17., szerda, 2. oldal)

A fogyasztónak értékesebb a tartós termék, mint a gyártónak

Március 15. nekünk magyaroknak a szabadságharc és a forradalom ünnepe. Ez a nap azonban a fogyasztóvédelem világnapja is, így sokan a vásárlók érdekeiért folytatott küzdelem fontosságára is igyekeznek felhívni a figyelmet.

Fogyasztói és környezetvédelmi szempontból egyaránt aktuális probléma a tervezett elavulás. Mindenkiel előfordult már, hogy az új ruha pár mosás után elhasználódott, a telefont egy év után már napon belül kellett tölteni, az elromlott fűnyírót csak a motorblokk cseréjével lehetett volna megmenteni, az új lámpáról pedig kiderült, hogy egyszer használatos, mivel beépített LED-izzóval szerelték. Ez a tervezett elavulás. A termékeket úgy dobják piacra, hogy ne lehessen tartósan használni, és nehéz legyen a javíttatása. Az áruk így gyorsan cserélődnek, ami biztosítja a vállalati nyereségességet.

A tervezett elavulás környezetvédelmi szempontból is káros, mert a természeti erőforrások pazarlásához, hulladékképződéshez vezet. A szükségtelenné váló termékek gyártása és szállítása észszerűtlenül növeli az üvegházhatású gázok kibocsátását. Az ENSZ által kiadott Global E-waste Monitor 2020 jelentése szerint 53,6 millió tonna, fejenként 7,3 kilogramm elektromos hulladék keletkezik a világon, és egyre nagyobb mennyiségben kerülnek környezetkárosító anyagok a természetbe (például higany, brómozott égésgátló anyagok, freonok). Mivel az e-hulladéknak csak a 17,4 százalékát hasznosítjuk újra, évente 57 milliárd dollár értéket képviselő, újrahasznosítható nyersanyag kerül a szemétkosárba. Az Eurostat jelentése szerint is nő a begyűjtött e-hulladék aránya, a mennyiség Magyarországon is megduplázódott az elmúlt években.

A tervezett elavulás problémáját érzik az emberek is. A Klímapolitikai Intézet és a Századvég együttműködésében készült kutatás szerint a megkérdezettek 85 százaléka úgy véli, egyre több olyan termékkel találkozunk, amelyet a meghibásodás után már nem lehet javítani, holott a tartósság az emberek 72 százalékának fontosabb, mint az ár - még azok is így vélekednek, akik a rossz anyagi helyzetben élők közé sorolják magukat. A válaszadók 84 százaléka nyilatkozott úgy, hogy egyes vállalatoknak nem érdekük tartós árucikket gyártani, mert csökkennének az eladásai, és 81 százalék értett egyet azzal, hogy az elektronikai termékeket sokszor eleve úgy tervezik, hogy hamar elavuljanak. Még ennél is többen voltak azok, akik szerint az Európai Uniónak szigorúbban kellene fellépnie a szándékosan gyorsan elavuló cikkek gyártóival szemben (93 százalék), és akik szerint a tervezett elavulás visszaszorításával a keletkező hulladék mennyisége is mérsékelhető (92 százalék).

Az EU a körforgásos gazdaságra történő átállás elősegítésével küzd a tervezett elavulás gyakorlata ellen, ami fontos eleme a klímasemlegességi célok 2050-ig történő elérésének. Magyarországon is több olyan jogszabály-módosítás lépett életbe 2021 első negyedében,

amely fellép a tervezett elavulással szemben a tartósság, a pótalkatrészek beszerezhetősége, valamint a javíthatóság ösztönzésével és a jótállás kiterjesztésével.

A tervezett elavulás etikai problémákat is felvet. A korábbiakban említett ruhát, telefont, fűnyírót és lámpát ugyanis mind kiváló minőségű termékként hirdetik, egy szó sem esik a tartósság hiányának hátulütőiről. Egyre nehezebb eldönteni, mi a tartós, és mi nem az. A probléma pszichés értelemben is nyomasztó. A divat, valamint a fogyasztásösztönzés miatt akkor is megválnak eszközeinktől, ha még működnek és hasznunkra válnak. Azt gondoljuk, ha régi dolgot birtokolunk, mi is elavultak vagyunk másokhoz képest. A termékek gyártásának gyors egymásutániságával a piac csak a fogyasztói igényekre reagál, a tömegtermelés lassítása a méretgazdaságosság okán áremelkedést okozna - érvelnek néhányan.

Egy másik olvasat szerint az újabbnál újabb termékverziók az innováció hajtóerejét jelentik. Ez a felfogás azonban nem veszi figyelembe, hogy a költség-haszon optimalizálás miatt az egyes innovációk már eleve csak jókora késleltetéssel jutnak el a fogyasztókhoz. Egy technikai fejlesztés néha már akkor kész, amikor még az egyel korábbi kiadást hirdetik, a programozott avulás ezért az újítások elterjedésének ellenében hathat.

Mondják azt is, hogy a tömeggyártás ütemvesztése gazdasági visszaeséshez vezetne. Ha a termék sokáig bírja, akkor nem kell lecserélni, ha pedig nem kell újat gyártani a régi helyett, akkor gyárakra sincs szükség. Pedig a profit talán más módon is növelhető, de ehhez szemléletet és üzleti modellt kell váltani. Az Európai Unió számításai szerint a körforgásos gazdaságra való átállással - amelynek része a tervezett elavulás elleni küzdelem - 2030-ig 700 ezer új munkahely hozható létre, 0,5 százalékkal növelhető az EU GDP-je, 2-4 százalékkal mérsékelhető az üvegházhatású gázok kibocsátása, és mintegy 8 százalékos megtakarítás érhető el a vállalati költséggazdálkodásban.

Mindent összegezve a kép tanulságos. Úgy tűnik, az emberek jobban szeretik a tartós termékeket, mint a gyártók. A tervezett elavulás gyakorlata megtevészi a fogyasztókat, és gátolja a környezeti fenntarthatóságot, ezért tenni kell ellene.

KITTA GERGELY, a Klímapolitikai Intézet stratégiai és kommunikációs vezetője

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2021. március 17., szerda, 8. oldal)

A családok biztonsága az első

A következő időszak jelentős feladata a kettős minőséggel szembeni küzdelem

ZH-INFORMÁCIÓ "A hazai fogyasztóvédelem a koronavírus-járvány miatt megnövekedett feladatai mellett is hathatósan védte a magyar fogyasztók, tisztességes vállalkozások érdekeit az elmúlt egy évben. Miközben az ellenőrzésekkel sikeresen szűrtük ki a veszélyes termékeket, a vásárlókat megkárosító gyakorlatokat, több területen számottevő eredményeket értünk el a szabályozásban."

Erről is beszélt a fogyasztóvédelmi világnap alkalmából Cseresnyés Péter. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára bejelentette: a tárca közzétette a következő időszak stratégiai alapvetéseit és feladatait tartalmazó fogyasztóvédelmi szakpolitikai programját, derül ki az ITM tájékoztatójából.

Tavaly az elvégzett közel 19 ezer ellenőrzés és a több mint 25 ezer beérkezett fogyasztói panasz alapján mintegy 10 ezer fogyasztóvédelmi hatósági eljárás indult. Az ITM szakmai irányítása mellett ezek alapján egymilliárd forintot meghaladó bírságot róttak ki a jogsértő vállalkozásokra a kormányhivatalok. A tavaly januártól megújított békéltető testületek közreműködését több mint tízezer ügyben kérték a fogyasztók. A kamaráknál működő alternatív vitarendezési fórumok több mint 1500 eljárása végződött a vásárló és a kereskedő egyezségével. A vállalkozások a további mintegy 1300 szakértői, testületi ajánlás több mint kétharmadát teljesítették.

A koronavírus komoly többletterhet rótt a fogyasztóvédelmi intézményrendszerre is. A hatóság fokozta jelenlétét az online térben, célzott vizsgálatokkal ellenőrizte többek között a kézfertőtlenítők kínálatát vagy a PCR-tesztek hatósági árának betartását. A járványhelyzetnek betudhatóan a megelőző évhez képest közel hússzor több, közel hatmillió terméket állítottak meg a vámhatáron 2020-ban. Dokumentációs hiányosságok miatt mintegy négy millió kétes eredetű és minőségű védőeszközt - maszkokat, arcpajzsokat, kesztyűket stb. - nem engedtek be a magyar és uniós piacokra.

Tavaly több mint 2500 termékbiztonsági és egyéb laboratóriumi ellenőrzés nyomán közel 200-féle árucikket vont ki a forgalomból a fogyasztóvédelem. Magyarország három éve dobogós a nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek európai riasztási rendszerébe beküldött bejelentések számában. A Safety Gate segítségével a nemzeti hatóságok gyorsan el tudják távolítani a kockázatos termékeket az üzletek polcairól, a webáruházakból. A tavalyi 169 magyar jelzés a harmadik legtöbb volt a jelentősen nagyobb piacokkal, áruforgalommal rendelkező Németország és az Egyesült Királyság után.

Az ITM kezdeményezésére megújultak a jótállás és a szavatosság 17 éve változatlan előírásai. A rendelkezések átdolgozását időszerűvé tette, hogy a fogyasztóvédelemhez érkező panaszok zöme a garanciális ügyintézéshez kapcsolódik. A januárban hatályba lépett szabályváltozások a termék árához igazodó, akár kétszer-háromszor hosszabb jótállással, egyértelmű javítási és cserehatáridőkkel, az elektronikus jótállási jegy bevezetésével erősítik a fogyasztók jogait. Az első ellenőrzési tapasztalatokról márciusban adhat hírt az ITM.

A kormány számára elfogadhatatlan a magyar fogyasztók hátrányos megkülönböztetése. Magyarország 2017-ben az elsők között jelezte: egyes termékeket azonos márkaneven és hasonló csomagolásban, de eltérő minőségben kínáltak Bécsben, Münchenben vagy Budapesten. A kettős minőség 2022 májusától tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatként lesz szankcionálható. Az ITM akkreditált vegyipari laboratóriumában 420 termékminta vizsgálatát végzik el, az idehaza beszerezhető háztartási-vegyipari, tisztálkodási-kozmetikai szereket Ausztriában, Németországban, Olaszországban kapható termékpárjaikkal hasonlítják össze. Az ellenőrzés összesített eredményeiről várhatóan tavasszal közöl összefoglaló tájékoztatást a tárca.

- Az ITM elkészítette az ágazati stratégiai alapvetéseket 5-10, az elvégzendő feladatokat 1-3 éves időtávra rögzítő szakmapolitikai programját - bocsátotta előre Cseresnyés Péter. - A dokumentum szerint a fogyasztóvédelem hatékony kormányzati jelenléttel szolgálja a fogyasztók biztonságát, a családok védelmét, a fogyasztói tudatosság és bizalom erősödését, a tisztességes vállalkozások támogatását. Az intézményrendszer rugalmasan alkalmazkodik a gazdasági környezet változásaihoz, az új kihívásokhoz, cselekszik és kezdeményező szerepben lép fel a fogyasztók és a jogkövető kereskedők, szolgáltatók érdekében.

- Stratégiai cél az ellenőrzések hatékonyságának további javítása, a fogyasztóvédelmi partnerségek kiépítése, elmélyítése - hangsúlyozta Keszthelyi Nikoletta fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár. - A következő időszak legjelentősebb feladatai közé tartozik a kettős minőséggel szembeni küzdelem, a fogyasztói jogok bővítése az online térben és a továbblépés az e-kereskedelmi ellenőrzések területén. A tárca fokozott együttműködésre

törekszik a társhatóságokkal és a szakmai szervezetekkel, ösztönözni kívánja a vállalkozók önkéntes intézkedéseit.

A fogyasztóvédelmi világnap 1983 óta hívja fel a figyelmet a fogyasztói jogokra és igényekre minden évben március 15-én. John F. Kennedy, az Egyesült Államok elnöke 1962-ben ezen a napon intézett nyilatkozatot a Kongresszushoz, amely elsőként rögzítette a fogyasztók alapvető jogait.

Idén januárban megújultak a jótállás és a szavatosság 17 éve lényegében változatlan előírásai

ZH

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2021. március 17., szerda, 5. oldal)

Gerilla Bár - Litkei Máté, a Klímapolitikai Intézet igazgatója

1. rész:

Bohár Tünde (műsorvezető, Gerilla Bár): - Itt van már velünk a stúdióban Litkei Máté, a Klímapolitikai Intézet igazgatója. Jó estét kívánok! Szia!

Litkei Máté (igazgató, Klímapolitikai Intézet): - Sziasztok! Szervusztok!

Bohár Tünde: - Egy kutatást készítettetek a tervezett elavulásról, de mielőtt rátérnénk a kutatásra, kérlek magyarázd el, hogy mit jelent az, hogy tervezett elavulás?

Litkei Máté: - A tervezett elavulás az azt a fogalmat jelöli, amikor a gyártók, különböző termékek gyártói eleve úgy tervezik meg és úgy gyártják le ezeket a termékeket, hogy azok idő előtt elavuljanak, menjenek tönkre, és ezeknek a javítása lehetőleg körülményes legyen, és ennek a célja az az, hogy ezekből a termékekből minél többet vásároljunk, hiszen, hogyha ezeket nem tudjuk javítani, akkor kénytelenek vagyunk helyette újat vásárolni.

Lentulai Krisztián (főszerkesztő-helyettes, Karc FM): - Ez néhány javítóipari ágazatot, szakmát teljesen kiölt. A susztert, a TV szerelőt.

Litkei Máté: - Így van. Van egy ilyen vetülete is abszolút és számos más egyéb negatív vetülete is, hiszen ennek azért van egy nagyon komoly fogyasztóvédelmi aggályos része is. Akkor, amikor minden terméket úgy hirdetnek meg, hogy magas minőségű és mégis be van építve egy ilyen tervezett elavulási mechanizmus, akkor utána vakarjuk a fejünket, hogy miért van az, hogy három év után ki kell dobni mondjuk egy telefont, vagy egy laptopot, és ez számos egyéb iparágban is megtalálható, nem csak az elektronikaiparban, és van egy rendkívül súlyos következménye ennek a tervezett elavulásnak, az pedig a környezetkárosítás, hiszen gondoljunk csak az elektronikai hulladéokra, amiből az ENSZ Global E-waste Monitor 2020-as jelentése szerint több mint 53 millió tonnát termelünk éves szinten. Ez azt jelenti, hogy ha a Föld népességére ezt lebontanánk, akkor minden egyes emberre több mint 7 kilogramm ilyen hulladék keletkezne éves szinten, és ennek mindössze 17 százalékát hasznosítjuk újra, hiszen úgy vannak ezek tervezve, hogy nem tudjuk őket javítani, nem tudunk akkumulátort cserélni mondjuk a telefonunkban, eldobjuk őket, és olyan környezetkárosító anyagok kerülnek így a természetbe, mint például a higany vagy a különböző brómozott égésgátló anyagok, freonok, és a másik oldala az pedig az, hogy ezzel mintegy 57 milliárd dollárnyi értéket is kidobunk minden évben a kukába, hiszen ezeket újra

lehetne hasznosítani akár alapanyagként, akár mondjuk egy javítást követően meg lehetne hosszabbítani ezeknek az élettartamát.

Bohár Tünde: - Hol siklik el a folyamat?

Litkei Máté: - Több síkon. Az egyik az, hogy a fogyasztóknak a tudatossága az folyamatosan nőtt az elmúlt időszakban, de azért az nem volt mindig így.

Lentulai Krisztián: - Meg a kényelmi elvárásaink is.

Litkei Máté: - Nyilvánvalóan van egy fogyasztói magatartás is, ami ebbe az irányba mutatott, de hogyha mindenképpen valami ludast kellene kijelölni ebben a kérdésben, akkor én azt mondanám, hogy a gyártók voltak azok, akik igazából ebben kezdeményezőként fölléptek. Több mint száz évre visszamenőleg van dokumentált esetünk arra, hogy a gyártók hogyan csökkentették a termékeknek az élettartamát. Az első dokumentált esetünk a villanykörtékkel volt, ahol a körülbelül 2500 üzemórájú villanykörtétet különböző ilyen villanykörte kartellek 1000 órára csökkentették, hiszen hogy többet tudjanak eladni. Tehát az is látszik, hogy ha megnézzük, hogy a fogyasztók hogyan reagálnak ezekre a folyamatokra, akkor abszolút negatívként élik ezt meg. Az említett kutatásunkban, amit a Századvéggel együttműködésben végzett a Klímapolitikai Intézet, ott megkérdeztük a fogyasztókat, hogy mik a preferenciáik, ők egyébként ezt hogyan élik meg, és azt látjuk, hogy 85 százalékuk a válaszadóknak azt mondta, hogy ő egyre gyakrabban találkozik azzal, hogy egy terméket megvásárol és utána nem tudja javítani, miközben 72 százaléka előrébb preferálja, előrébb sorolja azt, hogy tartós legyen a termék, mint azt, hogy milyen az ára ennek a terméknek. Még azok is, akik egyébként magukat nehéz anyagi helyzetben lévőnek határozzák meg, és a 82 százaléka egyébként a válaszadóknak inkább javíttatná ezeket a termékeket, minthogy cseréltesse.

Bohár Tünde: - Érdekes egyébként, nem tudom, hogy észrevettétek-e, nem akarom kimondani, hogy milyen mobiltelefonom vagy okostelefonom van, de a töltőkábel egy év után rendre tönkremegy és minden évben kell.

Lentulai Krisztián: - Nem rendeltetésszerűen használjátok.

Bohár Tünde: - De a férjemnek is ugyanúgy.

Lentulai Krisztián: - Azt is te használod.

Bohár Tünde: - Nem! Tönkremegy egy év után bármikor, és hogyha jól tudom, ez a cég, aki ezeket a telefonokat gyártja, már több - nem bírságot kapott, de azért már bekerült a köztudatba pont azzal, hogy eljárás van ellene ugye, hogy a szoftverfrissítés által... Tehát hogy is volt?

Litkei Máté: - Igen. 2017-ben bukott ki ez a botrány, ahol ez a meg nem nevezett cég szoftverfrissítésekkel lassította a termékeinek a működését gyakorlatilag.

Bohár Tünde: - Hogy vegyünk újat.

Litkei Máté: - Hát, igen. Ő azzal indokolta, tehát hogy az érem másik oldalát is mutassuk meg, ő azzal indokolta, hogy ha lassítja ezeket a termékeket, akkor hosszabb élettartamot tud biztosítani, hiszen nem terheli annyira például az akkumulátort. De ez azt eredményezte, hogy tömegesen vitték vissza ezeket a termékeket a gyártóhoz és vásároltak helyette újat, vagy rossz esetben dobták ezeket a termékeket ki és vásároltak helyette újat.

Bohár Tünde: - Arról nem beszélve, hogy ezek azért elég méregdrága termékek.

2. rész:

Bohár Tünde: - Folytatjuk a beszélgetést Litkei Mátéval, a Klímapolitikai Intézet igazgatójával. A tervezett elavulásról beszélgettünk. Ugye akkor most már megállapíthatjuk, hogy akkor létezik ez a folyamat, minden szinten elismerik, hogy sajnos van tervezett elavulás. De mit lehet tenni ellene?

Litkei Máté: - A kérdést úgy is fogalmazhatnánk, hogy ki a felelős a környezetünk állapotáért, vagy ki a felelős ezért a helyzetért? A válasz az nem egyszerű, ugyanis azt tudjuk

mondani, hogy kicsit mindenkié és kicsit mindenkinek oda kell figyelnie, nyilván a saját hatáskörén belül. Hogyha megnézzük, hogy a fogyasztók mit tehetnek mondjuk, hogy ők maguk elkerüljék azt, hogy milyen termékeket vásároljanak, vagy olyan cégeket támogassanak, akik ezt az eljárást alkalmazzák, hát azt tudjuk mondani, hogy mindenképpen tudatosabbá kell válni. Aztán ugye említettem, hogy ez a tudatosság mértéke ez nő, viszont azt is látni...

Bohár Tünde: - De hogyan? Bocsánat, hogy a szavadba vágok. Hogyan? Tehát bemegyek egy elektronikai termékeket forgalmazó üzletbe és hogyan választom ki a jót?

Litkei Máté: - Hát, hogyha arra gondolsz, hogy hány olyan áru, cég vagy szolgáltatás értékelő honlap van, ahol utána tudsz nézni akár az egyes gyártóknak és akár specifikusan az egyes termékeknek, akkor azt tudom mondani, hogy nagyjából most már mindennek utána tudsz olvasni, és nem csak egyes véleményeket, hanem akár nagymintás véleményekből tudsz leszűrni valamifajta tapasztalatot, ami ugye nem a saját tapasztalatod, nem te próbáltad ki ezeket a termékeket, hanem mondjuk több ezer másik felhasználó már előtted kipróbálta ezeket.

Lentulai Krisztián: - Máté! Hogyha életszerűséget nézünk, bemész egy Media Markt-ba, jó esetben, ha tudatos vagy közepesen, az energiahatékonysági címkét végig nézed, hogy A+++ -os, vagy B-s, vagy nem tudom. Ennél tovább nem terjed a türelme egy egyszerű felhasználónak. Nem fog utána nézni, nem fog szerintem olyan fórumokra látogatni, ahol ezt majd jól megvitatják, hogy az, amit veszek, az három hónap múlva vagy négy év múlva rohad ki alólam.

Litkei Máté: - Így van, és éppen ezért nagyon fontos, hogy ne csak a fogyasztóra testáljuk rá ezt a felelősséget, hanem bizony érdekeltté kell tenni például a gyártókat is abban, hogy tartós és jó terméket gyártsanak, és azt nem a fogyasztók tudják elsősorban megtenni, hanem például a kormány. Most volt, például január 1-jével lépett hatályba az a kormányrendelet, ami kiterjeszti a garancia hozzáférhetőségét és ezeknek a garanciáknak az idejét a különböző termékek esetében. Ugye eddig volt egy ilyen viszonylag egy kaptafára gyártott bizonyos termékekre van garancia, bizonyos termékekre nincs garancia rendszer. Most egy sávos garancia rendszer van bevezetve. 10 000-tól 100 000 forintig terjedő értékben egy év, aztán 100 000-tól 250 000 forintig két év és e fölött három év garanciát kell vállalnia a gyártóknak. A különböző termékeknél a javítást kell biztosítani. Hogyha 30 napon belül nem tudják javítani, akkor visszaküldik a pénzt. Tehát, hogy ezt például egy kormányrendelet tudta szabályozni. De például, hogyha a március 1-jével hatályba lépett jogszabályt nézzük, akkor ott például ösztönzi a gyártókat arra, hogy olyan termékeket gyártsanak, aminek az életidejét meg tudják hosszabbítani például úgy, hogy cserélhető alkatrészeket kell biztosítaniuk és olyan cserepontokat meg olyan javító állomásokat, ahol a fogyasztóknak ez hozzáférhető. Tehát ez már nem a fogyasztók felől érkező impus, hogyha lehet így fogalmazni, hanem a lakossági akarat találkozik a döntéshozói akarral, és ennek szerintem minden környezetvédelmi esetben meg kell történnie, de ebben az esetben ez egy nagyon pozitív példa.

Bohár Tünde: - Például a gyerekek tudatosságra nevelésében látod-e esetleg a kulcsot? Tehát, hogy már úgy neveljük a gyerekeket, hogy lássák, hogy milyen környezeti károsító hatásai vannak ennek az egésznek?

Litkei Máté: - Abszolút. Nem feltétlenül mondjuk az elektronikai eszközöknél, de mondjak egy másik példát, ott van a fast fashion, amiről szoktunk ugye beszélni, hogy hú de rossz, hogy van. De miért is rossz? Azért, mert az ilyen egy nyári ruhák, amik szétfoszlanak mondjuk már ősszel a mosógépben meg leesik a cipő talpa, az azt jelenti, hogy elképesztő nagy pazarlás történik ezeknek a gyártása során akár az alapanyag-előállítás, a gyártás, szállítmányozás, meg utána, amikor ezek hulladékká válnak, ezeknek a kezelése.

Lentulai Krisztián: - Meg hatéves kambodzsai gyerekek varrják embertelen körülmények között.

Litkei Máté: - Abszolút. Tehát, hogy van humanitárius vetülete is. Elképesztő esetek tudnak megtörténni. De, hogyha a környezetvédelmi dolognál maradunk, akkor azt látjuk, hogy elképesztő vízpazarlás történik ezeknek a gyártásánál, és a mikrohulladékoknál, amik ugye például a vizeinkbe kerülnek. Mindenki beszél a mikroműanyagokról, de a mikroszövegről senki beszél, vagy nagyon kevesen beszélnek, ez így pontosabb, de ez a két legnagyobb jelenlévő szennyező a vizeinkben, ami ilyen mikrohulladék, és ez gyakorlatilag ezeknek a termékeknek a szétfoslása és a vizeinkbe kerülése.

Bohár Tünde: - Hú! Erről nem is tudtam. Egy utolsó kérdésre maradt már csak sajnós időnk. Mely ágazatokban van jelen legjelentősebben a tervezett elavulás, mik a tapasztalatok?

Litkei Máté: - Hát, amit ki szoktunk emelni, az az elektronikai hulladékok, mert a legnagyobb károsítás az itt történik, és a legkisebb módosításokkal a legnagyobb nyereséget, hogyha lehet így fogalmazni, itt tudnánk elérni. Csakhogy egy szemléletes példát mondjak, az Európai Környezetvédelmi Iroda kutatása szerint, hogyha egy évvel tudnánk minden elektronikai eszközünknek az életidejét meghosszabbítani, tehát telefonunkat, laptopunkat egy évvel tovább tudnánk használni, mint ahogy használjuk, az 4 millió tonna szén-dioxid-kibocsátással érne föl, annyit tudnánk megspórolni. Ez azt jelenti, minthogyha Dániából egy évre az összes személyautót kivonnánk a forgalomból.

Bohár Tünde: - Litkei Máténak nagyon szépen köszönjük, hogy itt voltál és mindezt elmondta.

Eredeti

(PestiTV, 2021. március 17., szerda, 18 óra)

Büntetést is kiszabhatnak

MAGYARORSZÁG A V4-ek fellépésének köszönhetően a kettős minőséget 2022 májusától tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatként büntethetik. Így a magyar fogyasztóknak is minden árucikkből azonos minőséget kell kapniuk, mint más uniós polgároknak.

Büntetik a más minőséget

Elfogadhatatlan a magyar vásárlók hátrányos megkülönböztetése

A magyar vásárlók sajnós valóban kevésbé megfelelőt vehetnek le egy-egy árucikkből a hazai polcokról, mint a hazájukban látszatra azonos terméket választó német vagy olasz vendégek - mondta a Magyar Nemzetnek adott interjújában Cseresnyés Péter.

FOGYASZTÓVÉDELEM A fogyasztók sikeres védelmének alapfeltétele a rugalmas alkalmazkodás a gazdasági folyamatokhoz és a fogyasztói szokások változásához. A fogyasztóvédelmi intézkedéseket húsz évig kormányhatározatokban határozták meg. Idén a bürokrácia csökkentése, illetve a piaci folyamatok hatékonyabb követése érdekében úgy módosítottuk az ágazati törvényt, hogy az irányelveket és a feladatokat az innovációs és technológiai miniszter hagyja jóvá a szakmai tervezés és irányítás alapvető dokumentumában, a szakmapolitikai programban - ismertette a Magyar Nemzettel

Cseresnyés Péter. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) fogyasztóvédelmi és kereskedelempolitikai államtitkára a március 15-i fogyasztóvédelmi világnapon nyilvánosságra hozott programról elmondta: az élelmiszerek és pénzügyi szolgáltatások kivételével a fogyasztóvédelem teljes körét felöleli.

- A családok védelme érdekében változatlanul fokozott figyelmet fordítunk a termékbiztonságra, a leginkább kiszolgáltatott fogyasztók, a gyermekek és idősek jogainak érvényesítésére - emelte ki. Az okoseszközök, az elektronikus kereskedelem térnyerése miatt kiemelt terület lett a fogyasztói társadalom digitális vonatkozásainak kezelése, továbbá a fenntartható és egészségtudatos vásárlói gondolkodás és magatartás, azaz a fogyasztói tudatosság erősítése.

Az államtitkár a járványévről azt mondta, a fogyasztóvédők február vége óta dolgoznak a járványhelyzettel összefüggő feladatokon annak érdekében, hogy kiszűrjék a megtévesztő, káros gyakorlatokat. - Az elmúlt egy évben csaknem száz kézfertőtlenítő, egyéb fertőtlenítőszer laboratóriumi vizsgálata zajlott, és ellenőrizték a PCR-tesztek hatósági árának betartását - részletezte. A szaktárca IT-laborja volt a legaktívabb az unióban a koronavírus megelőzésére vagy kezelésére ajánlott termékek online értékesítésének ellenőrzésében.

- Számunkra elfogadhatatlan a magyarok bármilyen területen megmutatkozó hátrányos megkülönböztetése - ezt a nagy figyelemmel kísért kettős minőség kérdésében mondta, úgy folytatva, hogy fogyasztóként, ügyfélként is a nyugatabbra élő európai polgároknak kínáltakkal megegyező minőségű termékekre, szolgáltatásokra jogosult minden honfitársunk. Magyarország 2017-ben elsőként tette szóvá a nemzetközi fórumokon, hogy idehaza azonos márkanév alatt és csomagolásban gyakran gyengébb termékeket forgalmaznak a gyártók, mint akár a szomszédos Ausztriában. A V4-ek összehangolt fellépésének köszönhetően viszont a kettős minőség 2022 májusától tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlatként lesz szankcionálható.

Cseresnyés Péter kijelentette, elegendő felkészülési időt biztosítanak a gyártóknak és forgalmazóknak ahhoz, hogy a jövő nyárig felülvizsgálják, módosítsák gyakorlatukat. Ha ezt nem teszik meg, komoly bírságokra számíthatnak. - 2021-től új időszámítást indítottunk a jótállási szabályokban is. A több mint másfél évtizede változatlan rendelkezéseket a vásárlók helyzetét javítva, a vállalkozások kötelezettségeit egyértelműbbé téve dolgoztuk át - fogalmazta meg az államtitkár.

Egy milliárdnyi bírságot szabtak ki

A fogyasztóvédelmi hatóság összesen több mint egymilliárd forint bírságot szabott ki mintegy háromezer jogsértő vállalkozásra. Tavaly is dobogós helyet értek el a veszélyes termékek európai riasztási rendszerébe küldött 169 jelzéssel, akárcsak 2018-ban és 2019-ben. Csak a sokkal nagyobb forgalmat lebonyolító németek és britek előztek meg minket.

Cseresnyés Péter: Fokozott figyelem a termékbiztonságra

Mediaworks-összeállítás szerkesztoseg@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Új Néplap, 2021. március 17., szerda, 1+7. oldal)

Szellemi tulajdon

Ha minden igaz, akkor létrejön egy olyan innovációs és kutatóközpont, ahol szellemi tulajdon szülehet. A körforgásos gazdaságnak egy európai innovációs és kutatóközpontja jön létre Nagykanizsán. A beruházás összege 30 milliárd forint lesz.

Cseresnyés Péterrel, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkárával beszélgettek.

Címkék: kutatásfejlesztés, innováció, kutatóközpont, tudásbázis, létrehozás, beruházás, Pannon Egyetem, MOL, képzések, együttműködés, körforgásos gazdaság

[Eredeti](#)

(Jazzy Rádió, 2021. március 17., szerda, 08 óra)

NEM JÖTT JÓL A HARMADIK HULLÁM

KISKERESKEDELEM Nehéz helyzetben vannak a kiskereskedelmi egységek, ugyanis akkor kellett újra bezárniuk, amikor már mindenki a lazításokon gondolkodott. A baj az, hogy a húsvét sem tudja majd ellensúlyozni a veszteséget.

A múlt heti boltbezárások miatt a piacon mindenki elkezdett számolgatni, mennyi üzletet érint a szabályozás. Ami biztos, hogy nagyjából 38 ezer élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes árucikket értékesítő üzlet működik Magyarországon, továbbá körülbelül 5000 trafik, vagy ha úgy tetszik, dohánybolt. Ezek nyilvánvalóan nem érintettek, csak annyiban, hogy az este nyolc óra utáni kijárási tilalom okán nem tarthatnak tovább nyitva hét-fél nyolcnál. Mivel összesen 126 ezer kiskereskedelmi egység működik itthon, hozzávetőleg 80 ezret érinthet a bezárás. Ezen boltok többségének nemigen van online értékesítési felülete, vagyis nagyon nem jön jól nekik az optimális esetben is kéthetes szünet. Már rövid távon is pozíciót (nem csak forgalmat) veszítenek azon üzletekkel szemben, amelyeknek van digitális csatornájuk. Vagyis többszörösen hátrányba kerülhetnek, és ez hosszabb távon azt is jelentheti, hogy a kilencvenes évek végén, a kétezres évek elején tapasztalt átrendeződésnek lehetünk a szemtanúi (részletesen lásd lapunk elején, a jegyzetben).

JANUÁRI VESSZŐFUTÁS

Komoly aggodalomra ad okot, hogy az esztendő első hónapját tekintve összességében visszaesést mutat a volumenindex. Lehetne azt mondani, hogy a január és a február jellemzően nem számít aktív időszaknak a kereskedelem szempontjából, de az a helyzet, hogy a KSH adatai szerint évek óta kisebb-nagyobb növekedést mutat ez az időszak, vagyis most egy trend tört meg, ami nagyon rosszul érinti 2021 első negyedét. A február várhatóan jobb lesz valamelyest, ám a március pestiesen szólva ugyancsak "kuka" - és nem tudni, mit hoz az április, lesz-e ismét jó húsvét. Ha igen, újra jöhet az optimizmus, de az már most borítékolható, hogy az ünnep sem lesz képes kompenzálni az év eleji kieséseket. Az igazsághoz persze hozzátartozik, hogy a gyengébb adatokban az úgynevezett bázishatás is szerepet játszik, s a tavalyi azonos időszak nagyon is erős volt. Az ágazatban ráadásul a kapacitásokat (munkaerő, árurendelés) az előző évi trendhez passzítják. Ha az megtörik, akkor gyorsan kell reagálni, és ez átmeneti zavart okozhat a cégeknél. Például nagyobb sorok alakulnak ki a kasszáknál. A megszokotthoz képest kisebb lesz az áruválaszték. Gyorsabban fogy el egy-egy termék. Ez az, ami a vevői oldalról látszik. Az eladói oldalról pedig az, hogy a kiadásoknál kisebb a bevétel. Ezzel begyűrűzik az ágazatba a krízis.

TAVALYI HÓ

Ahogy a Figyelő is beszámolt róla, összességében kedvezőtlenül alakult a múlt év a kiskereskedelemben, most azonban már azt is tudjuk, hogy a várakozásainknak megfelelően rendkívül gyenge volt a december, amely így valóban képtelen volt simítani a rossz adatokat. Az iparcikkeknel 300 milliárdos forgalom tűnt el, és más szegmensekből is hiányzik több tíz milliárd forint bevétel. A hagyományos kiskereskedelem erőteljesen épít az úgynevezett impulzusvásárlásra. Ez azt jelenti, hogy a boltba akciókkal, kedvezményekkel csábítják be a vevőt, majd ott igyekeznek eladni neki kényeztető vagy luxuscikkeket. Ez a fajta konzumálás tavaly a vírus hatás miatt redukálódott, néhol teljesen eltűnt. A vásárlás funkcionálissá, egyszerű háztartásiáru-beszerzéssé vált. Kevesebb szer többet költenek a vásárlók, de csak azt veszik meg, amit felírtak a listára, ezzel is csökkentve az üzletben, közösségben eltöltött időt.

Az impulzusvásárlás az online beszerzésnél egyáltalán nem működik. A mai kiskereskedelmi internetes oldalak ezt a konzumálást egyáltalán nem támogatják. Vannak persze olyan felületek, amelyek erre mennek rá, de annyira rossz a hírük (szándékosan nem említünk neveket), hogy mára csak a nagyon bátrak mernek rendelni ezekből az áruházakból, azzal az opcióval, hogy ha mégsem nyeri el a tetszésüket a termék, visszaküldik vagy reklamálnak. Jól körülírt szabályrendszerek működnek a fogyasztóvédelemben, de egy online módon vett produktum visszacserelése, a reklamáció időt és energiát emészt fel, amit sokan nem szívesen vállalnak be, főleg olyan árucikk esetében, amelyre nincs alapvető szükségük. Így inkább meg sem veszik.

EZ ÉVI VÁRAKOZÁSOK

A vírusveszély elmúltával vélhetőleg ismét beindul a kiskereskedelem, de idő kell ahhoz, hogy a hagyományos konzumálás visszatérjen a megszokott kerékvágásba. Áprilistól várhatóan elég nagy lesz a hazai lakosság átoltottsága ahhoz, hogy ismét szabadabban lehessen mozogni. De az elmúlt egy év fogyasztói beidegződései nem múlnak el nyomtalanul. Továbbra is jelentős szerepe lesz az online vételnek, persze impulzusfogyasztás nélkül, és a boltokba is jellemzően bevásárlólistával mennek majd az emberek. Ami nagy kérdés, hogy miként alakul az iparcikkforgalom. A műszaki termékek értékesítésének a bővülése a személyi vagy fogyasztási hitelek újbóli feltörésével válhat aktuálissá. Egyelőre azonban nem tudni, milyenek lesznek a jövedelmek, így érthető, hogy nincs hitelezési proaktivitás a piacon.

Ugyancsak nagy kérdés az infláció alakulása. Egy erőteljesebb inflációs környezetben a vásárlások is gyatrábbak. A mostani előrejelzések szerint az elemzők ezzel számolnak, s ez inkább a megtakarítások felé tolja a fogyasztót. Az inflációs hatás már most is érzékelhető a piacon, az élelmiszereknél és az iparcikkeknel is nőttek az árak. Az pedig egyelőre elemzői kérdés, hogy ez a régiós valuták gyengüléséből, a beszerzési láncok átalakulásából vagy a gyengébb fogyasztás okán szűkített termelői kapacitások miatt bekövetkezett alulkínálatból fakad. Gyanús, hogy ezek mind hatnak a mostani helyzetre, később pedig a válságkezelés miatt kiáramló többletforrások okozzák majd a drágulásokat. Ennek a végeredménye az lesz, hogy valamivel többre kerül majd a ruházat, az iparcikk és a számítástechnikai termékek. Ez önmagában is érdekes, bár pénztárcába vágó folyamat, ám még érdekesebb, hogy a legnagyobb gyártók és szolgáltatók már építik a vírus utáni gazdasági pozícióikat. Jelentősen nőttek például egyes márkás számítástechnikai produktumok árai, ugyancsak többre kerül néhány nivós tartós fogyasztási cikk, és a márkás élelmiszereknél is megfigyelhetők az új árszintek.

HÓNYI GYULA

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2021. március 18., csütörtök, 28+29. oldal)

Kevesebb a nagy boltokban a hazai élelmiszer

Visszaesett a hazai élelmiszerek aránya a Magyarországon jelen lévő tíz legnagyobb kereskedelmi lánc üzleteiben a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) felmérése szerint. A Nébih honlapján közzétett tájékoztatás szerint az összkínálatban a magyar termékek aránya hetven százalék körüli, míg hat évvel ezelőtt még csaknem nyolcvanszázalékos szinten állt. A friss áruknál a hazai előállítók megőrizték korábbi pozícióikat, de a magasabb hozzáadott értékű élelmiszerek, például a sajtok, sonkák, joghurtok, gyümölcslekvárok esetében a polcok felét ma már külföldi áruk foglalják el. A hatóság ismertette: 2020 második felében csaknem negyvenezer termék részletes adatait rögzítették 16 olyan, hagyományos árukategóriában, amelyekben a hazai élelmiszeripar el tudná látni a magyar lakosságot megfelelő mennyiségű és jó minőségű élelmiszerekkel. A legnagyobb csökkenést a nemzetközi kereskedelmi láncok polcain mérték a Nébih szakemberei, a Penny Market, a Lidl és a Tesco például több mint tíz százalékkal növelte az importtermékek arányát a hazai élelmiszerekkel szemben. (MTI)

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. március 18., csütörtök, 12. oldal)

Környezettudatos startupba fektettek a Cápák

Egy hazai csapat a nagyfokú élelmiszer-pazarlást kívánja megelőzni innovatív megoldásával

Évente fejenként 65 kilogramm élelmiszert dobunk ki a kukába - világít rá a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 2020-as felmérése. Ennek a mennyiségnek több mint a fele megmenthető lenne, erre kínál innovatív megoldást egy hazai startup. A Munch által fejlesztett alkalmazással a boltok, pékségek, éttermek és szállodák a nap végén kedvezményesen értékesíthetik az el nem adott, ám jó minőségű ételeiket, így felvéve a harcot az élelmiszer-pazarlással. A kezdeményezés pedig nemcsak a felhasználók, de a befektetők körében is igen népszerű: a Cápák között üzleti show-műsor történetében először, az összes Cápá beszállt a csapat támogatásába - derül ki a K&H Bank sajtóközleményéből. A Start it @K&H inkubátorprogramban részt vevő startup egyik alapítója, Wettstein Albert elmondta: - A Munch alkalmazást már csaknem harmincezren letöltötték, és öt magyarországi városban - Budapesten kívül Győrött, Szegeden, Sopronban és Debrecenben - vagyunk elérhetőek. Célunk a hazai terjeszkedés, szeretnénk további éttermeket, boltokat bevonni a kezdeményezésbe és az általunk kínált szolgáltatással jelen lenni más városokban is. Emellett pedig a nemzetközi piacra lépésre is készülünk, valamint a Magyar Élelmiszerbankkal való együttműködésnek köszönhetően már nélkülözőknek is el tudunk juttatni ételadagokat - idézi a közlemény Wettstein Albertot, aki a harmadik évaddal jelentkező Cápák között üzleti show-műsorban Perepelica Kirillel együtt képviselte a startopot.

A nemrégiben elstartolt üzleti show-műsor, a Cápák között történetében először fordult elő, hogy mind az öt befektető ígéretesnek találta a vállalkozást és befektetett abba. - A Cápák között versenyzőinek az első adás óta vagyunk a pénzügyi mentorai, így jól tudjuk, mi az a szempont, amely minden Cáva meggyőzéséhez elengedhetetlen: jövedelmező befektetésként láttatni a céget. Ehhez pedig a jó ötlet, az elkötelezett csapat és a meggyőző piaci növekedés mellett ma már az is hozzátartozik, hogy a vállalkozás egy valós társadalmi problémára kínáljon innovatív megoldást - összegezte Kökény Roland, a K&H Bank kv-marketing- és támogatásvezetője.

Ketten az alapítók közül: Wettstein Albert és Perepelica Kirill

Fotó: K&H Bank

Az oldalt Fischer Patrícia szerkesztette

Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. március 18., csütörtök, 15. oldal)

Tavasszal mindig érdemes ellenőrizni a vízórákat

A mérőóra károsodása és a feleslegesen elfolyt víz sok gondot okozhat

A kerti vízórák ellenőrzését érdemes évente többször is elvégezni. Tavasszal különösen ajánlott ránézni a vízórákra, hiszen a téli fagyok okozta károk ilyenkor mutatkoznak meg leggyakrabban. Jobb, ha megelőzzük a bajt, mert a mérőóra károsodása és a feleslegesen elfolyt víz sok gondot okozhat, és jelentős kiadással is járhat, mutat rá a MEKH. A vízóra károsodását, a rendszer szivárgását, esetleg a csőtörést általában a szolgáltató munkatársai észlelik először (például leolvasáskor), de a problémát a gondos felhasználó is észreveheti. Ha a mérőóra üvege be van repedve, ha eldeformálódott a számlálószerkezet, ha az óra közelében csöpögést látunk és víz áll az akna alján, vagy ha a bekötési mérőt követő szakaszon érzékelünk szivárgást, akkor biztosan olyan hibáról van szó, amellyel kapcsolatban sürgősen intézkedni kell. Szivárgásra vagy csőtörésre utaló jel lehet az elszámoló számlában rögzített, a megszokottnál nagyobb összeg és mérőállás is. A víziközmű-szolgáltató a számlán egyebek mellett feltünteti azt is, hogy az előző időszakhoz képest mekkora az eltérés a fogyasztásban: ha túl nagy eltérést tapasztalunk, annak érdemes utánajárni. A hibát vagy a szivárgást haladéktalanul be kell jelenteni a szolgáltatónál, az aktuális mérőállással együtt. Praktikus, ha a hiba bejelentésekor a mérőállásról, a hiba helyéről, a hibajelenségről (például a szivárgó vezetékről) fényképet is készít a fogyasztó. A felhasználónak emellett azonnal meg kell kezdenie a hibaelhárítást is úgy, hogy a hiba helyszínét be tudja majd mutatni a szolgáltatónak. A javítást számlával kell igazolni a szolgáltató felé. A számlával bizonyítani tudjuk a meghibásodás tényét, emellett a számla az esetlegesen elfolyt vízmennyiség elszámolásához is szükséges. Noha a bekötési vízmérő a szolgáltató tulajdona és a szolgáltató intézi annak cseréjét, az elfagyás miatti csere költségeit a fogyasztónak kell megfizetnie a szolgáltató részére. A szolgáltató a hibabejelentéstől számított öt napon belül helyszíni ellenőrzést kezdeményez, amely során a felhasználónak együttműködési kötelezettsége van. Amennyiben a felhasználó a helyszíni ellenőrzéssel kapcsolatban nem működik együtt, nincs lehetősége elszámolási könnyítést - azaz a csatornahálózatot nem terhelő elfolyt vízmennyiség után a szennyvízdíj megfizetése alóli felmentést - kapni. A

helyszíni ellenőrzés során a szolgáltató jegyzőkönyvet vesz fel, amelyben rögzíti, hogy az elfolyt vízmennyiség a csatornába távozott-e vagy elszivárgott. A helyszíni ellenőrzés a szolgáltató kötelezettsége, amely után 15 napon belül elszámol a fogyasztóval. Az esetlegesen elfolyt vízmennyiség tekintetében az elszámolásnál a szolgáltató a következő szabályokat alkalmazza: .ivóvíz esetében a fogyasztásmérőn mért mennyiséget fogja számlázni, .szennyvízdíj esetében a meghibásodás bejelentése előtti utolsó mérőleolvasást megelőző 12 hónap átlagos napi ivóvízfogyasztása alapján kiszámított, a meghibásodás időszakára vonatkozó díjat számol fel. A váratlan költségek elkerülése érdekében érdemes ezért szem előtt tartani a mérőórák és vezetékrendszerek ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, amelyek a következők: - a téli hidegek beállta előtt a vezetékek és fogyasztásmérők téliesítése fontos feladat, a hatályos jogszabályi előírások szerint a fagy elleni védelemről a fogyasztó köteles gondoskodni, - a fagyok elmúltával fontos ellenőrizni, hogy a vízóraaknában találunk-e rendellenes vízfolyást, - a vezetékek állapotának megvizsgálása is elengedhetetlen, ezt úgy tudjuk megtenni, hogy minden vízfogyasztást megszüntetünk, és megnézzük, forog-e a mérő számlálója: ha forog, akkor hiba lehet a hálózaton, - ha hibát észlelünk, fényképezzük le a hibajelenséget, a helyét és a mérőállást, és mielőbb jelentsük be a szolgáltatóknak, - ha a hiba jellege lehetővé teszi, próbáljuk szakember segítségével megszüntetni a hibát, ha nem, akkor a szolgáltatót kérjük erre, - a fogyasztónak a hibaelhárítás számláját is be kell mutatnia a szolgáltatóknak, - a szolgáltató helyszíni ellenőrzés során fog megbizonyosodni a hiba tényéről, helyéről, jellegéről, és arról, hogy a vízfolyás a csatornát terhelte-e, - ha terhelte a csatornát a vízfolyás, a felhasználónak (a vízdíj mellett) a szennyvízdíjat is meg kell fizetnie, - ha nem terhelte, akkor a szolgáltató egy méltányos számlát fog kiállítani, amelynél a csatornadíjat a fogyasztó korábbi fogyasztási szokásai alapján állapítja meg. Amennyiben a felhasználó az elszámolással nem ért egyet, fogyasztóvédelmi vizsgálatot kezdeményezhet, lakossági felhasználó esetén a területileg illetékes megyei vagy fővárosi kormányhivatalnál, nem lakossági felhasználó esetén a MEKH-nél. -

[Eredeti](#)

(magyarhirlap.hu, 2021. március 18., csütörtök)

Kongatják a vészharangot: 2021 a teljes bizonytalanság éve a húsipar számára

Rendkívül negatív képet mutatott a húszágazat teljesítménye 2020-ban. A koronavírus-járványnak, valamint az afrikai sertéspestisnek és a madárinfluenzának köszönhetően mind a belföldi értékesítés, mind az export jelentősen csökkent. Erdős Norbert, az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára elmondta, hogy a napokban tette közzé a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) annak a vizsgálatnak az eredményeit, amelyet 2020 második felében végzett el, és ami azt vizsgálta, hogy mekkora a magyar termékek aránya a tíz legnagyobb, hazai és külföldi kereskedelmi lánc kínálatában. A felmérés eredményeiről az Agrárszektor is beszámolt. (KAPCSOLODO-28636) Az államtitkár ezekre a számokra reagálva kifejtette, hogy a magyar termékek 70,53%-os aránya a kereskedelmi láncok polcain ugyan csökkent az utolsó ilyen, 6 évvel ezelőtti felméréshez képest, ám a kép ennél árnyaltabb. 2014-ben a Nébih 13 termékcsoportot vizsgált, 2020-ban

viszont 16-ot. Erdős Norbert kiszámolta, hogy ha a hatóság a mostani felmérés során is 13 termékcsoporthat vizsgált volna, akkor máris azt hozta volna ki a vizsgálat, hogy a magyar termékek aránya a boltok polcain 72,22%-os. Erdős Norbert szerint az is okozott némi problémát, hogy 2014-ben volt a hazai üzletláncoknál csomagolt friss sertéshús és csomagolt friss csirkehús, most viszont nem. Az államtitkár ezután kiemelt néhány termékcsoporthat, és elárulta, hogy a 2014-es felméréssel azonos 13 termékcsoporthatól 9-nél születtek rosszabb eredmények 2020-ban, 4 termékcsoporthat (tojás, tej és tartós tej, valamint méz) esetében viszont javulás volt megfigyelhető. A három új termékcsoporthat, ami rontotta az eredményeket a vaj, a száraztészta és a meggybefőtt, kukoricakonzerv volt. Erdős Norbert szerint ahhoz, hogy ez megváltozzon, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztésére lesz szükség, amire a következő költségvetési ciklusban óriási mennyiségű uniós és hazai forrás áll majd rendelkezésre. Az államtitkár utalt arra is, hogy a magyar vásárlókra is lehet számítani, a felmérések alapján 85%-uk nyitott a magyar termékek iránt. Erdős Norbert szerint a vásárlói bizalmat erősítik például a kiváló minőségű élelmiszer védjegyek, amelyeket a tejtermékek már megkaptak, a következő időszakban pedig a hústermékek fognak sorra kerülni. A szakpolitikus végül egy kérdésre válaszul elmondta, hogy a boltokban a hazai termékek arányát tekintve Magyarország az európai uniós tagállamok viszonylatában az élmezőnyben van. Dászkál Fruzsina, a NielsenIQ senior tanácsadója a feldolgozott hústermékek piacának jelenlegi tendenciáit elemezve kijelentette, hogy a 2020-as év minden tekintetben hatással volt a magyar gazdaság alakulására. A koronavírus hatására jelentős visszaesés volt tapasztalható a fogyasztói bizalomban, úgy a magyaroknál, mint az Európai Unióban. A kiskereskedelmi szektorban viszont növekedést (+8,7%) mértek, amit főleg az élelmiszeripar (+9,3%) hajtott. A diszkontáruházak folyamatosan növelték a jelentőségüket, és az e-kereskedelem is egyre meghatározóbb lett a kiskereskedelemben. Ez utóbbi jelenség a tavaszi és az őszi lezárások miatt senkit nem ért meglepetésként. Az e-kereskedelem 2020-ban 85,8%-os növekedést produkált a kiskereskedelmi szektorban, de a szektor egészére nézve még mindig nagyon kicsi a részesedésük. Dászkál Fruzsina beszélt arról is, hogy a 2020-as számok alapján a legnagyobb élelmiszer-kategória a feldolgozott húskészítményeké, ezeket követik a sörök, a sajtok, a szénsavas üdítők és az ásványvizek. A feldolgozott húskészítmények esetében fontos megjegyezni, hogy amíg az értékesítés az elmúlt három évben egyre nőtt (2020-ban elérve a 349 milliárd forintot), de a feldolgozott húsmennyiségben stagnálás volt megfigyelhető. Azt a mérések kimutatták, hogy a tavaly márciusi és novemberi lezárások jelentősen befolyásolták a feldolgozott húsok forgalmát, abban a két hónapban megugrottak a számok, a következő hónapokban viszont visszaestek az értékesítések, ami különösen december esetében volt szembetűnő, ami hagyományosan az egyik legerősebb hónap ilyen téren. További érdekes trend volt, hogy a húskészítmények értékesítése terén a diszkontok tovább növelték a jelentőségüket. A NielsenIQ mérései szerint a húskészítmények értékesítésének kétharmada továbbra is az előre csomagolt, önkiszolgáló szegmensből származik, a maradékot a csemegepult adja, és ezekre az arányokra a koronavírus-járvány és a megváltozott fogyasztói szokások sem voltak befolyással. Dászkál Fruzsina kitért arra is, hogy a kiskereskedelemben 32%-os a saját márkás termékek aránya az élelmiszer-kategóriákban, a feldolgozott húskészítményeknél pedig 16%-os. Ami az értékesített mennyiségeket illeti, a virsli nőtt a legnagyobb mennyiségben, a szalámi forgalma viszont visszaesett. Érdekesség volt, hogy a sertésalapú termékek értékesítése nem nőtt mennyiségben, miközben a feldolgozott termékek 80%-át ezek teszik ki. Értékben a sertés, a borjú, a baromfi, a csirke és a pulyka termékek kétszámjegyű növekedést értek el, mennyiség tekintetében viszont visszaesés volt megfigyelhető a sertésalapú termékekénél. Dászkál Fruzsina végezetül elmondta, hogy a feldolgozott húskészítmények tekintetében az e-kereskedelemben azt tapasztalták, hogy a

lezárásokkal egy időben mindig emelkedés volt tapasztalható. Éder Tamás a Hússzövetség elnöke évértékelő beszédében elmondta, hogy a húszágazatot nemcsak a koronavírus-járvány szorongatja, hanem a sertéspestis és a madárinfluenza is. A tavalyi év a húsiparban is visszaesést hozott. A húsipar friss húst előállítását végző ágazatának teljesítménye 2%-kal csökkent, a készítménygyártásban viszont 10%-os visszaesés volt tapasztalható. A húsfeldolgozás és tartósítás, valamint a húskészítménygyártás ágazatok teljesítményében lényegesen nagyobb hullámlás volt tapasztalható, mint az iparban. Éder Tamás elmondta, hogy a belföldi értékesítés volumenindexe tavaly az élelmiszeriparban gyakorlatilag stagnált. A szakember kitért arra is, hogy 2020-ban a magyar sertéslétszám 2,8 millió volt, ami egy év alatt 216 ezer egyedest növekedést jelentett, kompenzálva a 2019-es csökkenést. A koca létszám több mint 5%-kal növekedett, az állomány nagysága elérte a 163 ezer állatot. 2020-ban 4,702 millió sertést vágott a magyar húsipar, ez 1,8%-os növekedést jelentett, és gyakorlatilag megegyezett a 2018-as adatokkal. 2014 óta 1 millióval, 27%-kal nőtt a vágáslétszám, de közben a sertés létszám 3,1 millióról 2,8 millióra csökkent. Éder Tamás utalt arra is, hogy az áfacsökkenés következtében nagyon szépen kifehéredett a magyar sertéságazat, de az Európai Unió belüli súlya továbbra is 2% alatti. A Hússzövetség elnöke elmondta, hogy a húszágazat teljesítménye 2020-ban rendkívül negatív képet mutatott. Noha az ágazat teljesítménye 2020-ban meghaladta a 915 milliárd forintot, húsfeldolgozás és tartósítás 349 milliárd forintot, hús- és baromfi hús-készítmény gyártás 218 milliárd forintot, a belföldi értékesítés és az export is jelentősen csökkent, ami a koronavírus és az ágazatot sújtó betegségek (madárinfluenza, afrikai sertéspestis) együttes hatásait mutatja. A húsipar külkereskedelmi mérlege valószínűleg javult 2020-ban, de a decemberi adatok nélkül ezt még nem lehet biztosan kijelenteni. Éder Tamás kifejtette, hogy a magyar élősertés import növekedett ugyan, de a húsimport mennyisége nagy mértékben, 157 ezer tonnáról 120 ezer tonnára csökkent. A magyar sertés hús export gyakorlatilag stagnált, a külkereskedelmi mérleg mennyiségi szempontból deficit volt. 2019 és 2020 az afrikai sertéspestis és koronavírus miatt a szokásostól eltérő éven belüli áralakulást eredményezett, de az elmondható volt, hogy a magyar átlagárak leköverték az EU27-ek átlagát. 2019-ben közel 50%-os volt az éven belüli áremelkedés, 2020-ban 30%-os csökkenés ment végbe. 2021-ben az elmúlt 4 hétben viszont 25%-os áremelkedés ment végbe. Éder Tamás szerint 2021 egyelőre a teljes bizonytalanság éve a húsipar számára, mert a takarmánygabonák ára az elmúlt fél évben 50-70%-kal növekedett, az élősertés ára néhány hét alatt több mint 25%-kal növekedett és a folyamatnak még nincs vége, a HoReCa szektor nyitása bizonytalan, a nemzetközi turizmusból fakadó kereslet az idén biztosan hiányozni fog még, valamint az afrikai sertéspestis is okozhat újabb meglepetéseket, nemcsak Európában, de Kínában is. Amerikai források szerint Kínában nem sikerült megállítani a sertéspestist és már az új, modern telepeken is kénytelenek leölni az állományokat. A szakember kitért arra is, hogy a forint gyengülése, az energiahordozók, a csomagolóanyagok drágulása is a termelés költségét emeli, de a koronavírus elleni védekezés költségei is tartósan emelik a húsipari vállalkozások terheit. Éder Tamás arra figyelmeztetett, hogy az önköltségek emelkedése a fogyasztói árak emelését is elkerülhetetlenné teszi, és hogy a fogyasztóknak is hozzá kell szokniuk, hogy év közben is nőhetnek az árak.

Erdős Norbert, az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára elmondta, hogy a napokban tette közzé a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) annak a vizsgálatnak az eredményeit, amelyet 2020 második felében végzett el, és ami azt vizsgálta, hogy mekkora a magyar termékek aránya a tíz legnagyobb, hazai és külföldi kereskedelmi lánc kínálatában. A felmérés eredményeiről az Agrárszektor is beszámolt. Az államtitkár ezekre a számokra reagálva kifejtette, hogy a magyar termékek 70,53%-os aránya a kereskedelmi láncok polcain ugyan csökkent az utolsó ilyen, 6 évvel ezelőtti felméréshez

képest, ám a kép ennél árnyaltabb. 2014-ben a Nébih 13 termékcsoporthat vizsgált, 2020-ban viszont 16-ot. Erdős Norbert kiszámolta, hogy ha a hatóság a mostani felmérés során is 13 termékcsoporthat vizsgált volna, akkor máris azt hozta volna ki a vizsgálat, hogy a magyar termékek aránya a boltok polcain 72,22%-os. Erdős Norbert szerint az is okozott némi problémát, hogy 2014-ben volt a hazai üzletláncoknál csomagolt friss sertéshús és csomagolt friss csirkehús, most viszont nem. Az államtitkár ezután kiemelt néhány termékcsoporthat, és elárulta, hogy a 2014-es felméréssel azonos 13 termékcsoporthból 9-nél születtek rosszabb eredmények 2020-ban, 4 termékcsoporth (tojás, tej és tartós tej, valamint méz) esetében viszont javulás volt megfigyelhető. A három új termékcsoporth, ami rontotta az eredményeket a vaj, a szárítottzöldség és a meggybefőtt, kukoricakonzerv volt. Erdős Norbert szerint ahhoz, hogy ez megváltozzon, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztésére lesz szükség, amire a következő költségvetési ciklusban óriási mennyiségű uniós és hazai forrás áll majd rendelkezésre. Az államtitkár utalt arra is, hogy a magyar vásárlókra is lehet számítani, a felmérések alapján 85%-uk nyitott a magyar termékek iránt. Erdős Norbert szerint a vásárlói bizalmat erősítik például a kiváló minőségű élelmiszer védjegyek, amelyeket a tejtermékek már megkaptak, a következő időszakban pedig a hústermékek fognak sorra kerülni. A szakpolitikus végül egy kérdésre válaszul elmondta, hogy a boltokban a hazai termékek arányát tekintve Magyarország az európai uniós tagállamok viszonylatában az élmezőnyben van. Dászkál Fruzsina, a NielsenIQ senior tanácsadója a feldolgozott hústermékek piacának jelenlegi tendenciáit elemezve kijelentette, hogy a 2020-as év minden tekintetben hatással volt a magyar gazdaság alakulására. A koronavírus hatására jelentős visszaesés volt tapasztalható a fogyasztói bizalomban, úgy a magyaroknál, mint az Európai Unióban. A kiskereskedelmi szektorban viszont növekedést (+8,7%) mértek, amit főleg az élelmiszeripar (+9,3%) hajtott. A diszkontáruházak folyamatosan növelték a jelentőségüket, és az e-kereskedelelem is egyre meghatározóbb lett a kiskereskedelemben. Ez utóbbi jelenség a tavaszi és az őszi lezárások miatt senkit nem ért meglepetésként. Az e-kereskedelelem 2020-ban 85,8%-os növekedést produkált a kiskereskedelmi szektorban, de a szektor egészére nézve még mindig nagyon kicsi a részesedésük. Dászkál Fruzsina beszélt arról is, hogy a 2020-as számok alapján a legnagyobb élelmiszer-kategória a feldolgozott húskészítményeké, ezeket követik a sörök, a sajtok, a szénsavas üdítők és az ásványvizek. A feldolgozott húskészítmények esetében fontos megjegyezni, hogy amíg az értékesítés az elmúlt három évben egyre nőtt (2020-ban elérve a 349 milliárd forintot), de a feldolgozott húsmennyiségben stagnálás volt megfigyelhető. Azt a mérések kimutatták, hogy a tavaly márciusi és novemberi lezárások jelentősen befolyásolták a feldolgozott húsok forgalmát, abban a két hónapban megugrottak a számok, a következő hónapokban viszont visszaestek az értékesítések, ami különösen december esetében volt szembetűnő, ami hagyományosan az egyik legerősebb hónap ilyen téren. További érdekes trend volt, hogy a húskészítmények értékesítése terén a diszkontok tovább növelték a jelentőségüket. A NielsenIQ mérései szerint a húskészítmények értékesítésének kétharmada továbbra is az előre csomagolt, önkiszolgáló szegmensből származik, a maradékot a csemegepult adja, és ezekre az arányokra a koronavírus-járvány és a megváltozott fogyasztói szokások sem voltak befolyással. Dászkál Fruzsina kitért arra is, hogy a kiskereskedelemben 32%-os a saját márkás termékek aránya az élelmiszer-kategóriákban, a feldolgozott húskészítményeknél pedig 16%-os. Ami az értékesített mennyiségeket illeti, a virsli nőtt a legnagyobb mennyiségben, a szalámi forgalma viszont visszaesett. Érdekesség volt, hogy a sertésalapú termékek értékesítése nem nőtt mennyiségben, miközben a feldolgozott termékek 80%-át ezek teszik ki. Értékben a sertés, a borjú, a baromfi, a csirke és a pulyka termékek kétszámjegyű növekedést értek el, mennyiség tekintetében viszont visszaesés volt megfigyelhető a sertésalapú termékeknel. Dászkál Fruzsina végezetül elmondta, hogy a

feldolgozott húskészítmények tekintetében az e-kereskedelemben azt tapasztalták, hogy a lezárásokkal egy időben mindig emelkedés volt tapasztalható. Éder Tamás a Hússzövetség elnöke évértékelő beszédében elmondta, hogy a húszágazatot nemcsak a koronavírus-járvány szorongatja, hanem a sertéspestis és a madárinfluenza is. A tavalyi év a húsiparban is visszaesést hozott. A húsipar friss húst előállítását végző ágazatának teljesítménye 2%-kal csökkent, a készítménygyártásban viszont 10%-os visszaesés volt tapasztalható. A húsfeldolgozás és tartósítás, valamint a húskészítménygyártás ágazatok teljesítményében lényegesen nagyobb hullámvész volt tapasztalható, mint az iparban. Éder Tamás elmondta, hogy a belföldi értékesítés volumenindexe tavaly az élelmiszeriparban gyakorlatilag stagnált. A szakember kitért arra is, hogy 2020-ban a magyar sertéslétszám 2,8 millió volt, ami egy év alatt 216 ezer egyedest növekedést jelentett, kompenzálva a 2019-es csökkenést. A kocaállomány több mint 5%-kal növekedett, az állomány nagysága elérte a 163 ezer állatot. 2020-ban 4,702 millió sertést vágott a magyar húsipar, ez 1,8%-os növekedést jelentett, és gyakorlatilag megegyezett a 2018-as adatokkal. 2014 óta 1 millióval, 27%-kal nőtt a vágásállomány, de közben a sertéslétszám 3,1 millióról 2,8 millióra csökkent. Éder Tamás utalt arra is, hogy az áfacsökkenés következtében nagyon szépen kifehéredett a magyar sertéságazat, de az Európai Unió belüli súlya továbbra is 2% alatti. A Hússzövetség elnöke elmondta, hogy a húszágazat teljesítménye 2020-ban rendkívül negatív képet mutatott. Noha az ágazat teljesítménye 2020-ban meghaladta a 915 milliárd forintot, húsfeldolgozás és tartósítás 349 milliárd forintot, hús- és baromfihús-készítmény gyártás 218 milliárd forintot, a belföldi értékesítés és az export is jelentősen csökkent, ami a koronavírus és az ágazatot sújtó betegségek (madárinfluenza, afrikai sertéspestis) együttes hatásait mutatja. A húsipar külkereskedelmi mérlege valószínűleg javult 2020-ban, de a decemberi adatok nélkül ezt még nem lehet biztosan kijelenteni. Éder Tamás kifejtette, hogy a magyar élősertés import növekedett ugyan, de a húsimport mennyisége nagy mértékben, 157 ezer tonnáról 120 ezer tonnára csökkent. A magyar sertéshús export gyakorlatilag stagnált, a külkereskedelmi mérleg mennyiségi szempontból deficit volt. 2019 és 2020 az afrikai sertéspestis és koronavírus miatt a szokásostól eltérő éven belüli áralakulást eredményezett, de az elmondható volt, hogy a magyar átlagárak lekövezték az EU27-ek átlagát. 2019-ben közel 50%-os volt az éven belüli áremelkedés, 2020-ban 30%-os csökkenés ment végbe. 2021-ben az elmúlt 4 hétben viszont 25%-os áremelkedés ment végbe. Éder Tamás szerint 2021 egyelőre a teljes bizonytalanság éve a húsipar számára, mert a takarmánygabonák ára az elmúlt félévben 50-70%-kal növekedett, az élősertés ára néhány hét alatt több mint 25%-kal növekedett és a folyamatnak még nincs vége, a HoReCa szektor nyitása bizonytalan, a nemzetközi turizmusból fakadó kereslet az idén biztosan hiányozni fog még, valamint az afrikai sertéspestis is okozhat újabb meglepetéseket, nemcsak Európában, de Kínában is. Amerikai források szerint Kínában nem sikerült megállítani a sertéspestist és már az új, modern telepeken is kénytelenek leölni az állományokat. A szakember kitért arra is, hogy a forint gyengülése, az energiahordozók, a csomagolóanyagok drágulása is a termelés költségét emeli, de a koronavírus elleni védekezés költségei is tartósan emelik a húsipari vállalkozások terheit. Éder Tamás arra figyelmeztetett, hogy az önköltségek emelkedése a fogyasztói árak emelését is elkerülhetetlenné teszi, és hogy a fogyasztóknak is hozzá kell szokniuk, hogy év közben is nőhetnek az árak. Címlapkép: Getty Images -

[Eredeti](#)

(agrariszektor.hu, 2021. március 18., csütörtök)

Ezzel verik át a gyártók a vásárlókat

A vásárlók többsége elítéli, hogy a gyártók szándékosan készítenek olyan, főleg elektronikai termékeket, amelyek csak rövid ideig működnek.

Március 15. a fogyasztóvédelem világnapja is, így többen a vásárlók érdekeiért folytatott küzdelemre is felhívják a figyelmet. Fogyasztó- és környezetvédelmi szempontból egyaránt aktuális probléma a tervezett elavulás - hangzott el az M1 Ma reggel című adásában. A tervezett elavulás azt jelenti, hogy a gyártók a terméket szándékosan úgy dobják piacra, hogy az tartósan ne legyen használható, és a javíthatása is nehéz legyen - mondta Litkei Máté, a Klímapolitikai Intézet igazgatója. A gyors termékcserélődés nem csak a pénztárcánkat terheli meg. A tervezett elavulás környezetvédelmi szempontból is aggályos. Az árucikkek gyors cserélődése hulladékképződéshez és környezeti károkhoz vezet. A hamar kidobott termékek alapanyagainak előállítása, az árucikkek gyártása és szállítása növeli az üvegházhatású gázok kibocsátását - olvasható a Klímapolitikai Intézet a fogyasztóvédelem világnapja alkalmából végzett kutatásában, amellyel a tervezett elavulás egyre aktuálisabb témáját járta körül. Erre megoldásként szolgál a március elsején bejelentett jogszabály-módosítás, ami ösztönzi a tartós és javítható termékek előállítását, és ez társadalmi igény is. A magyarok több mint nyolcvan százaléka inkább megjavíttatná a meghibásodott terméket, mint újat venne. Ezek a szempontok hozzájárulhatnak ahhoz, hogy egyre kevesebb berendezés és tárgy végezze a szemétdombon, amivel a magyar társadalom csaknem egésze is egyetért. Remélhetőleg ennek következtében lelassul az árucseré, illetve a felesleges hulladéktermelés is. A címlapfotó illusztráció. -

[Eredeti](#)

(hirado.hu, 2021. március 18., csütörtök)

GVH: erősödött az európai fogyasztók környezettudatossága

Az Európai Bizottság 23 gazdasági ágazatban mérte fel a fogyasztói tapasztalatokat a járvány idején, 2020 utolsó negyedében.

Az európai fogyasztók többet rendelnek az internetről, igyekeznek minél gyakrabban helyben vásárolni, és "zöldebb" döntéseket hoznak, vagyis hajlandóak többet fizetni olyan termékért, amely környezetbarát - idézi az Európai Bizottság kutatását a versenyhivatal szerdai, MTI-nek küldött közleménye. A GVH szerint a magyar fogyasztók környezettudatossága nem marad el lényegesen az európai átlagtól. Az Európai Bizottság 23 gazdasági ágazatban mérte fel a fogyasztói tapasztalatokat a járvány idején, 2020 utolsó negyedében. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) kiemelte: a vírushelyzet Európa-szerte jelentősen megváltoztatta a fogyasztói szokásokat. Teret nyert az online vásárlás: az európai fogyasztók 71 százaléka rendelt tavaly az interneten keresztül. A magyar fogyasztók ennél valamivel alacsonyabb része, 62 százaléka használta ki az online vásárlási lehetőségeket, és bizalmatlanabbak az európai átlagnál. Az európaiak 81 százaléka közelebb vásárolt otthonához, és erősebben támogatta a helyi vállalkozásokat. Ez elmondható a magyar

fogyasztókról is, 76 százalékos aránnyal. A kutatás szerint a fogyasztók nagyobb része tisztában van vásárlásainak környezeti hatásával, kétharmaduk pedig környezetbarát termékeket vett még akkor is, ha ezek drágábbak voltak. A felmérés eredményeit a hétfőn kezdődött Európai Fogyasztói Csúcstalálkozón vitatják meg. A kutatás további intézkedéseket alapozhat meg annak érdekében, hogy a fogyasztók - vagyis az európai közösség GDP-jének több mint felét adó, 195 millió háztartás - a lehető legjobban hozzájárulhasson a járványt követő gazdasági felépüléshez, illetve a zöld és digitális átmenethez - írták.

[Eredeti](#)

(belfold.ma.hu, 2021. március 18., csütörtök)

Nívó

Megteheti-e egy szolgáltató, történetesen egy olyan optikai szaküzlet, ami magát ráadásul referenciaboltnak titulál, hogy pénzt kér, nem is keveset egy vizsgálatért, de az eredményt nem adja ki, csak újabb, külön pénzért. Tisztességes-e az effajta eljárás? Hogyan és mikor változtathatja meg egy pénzügyi szolgáltató, mondjuk ez bank vagy éppen egy biztosító a szerződéses feltételeket. Illetve miért gondoljuk mi ügyfelek jóhiszeműen azt, hogyha egyszer aláírtak velünk egy szerződést, akkor azt nem módosíthatják csak úgy egyoldalúan. S ha mégis megteszik? Erről is szó lesz. Aztán, imádjuk az akciókat, hisz ki ne szeretne jobban járni, ám vigyázat, mert lehet, hogy a végén drágább lesz a leves, mint a hús. Miért érdemes átgondolni a vásárlást, ha az adott termék ára a leakciózás miatt akár 1 forinttal is, de 10 ezer forint alá kerül? A válasz az új jótállási szabályokban keresendő, mindjárt el is mondjuk a részleteket. És végül, de nem utolsó sorban, kijöttek az önkéntes nyugdíjpénztárak tavalyi eredményei és bármily meglepő is, nem is olyan rosszak lettek ezek a hozamok. Miután nagyon-nagyon sok embert érint, beszélünk ma erről is. Címkék: Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő, szolgáltató, optikai szaküzlet, ingyenes szemvizsgálat, eredmények után, regisztrációs díj elkérése, lehúzás, tisztességtelen magatartás, Binder István felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank, más típusú kártya, eltérő díj, felhasználhatósági területe is különbözhet, Visa, MasterCard, szolgáltatás.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2021. március 18., csütörtök, 14 óra)

Eljárás indult a Nemzeti Oltóközpont ellen, ahol 5 ezer forintért lehet regisztrálni a koronavírus elleni oltásra

A budapesti kormányhivatal többek között arra kíváncsi, hogy honnan szereznék be a vakcinát, és mikor kezdenék meg az oltást.

A budapesti kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Főosztálya eljárást indított a Nemzetközi Oltópont Kft. ellen, erről a kormányzati tájékoztató oldal számolt be csütörtökön. Ez az a magáncég, amely 5 ezer forintért lehet regisztrálni a koronavírus elleni oltásra. Az ár nem tartalmazza a vakcina és az oltás költségeit, csak az oltás jogát biztosítja a páciensnek. A kormányhivatal azt vizsgálja, hogy a cég tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat-e azzal, hogy pénzért előjegyzést vesz fel az oltásokra, de nézik az oltással kapcsolatos tájékoztatásukat is. A céggel szemben korábban folyt már fogyasztóvédelmi eljárás, most azonban az "országos oltási stratégia előrehaladtával felmerült új körülmények miatt" ismét vizsgálatot indított a hatóság, írja a közlemény. A Nemzetközi Oltóközpont saját bevallása szerint augusztus 20. óta árulja az előfoglalási jogot. November 28-ig összesen 4997 ember foglalt elő, és majdnem 25 millió forintot fizettek be, irtuk korábban. Akkor a Telexnek azt nyilatkozta a cég, hogy a "legoptimistább forgatókönyv szerint" akár már március végén elkezdhetik oltani a regisztrálókat. Azt azonban nem tudták megmondani, hogy milyen vakcinával oltanak majd, ezekből mennyit szereznek be. Többek között erre is kíváncsi a kormányhivatal: arra kötelezte a céget, hogy árulja el, eddig milyen összegben szedett be előfoglalási díjat, kitől vásárolnának vakcinát és mikor kezdenék meg az oltásokat. A közlemény arra is kitér, hogy jelenleg csak államok vásárolhatnak oltóanyagot. -

[Eredeti](#)

(telex.hu, 2021. március 18., csütörtök)

A sajtóból tudta meg a Nemzetközi Oltóközpont, hogy fogyasztóvédelmi eljárást indult ellenük

A cég vezetője szerint ez adatvédelmi kérdéseket is felvett, de állnak elébe a vizsgálatnak, ők szabályosan járnak el. Több ezren mondták le az előfoglalást, ők visszakapták a pénzüket.

Ahogy korábban beszámoltunk róla, a budapesti kormányhivatal fogyasztóvédelmi eljárás indított a Nemzetközi Oltópont Kft. ellen. Ez az a magáncég, amelynél ötezer forintért lehet előjegyezni koronavírus elleni oltásra. A Nemzetközi Oltóközpont ügyvezetője, Kámány Roland a Telexnek azt mondta: a sajtóból értesült az eljárásról, meglepődve fogadta a hírt. Szerinte adatvédelmi kérdéseket is felvet, hogy így szerzett tudomást a vizsgálatról. Azt is mondta, hogy állnak elébe a vizsgálatnak, ők minden szabályt betartottak. A kormányhivatal azt vizsgálja, hogy a cég tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat-e azzal, hogy pénzért előjegyzést vesz fel az oltásokra. A céggel szemben korábban is folyt fogyasztóvédelmi eljárás, most azonban az "országos oltási stratégia előrehaladtával felmerült új körülmények miatt" ismét vizsgálatot indított a hatóság. Azt nem részletezik, hogy ez mit jelent pontosan, Kámány Roland sem tudja, hogy mire utalhat a kormányhivatal. A kormányhivatal arra is kíváncsi, hogy a cég melyik vakcinával és mikor kezdi meg az oltást, illetve honnan szerzi be az oltóanyagot, mivel jelenleg csak az államok jutnak hozzá ezekhez. A Nemzetközi Oltóközpont augusztus 20. óta árulja az előfoglalási jogot, november 28-ig összesen 4997 ember foglalt elő, és majdnem 25 millió forintot fizettek be, irtuk korábban. Kámány Roland nem akart arról nyilatkozni, hogy mostanáig összesen hányan regisztráltak, és mennyi pénzt fizettek be. Annyit azonban elárult, hogy több ezren mondták vissza a regisztrációjukat az állami oltóprogram elindulásával, nekik visszafizették az ötezer forintot. A regisztráció ára nem tartalmazza a vakcina és az oltás költségeit, csak az oltás

jogát biztosítja a páciensnek, viszont cserébe elengedik az oltáshoz szükséges háromezer forintos orvosi konzultáció árát. Az oltás beadása 1450 forintba fog kerülni náluk. Tehát az előfoglalás, a kétszeri oltás, illetve az oltóanyag ára például a Pfizer-BioNTech-vakcinánál körülbelül 28 ezer forintjába kerülhet egy páciensnek. Még nincs konkrét fix dátum, hogy mikor kezdhetik meg az előjegyzéssel rendelkezők oltását, több vakcinagyártóval is tárgyalnak még, mondta a Nemzetközi Oltóközpont ügyvezetője. Így még azt sem tudni, hogy melyik típusú vakcinát kaphatják meg először. Korábban úgy nyilatkozott, hogy a legoptimistább forgatókönyv szerint akár már március végén elkezdhetik oltani a náluk regisztráltakat. Látva, hogy milyen tempóban kapnak oltóanyagot az országok, szerinte ez minimum 1,5-2 hónappal kitolódik, a veszélyeztetett csoportok beoltásáig biztosan nem jutnak oltóanyaghoz. Amennyiben 2021 végéig nem tudják megkezdeni az előjegyzettek oltását, mindenkinek visszafizetik a pénzt, tette hozzá. Nem akarnak versenyezni a vakcinákért, elfogadják, hogy először az államok kapnak a szállítmányokból. Arra számít, ahogy egyre több vakcinát engedélyeznek a világon, úgy idővel a magánellátásban is elérhető lesz az oltás. Hozzátette, az állam, ha akarja, el tudja lehetetleníteni, hogy magáncégek is oltsanak. A kormányhivatal által említett előző fogyasztóvédelmi eljárás azzal zárult, hogy a honlapjukon pontosítaniuk kellett, hogy a Nemzetközi Oltóközpont Kft. az egy magánszolgáltató, és nem pedig egy állami cég, de büntetést nem kaptak emiatt, mondta Kámány. Az ingyenes állami oltási programra mutató linket viszont maguktól tették ki az oldalukra. Azóta semmiben nem változott a gyakorlatuk, ezért sem érti, miért indult meg vizsgálat. -

[Eredeti](#)

(telex.hu, 2021. március 18., csütörtök)

OS - JAVÍTOTT - Budapest Főváros Kormányhivatalának közleménye

Budapest, 2021. március 18., csütörtök (OS) - Vizsgálja a kormányhivatal a koronavírus elleni oltásra ötezer forintért előjegyzést felvevő céget Hivatalból indított eljárást a fővárosi kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Főosztálya az ellen a magán-egészségügyi szolgáltató ellen, amely ötezer forintért vesz fel előjegyzést a Covid-19 vakcinák beadására. A kormányhivatal azt vizsgálja, hogy a Nemzetközi Oltóközpont Kft. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat-e azzal, hogy pénzért előjegyzést vesz fel, valamint a honlapján elhelyezett oltással kapcsolatos tájékoztatások teljes körűek és valóságosak-e. A társasággal szemben korábban folyt már fogyasztóvédelmi eljárás, azonban az országos oltási stratégia előrehaladtával felmerült új körülmények miatt ismét vizsgálatot indított a hatóság a céggel szemben. A kormányhivatal adatszolgáltatásra is kötelezte a céget: többek között választ vár arra, hogy eddig milyen összegben szedett be előfoglalási díjat, és mikorra várható az oltás megkezdése a társaságrészéről. A magán-egészségügyi szolgáltatónak nyilatkoznia kell arról is, hogyan és kitől kívánja megvásárolni a vakcinát, különös tekintettel arra, hogy jelenleg csak az államok képesek a koronavírus elleni oltóanyagok beszerzésére. Kiadó: Budapest Főváros Kormányhivatala - kf bti bpt

[Eredeti](#)

(mti.hu, 2021. március 18., csütörtök)

A GVH vizsgálja a gyógyszer-nagykereskedői rendszert

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) vizsgálatot indított a legnagyobb hazai gyógyszer nagykereskedők és az általuk kialakított patikai együttműködési rendszerek között létrejött megállapodások miatt, mert azok korlátozhatják a versenyt a magyarországi gyógyszerbeszerzési piacokon. A betegek versenyképes áron elérhető készítményekkel történő ellátása és a biztonságos gyógyszerforgalmazás a járványhelyzet alatt is kiemelt cél. A Gazdasági Versenyhivatal e célhoz a torzításoktól mentes versenyfolyamatok biztosításával kíván hozzájárulni a gyógyszer-értékesítési piacokon.

A Gazdasági Versenyhivatal gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt versenyfelügyeleti eljárást indított a PHOENIX Hungaria Holding Zrt. (PHOENIX) és a HUNGAROPHARMA Zrt. (HPH), továbbá a velük egy vállalkozáscsoportba tartozó egyes cégekkel szemben. Mind a PHOENIX-csoport, mind a HPH tagjai teljes palettás nagykereskedőként tevékenykednek a magyarországi gyógyszerpiacon, hosszú évek óta a legfajsúlyosabb piaci szereplők. Mindkét cégcsoport patika franchise rendszert alakított ki (BENU, illetve ALMA-franchise), ezen kívül egyéb együttműködési formákat is kiépítettek számos hazai patikával (SZIMPATIKÁK, illetve GYÖNGY patikák). A két legjelentősebb hazai gyógyszer nagykereskedő ezen patikai együttműködései a hazai patikák jelentős részét, több mint hatvan százalékát érinti.

Az eljárás során a Gazdasági Versenyhivatal azt vizsgálja, hogy a nagykereskedők és a velük együttműködő patikák között létrejött megállapodások hatásaként torzul-e a verseny a magyarországi gyógyszer-forgalmazási piacokon.

A vizsgálat lefolytatása, az eljárási cselekmények ütemezése és tervezése során a Gazdasági Versenyhivatal kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozások és az eljárás egyéb résztvevői fokozott leterheltséggel szembesülnek a járványhelyzetben, ehhez igazítja majd az eljárás egyes lépéseit.

A versenyfelügyeleti eljárás megindítása nem jelenti annak kimondását, hogy a vállalkozások a jogsértést elkövették. Az eljárás a tények tisztázására és ezen keresztül a feltételezett jogsértés bizonyítására irányul. Az eljárás lefolytatására biztosított időtartam hat hónap, amely indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható.

[Eredeti](#)

(profitline.hu, 2021. március 18., csütörtök)

A hazai termékek visszaesése

DUNAÚJVÁROS A magyar élelmiszerek kínálatával kapcsolatos friss adatokat publikált oldalán a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A felmérés alapján a

Magyarországon jelenlévő tíz legnagyobb kereskedelmi lánc üzleteiben visszaesett a hazai termékek aránya. A friss áruknál a hazai előállítók megőrizték korábbi pozícióikat, de a magasabb hozzáadott értékű termékek esetében a polcok felét ma már külföldi áruk foglalják el. A magyar termékek kínálata alapján az első három helyet három hazai lánc foglalja el: Reál, Coop, CBA. A lista utolsó három helyezettje pedig a Penny Market, a Tesco és a Lidl.
DH

[Eredeti](#)

(Dunaújvárosi hírlap, 2021. március 19., péntek, 4. oldal)

Dotált kutyák

Az eb tenyésztők a magyar ebfajták törzskönyvéhez egy tavaly év végén megjelent rendelet alapján támogatást igényelhetnek. A kedvezmény igénybevételére irányuló kérelmeket ahhoz a tenyésztőszervezethez kell beadni, amelynél a tagsági jogviszonyuk fennáll. Az egyesületek a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal igazolását követően kezdhetik meg az érintett tenyésztők számára a kedvezményes szolgáltatások - belföldi származási igazolás kiadása, egyéb törzskönyvezési ügyintézési díj - nyújtását. A támogatás kifizetését végül a tenyésztőszervezet az elvégzett szolgáltatások után kérelmezi.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2021. március 19., péntek, 31. oldal)

MÁRCIUSTÓL ÚJ ENERGIACÍMKÉK

(2021/3)

Március elsejétől az új energiahatékonysági címkék a boltokban is megkönnyítik a legkelendőbb háztartási nagygépek, fényforrások és elektronikus kijelzők összehasonlítását, a fogyasztóvédelmi hatóság már tavasszal ellenőrzi a címkék megfelelőségét a hagyományos és az online kereskedelemben - hívta fel a figyelmet az Innovációs és Technológiai Minisztérium.

Az energiacímkézés az elmúlt 25 évben a fogyasztók tájékoztatásának egyik legfontosabb eszközévé vált, miközben hathatósan ösztönözte a gyártói innovációt. A folyamatos fejlesztések eredményeképpen a készülékek egyre hatékonyabbak lettek, idővel már egyetlen árucikk sem tartozott az alsóbb osztályokba. Az átláthatóság érdekében az egységes uniós szabályozás március 1-jével visszatér az A-tól G-ig terjedő energiaosztályokhoz, a változás oka a jelölési rendszer egyszerűbbé tétele.

[Eredeti](#)

(TermékMix, 2021. március 19., péntek, 16. oldal)

Sci-fiből magyar valóság

A műanyagevő baktérium az emberiség nagy álma, ami képes lenne megszabadítani minket a Földet szennyező műanyagoktól. Nos, úgy tűnik két fiatal magyar kutatónak, Madaras Liznek és Lévy Krisztinának sikerült megalkotnia egy olyan baktériumkocktét, ami az egyszerhasználatos műanyagokat, mint a PET-palack és az élelmiszersomagolókat, 6-8 hét alatt szerves iszappá, komposzttá bontja le.

Bár hihetetlennek tűnhet, de tényleg nincs még egy olyan cég a világon, mint a magyar kutatók által alapított Poliloop. A cég az egyszerhasználatos műanyagok lebontására fejlesztett ki egy technológiát, egy olyan biotechnológiai eljárást, ami a könnyű szerkezetű műanyagokat, mint a PET-palack és az élelmiszersomagolókat, 6-8 hét alatt szerves iszappá, komposzttá bontja le, ráadásul eközben nem szabadul fel semmilyen káros anyag, például metán.

A lebontás önmagában is nagy eredmény, hiszen az egyszerhasználatos műanyag a legnagyobb szennyezők közé tartozik, ez köt ki az óceánokban és ezeknek a legkisebb az újrahasznosíthatóságuk. Jelenleg a Földön évente keletkező, 300 millió tonnát meghaladó műanyag szemét alig 2 százalékát hasznosítják újra világszerte.

A technológia igazi különlegessége viszont az, hogy a lebomláskor létrejövő anyagot újra fel lehet használni például bio-műanyag készítésére, becsatlakozva ezzel egyfajta körforgásos gazdaságba, a műszaki szférából vissza az ökoszisztémába. A folyamatot bio-újrahasznosításnak nevezték el, hiszen ahogy a bio-műanyagokat komposztálják, úgy a Poliloop ezt a folyamatot az egyszerű, sárga fedelű kukába kidobott műanyagokkal is képes végrehajtani. A folyamat is hasonló, mint ami egy komposztáló ládában zajlik, csak itt a nyersanyag fosszilis eredetű, ami a folyamat végén újból a földi ökoszisztéma része lesz.

Jelen állás szerint a technológia univerzálisan használható, előkezelés és válogatás nélkül minden műanyaggyűjtő szelektív kukába dobott szeméttel. A baktériumkocktél határa egyelőre a keményebb műanyagok lebontásánál van, mint például egy számítógép egere, de a mesterkultúrájukban nagy a potenciál más anyagok lebontására is.

Az eljárás szabadalmaztatása folyamatban van, amelyen egy amerikai jogi irodával dolgoznak együtt.

(Chikansplanet 2021. március 19., péntek)

Nem csak az ingyenes közterületi parkolás okozhat káoszt

A kormány által elrendelt ingyenes közterületi parkolás a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos érthetetlen intézkedések jelképe lett, amely mögött sokan politikai szándékot látnak. Kevesebb szó esik a mélygarázsok, bevásárlóközpontok, szupermarketek parkolóinak éjjeli megnyitásáról, pedig ez is hasonló intézkedés: népszerű lehet sok autós körében, a következményeket nem az állam viselni, és van, ahol bosszúságot okoz.

A kormány 2020. november 23-tól tette ingyenessé este 19 óra és reggel 7 óra között a kereskedelmi célú parkolási létesítmények használatát. Vagyis azóta be lehet állni a plázák mélygarázsaiba, a szupermarketek zárt vagy nem zárt fizetős parkolóiba éjszakára, reggel

viszont érdemes időben elhagyni a területet, mert az üzemeltetők 7 óra után már pénzt kérhetnek.

Az intézkedésnek nem volt túl nagy visszhangja, ami érhető is, hiszen negatív hatásai meg sem közelítik az ingyenes köztéri parkolását. Az utóbbi az önkormányzatoknak - már amelyiket nem kárpótolnak - okoz veszteséget, megnöveli a forgalmat és nehezíti a helyi lakosok életét.

Akad azonban olyan kereskedelmi egység, ahol az ingyenes parkolás megnehezítette a vásárlók és az üzemeltetők életét is. Az újbudai Kondorosi úton lévő Reál áruház méretes parkolója például megtelik esténként, reggel pedig az üzemeltetőnek tömegével kell a szélvédőre tűzött papírral figyelmeztetni az autósokat, hogy jogtalanul tartózkodnak a parkoló területén és kilátásba helyeznek egy 10 ezer forintos parkolási díjat is.

A környéken rémálom a parkolás, a hatalmas Kondorosi lakóparkban nem minden autósnak jut hely és mivel az utcán kijelölt parkolók száma erősen korlátozott, ők messzebb, a panelházak tövében tehetik le autójukat, ha szerencsájük van. A közeli benzinkúton minden szabad területet bójákkal "védenek", ha valaki ott szeretné letenni az autóját, a benzinkutasokkal kell tárgyalni a bérleti díjról, ráadásul a környéken rendszeresen portyáznak a közterület-felügyelők és szinte mindig találnak olyan autót, amelyre rátehetik a kerékbilincset.

Nem véletlen, hogy a Reál hatalmas parkolója népszerű lett. A kormányrendelet hatályba lépését megelőzően az áruház sorompója napközben nyitva volt, záróra után azonban csak azok hajthattak be, akiknek bérelt helyük volt. A kötelező nyitva tartás óta nem csak a kijelölt helyek telnek meg, néha az autósok minden olyan négyzetméter kihasználják, ahol még nem akadályozzák a többieket. A Kondorosi lakópark belső Facebook-csoportjában pedig van, aki arra panaszkodik, hogy a bérelt, rendszámra szóló helyét is elfoglalták.

A Sparokban és az Aldikban nincs gond

A rendelkezés a Sparnak is több egységét érinti, de lapunk kérdésére azt írták, hogy nem jelentős a parkolók kihasználtsága este 19 és reggel 7 óra között. Ahol problémát okoz a parkolás - például lakótelepek közelében - ott ez a kormányrendelettel függetlenül is fennáll.

Az Aldinak mindössze 8 üzletét érinti az ingyenes parkolást előíró jogszabály. Ezekben a parkolóhelyeknek mindössze 10 százalékát használják az érintett időszakban, a cégnek pluszköltségei nincsenek - tájékoztatott az Aldi. Az áruházlánc tapasztalatai szerint az autósok nagy része elhagyja a parkolót az ingyenes időszak lejárta előtt, ebből eddig nem adódott probléma, és nincs konfliktus a vásárlókkal sem.

A plázák is megoldják

A budapesti Lurdy Házban a rendelkezés életbe lépése óta átlagosan kétszer annyi az autó este 7 után, de a legfrekvenciáltabb időszak továbbra is a nappali. Az éjszakai parkolási lehetőség miatt a takarítást át kellett ütemezni, amely némi többletköltséget jelent, ahogy az alapvető fény, biztonsági berendezések, parkolási rendszer működtetése és karbantartása is - közölték lapunkkal.

A Westend csak annyit közölt, hogy megfelelnek a kormányrendelet előírásainak és a parkolóhelyek kihasználtsága viszonylag alacsony az éjjeli időszakban. A parkolás egyébként 7 és 10 óra között is ingyenes a plázában.

A MOM parkban átlagosan 20-30 autós áll bent éjszaka, ez a helyeknek mindössze 3-4 százalékát teszi ki. Az autósoknak mintegy fele hagyja el időben a parkolót, a többieknek már fizetniük kell a díjat. Az üzemeltető többletköltségekről nem, inkább kieső bevételről írt lapunk kérdésére. A plázában hétköznap minden megkezdett félóra után 190 forintot kell fizetni, szombaton az első óra ingyenes, vasárnap és ünnepnapokon viszont egyáltalán nem kell fizetni.

(Napi 2021. március 19., péntek)

Hiába szabadul a napilapoktól a Magyar Posta, a problémáit ez nem oldja meg

A Magyar Posta nehéz gazdasági helyzetben van, amit a napilapok és a szóróanyagok terjesztésének leállítása is bizonyít. Nemhogy béremelésnek, még a bértárgyalásoknak sincs se hírük, se hamvuk. A magas munkanélküliség miatt a cégvezetés és a kormány erős alkupozícióban vannak.

Két tevékenységét is leállítja a Magyar Posta gazdasági okokra hivatkozva. Július 1-től megszünteti a napilapok kézbesítését. A továbbiakban a lapok kiadóinak kell eljuttatniuk a nyomtatott újságot az előfizetőkhez, ami várhatóan pluszköltségeket jelent számukra.

Öt évvel ezelőtt a Magyar Posta már korlátozta a lapok kézbesítését, 2016-ban 19 településen szüntette meg a reggeli lapkézbesítést, vagyis az előfizetők a normál kézbesítéskor kapják meg a friss újságot, jellemzően délig, de legkésőbb délután négyig. Tavaly pedig úgy döntöttek, hogy a napilapok szombati lapszámait az ország bizonyos pontjain csak a következő munkanapon, vagyis többnyire hétfőn kézbesítik.

Szintén júliustól nem szállít ki a Magyar Posta címzetlen reklámkiadványokat, azaz a kereskedelmi, az ingyenes sajtótermék és a politikai reklámkiadványok terjesztésével is leállnak – jelentette be a cég. A közlemény szerint a Magyar Posta részesedése ezen a piacon nagyjából 25 százalékos. A kézbesített kiadványok száma tavaly egyharmaddal volt kevesebb, mint 2019-ben, a nyomott árak miatt pedig a tevékenységhez kapcsolódó költségek rendre meghaladták a bevételt.

A hetilapokat kiviszi a Posta

Adja magát a kérdés, hogy gazdaságossági szempontok mentén további szolgáltatások leállítását is tervezik-e – például a hetilapok, magazinok kihordását.

A heti- és havilapok, színes újságok kézbesítését a Posta nem kívánja kivezetni a szolgáltatásaiból, erről jelenleg gondolkodás sincs – közölte a cég a hvg.hu-val.

A Posta által kezelt országos napilapok előfizetőinek száma az elmúlt 5 évben több mint 60 százalékkal esett vissza, ugyanakkor a tevékenységhez kapcsolódó költségek nem csökkentek. Mivel a cég ezt a tevékenységet nem közszolgáltatás keretében végzi, hanem üzleti tevékenységként, így a döntést is egyértelműen gazdaságossági szempontok alapján hozta meg – magyarázzák a szolgáltatás leállítását.

„A döntésről a kiadókat már tavaly ősszel értesítettük. Egyenként tárgyaltunk mindegyik érintettel. A kiadókkal egyetértésben zajlik az előfizetők értesítése is. Úgy gondoljuk, hogy a kiadók számára rendelkezésre álló több hónap elégséges lesz arra, hogy megszervezzék a lapok eljuttatását, illetve kézbesítését az előfizetők számára” – állítja a Posta.

Már 2020-ban nagyon nehezen jutottak dűlőre

Az biztos, hogy a Posta gazdálkodását illetően nehéz helyzetben van. A hagyományos papírlevélnek leáldozott, nemhogy a fiatalabb, de a középkorú emberek számára a levél ma már elsősorban az e-mailt jelenti. Legalábbis magánéleti szinten, a hivatalos ügyintézésben még mindig megkerülhetetlenek a borítékok. De ahogy egyre jobban elterjed az elektronikus ügyintézés és fizetés, lassan a hivatalos levelek kora is véget ér. Beszámolójában a Posta is a levéltermékek folyamatos forgalomcsökkenéséről beszél, amit az áremelés sem tudott ellensúlyozni. Ellensúlyozza viszont a logisztikai szektor bővülése, „mind a kiscsomagok, mind a fuvarozás és a raklapos szállítás területén is dinamikus volt a forgalomemelkedés”. Illetve az is, hogy hiába liberalizált a piac, a Magyar Posta marad az egyetemes szolgáltató:

2020-ban a bértárgyalások szokatlanul sokáig, a nyár közepéig húzódtak, a dolgozók már kilátásba helyezték a sztrájkot. A szakszervezetek 10 százalékos, általános béremelést

követeltek, ehhez képest a cégvezetés első körben bruttó 100-140 ezer forint közötti egyszeri juttatást ajánlott, s erről az álláspontról sokáig egyáltalán nem volt hajlandó elmozdulni. Végül sikerült megállapodni 8 százalékos emelésben.

A cégvezetés az üres zsebére mutogatott, a kormány pedig, amely (lévén a Posta állami cég) pluszfinanszírozást nyújthatott volna, Brüsszelre. Mager Andrea nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter már márciusban levélben fordult az Európai Bizottsághoz, hogy az egyetemes postai szolgáltatók (vagyis Magyarországon a Magyar Posta) ne csak egyedi eljárás keretében kaphassanak 15 millió eurót (bő 5 milliárd forintot) meghaladó állami támogatást. Az unió alapvetően csak kivételes esetekben engedi a vállalkozások állami támogatását, mivel az torzítja a versenyt. Ugyanakkor az EU elismeri, hogy az egyetemes postai szolgáltatásra szükség van, sőt előírja, hogy az állampolgároknak „megfizethető” áron kell hozzáférniük. A bizottság már több tagállamnak szemrebbenés nélkül rábólintott a magasabb támogatás kifizetésére.

A magyar kormány brüsszelezése nyomán pedig közleményben tudatta, hogy a kormánynak csak be kellene jelentenie, hogy a normál limitet meghaladó támogatást akar adni a Postának. Az idei bértárgyalás még a láthatáron sincs

A helyzet 2021-re sem lett jobb. Érthető és elfogadható, hogy a Posta leállítja a napilapok és a szóróanyagok terjesztését, ezek veszteséges tevékenységek – mondja a hvg.hu-nak Ádám István, a Postások Független Érdekvédelmi Szövetsége (Pofész) elnöke.

A szakszervezeti vezető szerint

a kézbesítőknél és általában véve a Postánál nem jó a helyzet, a dolgozók már nagyon várják, hogy elkezdődjön az idei bértárgyalás, és a munkáltató megtegye ajánlatát. A szakszervezetek 10 százalékos emelést követelnek,

a cégvezetésnek azonban egyelőre még engedélye sincs Mager Andrea állami vagyonért felelős minisztertől a tárgyalások elkezdésére. Fónagy János államtitkár ígéretet tett rá, hogy a – járványra tekintettel – videokonferencia keretében a kormány összehívja az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsot, hogy elkezdődhessen a párbeszéd az állami szektor idei béremeléséről, ez azonban nem történt meg.

És miközben a bértárgyalás még a láthatáron sincs, az árak emelkednek, a boltban többet kell fizetni, így természetes, hogy a kollégák elégedetlenek – hangsúlyozza Ádám István. A járvány miatt nagyobb a munkanélküliség és a bizonytalanság, így természetesen a Postánál is csökkent a fluktuáció. Az általános munkaerőpiaci helyzet azonban nem jelenti, hogy a postai szolgáltatás színvonalának fenntartásához ne lenne szükség egy értékelhető mértékű béremelésre a cégnél.

Szükség van jó postásokra

A Posta a bértárgyalásokról a „megállapodásig nem nyilatkozik” – közölték a hvg.hu-val. A Posta is megerősíti azt, hogy a „kézbesítői munkakörökben a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent a munkaerőhiány 2020-ban”, azt tapasztalják, hogy a jelenlegi munkaerőpiaci helyzetben a munkavállalói állomány stabilitása nőtt.

A járvány és a gazdasági válság miatt a bértárgyalások egész biztosan nem lesznek egyszerűek – a munkavállalók kiszolgáltatottabbak, a cégvezetés (illetve a kormány) helyzete erősebb. Ha úgy tetszik, megszorítást hajthatnak végre, vagy legalábbis nem kell felzárkóztatniuk a sok területen erősen lemaradt postai béreket.

Ami egész biztosan nem tesz jót a szolgáltatás minőségének, és persze a postai dolgozók munkakörülményeinek sem. Elég sok lakossági panaszt lehet hallani arról, hogy a kézbesítők rendszeresen nem dobnak be küldeményeket – ami azért tud különösen kellemetlen lenni, mert 2021-ben a postán érkező küldemény jó eséllyel nem egy képeslap a nagymamától (hiszen már ő is Facebookot használ), hanem valamilyen hivatalos levél. És akkor a csak értesítőként megérkező, a gyakorlatban csak a postahivatalban átvehető csomagokról nem beszélünk.

A másik oldalon a hvg.hu-nak nyilatkozó postások enyhén szólva nem ideális munkakörülményekről számolnak be.

A cég a hatékonyságnövelésre hivatkozva több területen (nem országosan, legalábbis még) megszüntette azt a rendszert, hogy egy postás fixen egy körzetet lát el.

A küldeményeket típusuk szerint külön-külön kézbesítők viszik, viszont egy-egy kézbesítő több körzetbe is. Így azonban egyrészt többet kell menniük, másrészt nem biztos, hogy megvan az a helyismeretük, ami a fix postásoknak. Akik (különösen a régi motorosok) lényegében minden lakót névről, minden postaládát színről ismernek a körzetükben.

És persze a Posta vezetése (illetve a kormány) apellálhat arra, hogy a relatíve magas munkanélküliség mellett úgyis lesz ember, azonban azért nem mindegy, ki, mennyire elhivatottan és sietve viszi ki a küldeményeket. Amelyek, mint már említettük, jelentős részben hivatalos levelek.

A Posta szerint az egyes településeken a kézbesítőjárások nagyságát számos szempont alapján (pl. címhelyek távolsága, domborzati viszonyok, küldeménymennyiség) alakítják ki, és a járások nagysága az említett szempontok alapján változhat, figyelembe véve a kézbesítői leterheltséget. A kézbesítőjárások alakulását és a kézbesítők leterheltségét a napilapok kézbesítésének megszüntetése nem, vagy csak igen csekély mértékben érinti – állítja a cég.

(HVG 2021. március 19., péntek)

Hiányos adatszolgáltatás miatt bírságot kapott az ING Bank fióktelepe

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 12 millió forint bírságot szabott ki az ING Bank fióktelepére a Központi Hitelinformációs Rendszer (KHR) felé történő adatátadásban feltárt hiányosságok miatt - közölte a jegybank.

A helyszíni ellenőrzést is magában foglaló célvizsgálatban a 2018. december 31-től a vizsgálat lezárásáig terjedő időszakot tekintette át az MNB.

A vizsgálat fő célja a számlanyitás folyamatának ellenőrzése volt, különös tekintettel az ügyfélazonosítás folyamatára. Az eljárás kiterjedt továbbá a Központi Hitelinformációs Rendszerbe (KHR) történő adatátadás szabályszerűségének, valamint a likviditás témakörében a Devizaegyensúly mutatóra (DEM) és Bankközi finanszírozási mutatóra (BFM) vonatkozó előírások betartásának ellenőrzésére is.

A jegybank megállapította: a fióktelep KHR szabályzata ellentmondásos volt és nem teljeskörű. Nem tartalmazta többek között az adattovábbítási folyamat leírását, hiányzott annak leírása is, hogy a KHR-t kezelő BISZ Zrt. felé történő adattovábbítás során a fióktelep pontosan milyen adatokat ad át vállalati és lakossági ügyfeleiről. Nem volt megfelelően kialakított eljárásrend a KHR hibalistára került tételek adategyeztetésére, a javítások elvégzésére és a határidőkre sem. A vizsgálat hiányosságokat azonosított emellett a külföldi ügyfélállományra vonatkozó KHR adatszolgáltatásban.

Mindezek miatt az MNB haladéktalanul, illetve 2021. március 31-i határidővel kötelezte az ING Bank N.V. Magyarországi Fióktelepét a feltárt problémák megszüntetésére. A fióktelepnek az előírt kötelezettségek teljeskörű végrehajtásának ellenőrzéséről készített - a vezető testületek által is megtárgyalt, jóváhagyott belső ellenőri jelentéssel - az idén május végéig szükséges beszámolnia azok megtörténtéről.

A bírságösszeg meghatározásakor súlyosító körülménynek számított a KHR-rel kapcsolatos szabályszegések jelentős kockázati súlya és besorolása, illetve azoknak a biztonságos

működésre, a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira, illetve az ügyfelekre gyakorolt negatív hatása. Enyhítő körülménynek számított a fióktelep mindvégig együttműködő magatartása, illetve, hogy az intézmény már a vizsgálat alatt megkezdte a hiányosságok egy részének megszüntetését - közölte az MNB.

(Magyar Hírlap 2021. március 19., péntek)

Egy éve ad biztonságot a moratórium

A CSALÁDOKNAK ÉS A VÁLLALKOZÁSOKNAK IS HATALMAS SEGÍTSÉGET JELENT A TÖRLESZTÉSI HALASZTÁS

A törlesztési moratórium a kormány első nagy horderejű válságkezelő lépése volt. A lapunknak nyilatkozó érdekképviselői vezetők nagyon fontos intézkedésnek nevezték a lehetőséget. A Nagycsaládosok Országos Egyesületének elnöke arra is emlékeztetett, hogy a 2008-as válság idején az akkori hatalom egyáltalán nem segítette a családokat. Annak akkor rendkívül szomorú következményei voltak.

Tavaly márciusban lépett hatályba a koronavírus-járvány nemzetgazdasági hatásának enyhítésére a törlesztési moratórium. Az intézkedés a kölcsön-, valamint a pénzügyi lízingszerződések adósainak nyújtott, illetve nyújt segítséget. Döntő többségében azok a háztartások éltek a lehetőséggel, amelyek valóban nehéz pénzügyi helyzetbe kerültek. A rendelkezés eredményeként a folyószámla- és a személyi hitelek több mint kétharmada került a moratórium alá, míg a lakásvásárlásra felvett kölcsönök fele.

Mintegy 1,6 millió lakossági ügyfél használta ki a jelentős könnyítést. Ez a szám az adósok közel hatvan százalékát jelentette, ami a teljes lakossági hitelállomány 53 százaléka. Ez körülbelül 3500 milliárd forintot érintett.

A lehetőség a vállalkozásoknak is megnyitotta az utat a válság túléléséhez. Hatvanezer cég csatlakozott a moratóriumhoz, azok a társaságok, amelyek a legsérülékenyebb ágazatokban tevékenykednek. Ide tartozik a turizmus, a szállítás és a szolgáltatási szektor. Ha a lakosságot és a cégeket egyben nézzük, akkor a két csoportnál összesen kétezermilliárd forint maradt meg 2020-ban.

Miután azonban a járvány miatt kialakult válság elhúzódott, a kormány változatlan formában az idei év januárjától június 30-ig meghosszabbította a moratóriumot. Az ügyfeleknek csak akkor kellett felvenniük a kapcsolatot a bankjukkal, ha módosítást kértek. A Magyar Nemzeti Bank kiemelte: akik igénybe vették a halasztást, nem veszítették el a „tisztá” adósi besorolásukat. A jegybank úgy fogalmazott, hogy a fizetési stop segítő eszköz, sokaknak mentőöv, másoknak pedig választási lehetőség. A moratórium ideje alatt felhalmozódó tőke- és kamattartozást nem engedik el, azt a futamidő meghosszabbítása alatt fizetik meg az adósok. A törlesztés havi összege nem lehet magasabb az eredetnél, ez alól a változó kamatozású kölcsönök lehetnek kivételek.

– A moratórium a kormány első nagy horderejű válságkezelési lépése volt. Kezdetől támogattuk az intézkedést. A tagjaink között bankok is vannak, ám a pénzügyektől sem érkezett semmilyen panasz, ahogy a Magyar Bankszövetség is pozitívan állt a döntéshez – mondta lapunknak Perlusz László. A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének főtitkára kiemelte: nagyon fontos, hogy a segítség szektorsemleges, azaz minden vállalkozás élhetett és élhet a lehetőséggel. Kevés cég volt ugyanis, amely nem érezte a válság kedvezőtlen hatását.

– Hatalmas segítséget jelentett a törlesztési moratórium a családoknak. Van, ahol milliós tételről van szó. Ekkora összeget sokan nem tudtak volna segítség nélkül visszafizetni.

Többen ugyanis az állásukat is elveszítették a válság miatt – mondta a Magyar Nemzetnek Kardosné Gyurkó Katalin. A Nagycsaládosok Országos Egyesületének elnöke jelezte: ha a családok nem buknak bele a hitelükbe, az hosszú távon is kifizetődő minden érintett félnek. Az erős családok tudnak segíteni a rosszabb helyzetben lévőknek is. Az érdekképviselő vezetője hangsúlyozta: nem mindegy, hogyan kezeli a válságot egy kormány. Emlékeztetett: 2008-ban az akkori hatalom egyáltalán nem segítette a családokat – éppen akkor, amikor ráadásul devizahitel-adósságban úszott a háztartások jelentős része. A következmények nagyon szomorúak voltak: bedőlt hitelek és válások kísérték a megszorításokon alapuló „válságkezelést”.

(Magyar Nemzet 2021. március 19., péntek)

Vírusszűrő is van az újfajta BKV-buszokon

A járművekből 15 áll forgalomba Budapesten.

Újabb 15 Mercedes-Benz Conecto Next Generation autóbusz áll forgalomba Budapesten, közülük 14-et Karácsony Gergely főpolgármester és Bolla Tibor, a BKV Zrt. vezérigazgatója adott át pénteken.

Az új buszokat vírusszűrő légkondicionálóval szerelték fel.

A főpolgármester a BKV Facebook-oldalán közvetített sajtótájékoztatón hangsúlyozta: a főváros elkötelezettségét mutatja, hogy a járvány és a pénzügyi problémák idején is zöldíteni akarják Budapestet, elsősorban a közösségi közlekedés fejlesztésével.

Az új járművek a ma elérhető legkorszerűbb dízelbuszok – mondta, jelezve ugyanakkor, hogy vannak terveik elektromos buszok beszerzésére is, valamint a troli- és villamosjárműparkot is fejlesztenék. Néhány éven vagy évtizeden belül az egyedüli lehetséges megoldás a városi közlekedésben valószínűleg az elektromos járművek használata lesz, de ahonnan most indulnak – tette hozzá –, ahhoz képest ezek a buszok is nagy előrelépést jelentenek.

Azt mondta, "keresik a kormány partnerségét" abban, hogy forrásokat találjanak a keretszerződés által biztosított újabb Mercedes buszok beszerzésére. Mindenképpen kell valamifajta kormányzati segítség ehhez, ha más nem, akkor engedély a hitelfelvételhez – közölte. A főpolgármester erre utalva jelezte, csütörtökön "szerencsére elindultak a tárgyalások a főváros és a kormány között, amelyek a következő hétéves uniós költségvetés elosztásáról szólnak". Hozzátette: nagyon kemény tárgyalásokra készülnek, hogy a lehető legtöbb korszerű jármű közlekedhessen Budapest utcáin.

Kitért arra is, hogy uniós forrásból valószínűleg csak elektromos buszokat lehet beszerezni, de abban is érdekeltek, hogy újabb korszerű dízelbuszokat vásároljanak. A főváros célja, hogy ismét népszerűvé tegye a közösségi közlekedést, hiszen méltán büszke lehet arra, hogy európai szinten is magas színvonalú szolgáltatást tud nyújtani – mondta Karácsony Gergely.

Bolla Tibor, a BKV Zrt. vezérigazgatójának azt mondta, már 89 Mercedes-Benz Conecto Next Generation járművet vettek, és ha sikerül forráshoz jutniuk, további 111 hasonló busz érkezik a BKV-hoz. A közlekedési cég vezetője a beszerzésnél fontos szempontnak nevezte a környezetvédelmet, jelezve, hogy a most átadott járművek a legkorszerűbb motorral felszerelt dízelbuszok. Egy-egy busz 252 ezer euróba, mintegy 93 millió forintba kerül, 108 ember befogadására képes – ismertette. Tizennégy ilyen jármű a sajtótájékoztató után már forgalomba is állt, egy pedig a napokban fog.

(HVG 2021. március 19., péntek)

Alaposan megrángatták a naperőművek a magyar villamosenergia-rendszert

Március 4-én reggel váratlanul jelentős forráshiány lépett fel a magyar villamosenergia-rendszerben, vagyis a betáplált energiamennyiség hirtelen jócskán elmaradt a fogyasztási igénytől. A jelenség oka hamar nyilvánvalóvá vált az átviteli rendszerirányító szakemberei számára: a naperőművek valós termelése jóval kisebb volt a piaci menetrendben rögzített előzetes tervekhez képest. A napos időt előre jelző meteorológiai prognózissal szemben ugyanis az adott időszakban Európa nagy részét, így Magyarországot is szinte teljesen beborította egy majdnem teljesen összefüggő felhőréteg.

Mi történt?

A naperőművek termelésének az előre bejelentetthez képesti jelentős elmaradása reggel 9 órakor kezdődött és mindössze tíz perccel később már 870 MW-on tetőzött, majd a délelőtti órákban végig kitartott, mielőtt a piac reagálni tudott rá. Az összességében tetemes, 860-870 MW-os forráshiány nagyságát jól érzékelteti, hogy a magyar villamosenergia-rendszer átlagos napi terhelése 6000-6500 MW (a 2021 februárjában született új történelmi rekord 7119 MW) - vagyis az eltérés ennek 13-14 százalékának felelt meg.

Mivel a betáplálásnak folyamatosan egyensúlyban kell lennie a fogyasztással, a rendszerirányítónak azonnal pótolnia kellett a fellépő hiányt, amit a MAVIR a rendszerszintű szolgáltatások keretében éppen e célból leszerződött, illetve lekötött erőművi kapacitások aktiválásával meg is tett. A felhasznált tartalékok mellett, ezeken felül még elérhető volt közel 300 MW-nyi úgynevezett gyors reagálású forgó (aFRR) tartalék, vagyis a MAVIR egy nagyobb kiesést is képes lett volna kezelni a villamosenergia-rendszer folyamatos szabályozásával.

Érdekes módon másnap reggel 8 órakor, tehát nem egészen egy nappal később viszont már 430-440 MW-os többlet mutatkozott a villamosenergia-rendszerben az előzetes menetrendekhez képest, 23 órán belül tehát a rendszer csaknem a teljes, szabályozási célra lekötött tartalék tartományt megjárta – mondta el Batta Gergő, a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító ZRt. rendszerirányítási és piacműködtetési igazgatója.

Az ellátás mindvégig biztosított volt, semmilyen fennakadást nem okozott sem a hiány, sem pedig többlet a rendszerben. Azonban a jelenség a hazai naperőmű kapacitás ütemes bővülésével egyre gyakrabban fordul elő, egyebek mellett egyre nagyobb tartalékok lekötését téve szükségessé. Ennek elengedhetetlen feltétele az erőműves infrastruktúra megújítása, új rugalmasan szabályozható berendezések létesítése, azonban ezek engedélyeztetése és kivitelezése időigényes, több éves folyamat még az egyszerűbb technológiák esetében is.

AZ IDŐJÁRÁSFÜGGŐ TERMELŐK TERMELÉSE HATALMAS INGADOZÁSOKAT MUTATHAT, NEHEZEN ELŐRE JELEZHETŐ, AZ EBBŐL FAKADÓ TERVEZÉSI PONTATLANSÁGOK PEDIG EGYRE NAGYOBB FELADATOT RÓNAK A RENDSZERIRÁNYÍTÓRA, AKINEK AZ ESETLEGES TERMELÉSI HIÁNYT PÓTOLNIA KELL A TARTALÉK KAPACITÁSOK BEVETÉSÉVEL, A TÖBBLETET PEDIG MÁS ERŐMŰVEK LESZABÁLYOZÁSÁVAL KELL KEZELNIE.

A március 4-én történtek azt is igazolják, hogy a MAVIR által lekötött tartalékok mennyiségekre szükség van, hiszen ezeknek a kapacitásoknak a rendelkezésre állása kell ahhoz, hogy a rendszerben szükséges szabályozásokat, korrekciókat meg lehessen tenni. Ez

természetesen költségekkel jár, azonban a rendszerszintű szolgáltatások ilyen szempontból egyfajta biztosításnak tekinthetők: abban az elméleti esetben, ha ezek az eszközök nem állnak rendelkezésre, akár jelentős fogyasztói korlátozások, áramszünetek is előfordulhatnának.

Miért történt?

A magyar villamosenergia-rendszer meglehetősen egyoldalúan változik, hiszen a fotovoltaikus termelői kapacitás rendkívül dinamikusan bővül, nem utolsósorban a különféle támogatásoknak köszönhetően. A mintegy 80 ezer háztartási méretű, 50 kW alatti teljesítményű, nem engedélyköteles háztartási méretű naperőmű (HMKE) beépített teljesítménye már 2020 harmadik negyedévének végén 640 MW-ot tett ki. Azóta azonban számuk Batta Gergő szerint körülbelül újabb 10 ezerrel bővíthető, és teljesítményük meghaladhatja a 700 MW-ot, a támogatásokkal pedig ez a kategória még az eddigieknél is gyorsabban növekedhet.

A nagyobb, engedélyköteles naperőművek beépített teljesítőképessége már 2020 végén 1.400 MW-ot tett ki, és a támogatások itt is a trend folytatódását vetítik előre. A két kategóriába tartozó naperőművek együttes teljesítménye tehát már messze 2.000 MW felett járhat -, ami nagyobb, mint a Paksi Atomerőmű beépített kapacitása -, ez pedig időjárásfüggő, ingadozó termelésükre, valamint az előrejelzés pontatlanságára való tekintettel és az átlagos rendszerterheléshez viszonyítva igen komoly kihívást jelent. A szakember úgy véli, bármilyen változás történik is a napenergiapiacra, csupán a jelenleg folyamatban lévő, már engedélyezett projektek révén a hazai fotovoltaikus kapacitás több száz, akár további több mint 500 MW-tal bővíthet.

A FOTOVOLTAIKUS TERMELÉS PROBLÉMÁS TERVEZHETŐSÉGE, A MENETRENDTŐL VALÓ UGRÁSSZERŰ ELTÉRÉSRE VALÓ HAJLAMA AZ EGÉSZ VILLAMOSENERGIA-RENDSZERT KÉPES "MEGRÁNGATNI".

A szabályozásba bevonható erőművek egyre öregebbek, újak nem épülnek, sőt, a meglévők közül egyre több fog kiesni a rendszerből; reagálási sebességük elmarad a kívánatostól, és nem rendelkezünk gyors terhelésváltoztatásra képes olyan egységekkel, mint például az akkumulátorok vagy a szivattyús-tározós vízerőművek. A csatlakozásokat és szállítást lehetővé tevő hálózati infrastruktúra állapota szintén lényeges e szempontból is, azonban egyelőre ezen a területen is sok a teendő.

Mit lehet tenni?

Amennyiben a termelői mix továbbra is egyoldalúan változik, úgy Batta Gergő szerint mindenképpen egyfajta fokozatos integrációt lenne célszerű megvalósítani. Ez azt jelentené, hogy egy bizonyos nagyságú fotovoltaikus kapacitás beépítését követően megvizsgálánk, hogy az milyen hatással jár a rendszerre és annak működőképességére nézve, majd a visszaméréseket követően dönthetnénk arról, hogy a következő "adag" kapacitást mikor, milyen rendszerfejlesztéseket követően tudjuk a rendszerbe integrálni.

A szakember szerint az előrejelzések (időjárás, terhelés, termelés stb.) és valós időhöz közeli mérések által nyújtott adatok területén nagyon jelentős fejlesztések szükségesek. Addig ugyanis, amíg a másnapi időjárás sem jelezhető pontosan előre, és a rendszerirányító, illetve a piaci szereplők nagymértékben pontatlan adatok alapján kénytelenek tervezni, a rendszer egyensúlyának biztosítása rendkívül nehéz. További probléma, hogy a naperőművek, különösen a HMKE-k termelésének és az adott ingatlanok fogyasztásának alakulásáról ma senki nem rendelkezik a valós idejűt legalább megközelítő mérésekkel.

EHHEZ KÉPEST A MÁR MOST IS 700 MW KÖRÜLI, GYORSAN NÖVEKVŐ ÁLLOMÁNY KÜLÖNÖSEN NAGYNAK SZÁMÍT, A TREND PEDIG RENDSZERIRÁNYÍTÁSI SZEMPONTBÓL NEM TŰNIK FENNTARTHATÓNAK.

Az e tekintetben is tanulságos példának számító Németországban a rendszerterhelés jelenleg eléri a 65-67 ezer MW-ot, a megújulók beépített teljesítménye pedig megközelíti a 120 GW-

ot, amiből 53 GW fotovoltikus termelő. Amellett, hogy a rendszer szabályozásához részben az európai hálózatot is igénybe veszik, valamint jókora és gyorsan mozgósítható minőségi tartalékokkal is rendelkeznek, lényeges, hogy a termelők, illetve kereskedők közel a valós időhöz, pár perces időtávon is tudnak kereskedni. Márpedig ennyire előre viszonylag jól prognosztizálható a szél és a napsütés várható alakulása is. A magyar rendszer jobb szabályozhatósága érdekében nagyon fontos, hogy a kereskedési időtávok nálunk is jelentősen lerövidüljenek a valós időhöz képest, ahogyan az is, hogy mi is hozzá tudjunk férni a külföldi tartalékokhoz, akár szabályozási energia formájában. A jó hír az, hogy az európai rendszerirányítók már dolgoznak ezen a különböző piacintegrációs projektek keretében.

Lényeges cél az is, hogy a magyar villamosenergia-rendszer az európai hálózathoz a lehető legjobb, legszorosabb összeköttetésekkel kapcsolódjon – ezt szolgálja az idén megvalósult három szlovák- és a jövőre várható szlovén-magyar távvezeték belépése is. Egy ilyen összeköttetés több szempontból is jelentősen javítja a hazai átviteli rendszerirányító pozícióját, akár az igénybe vehető tartalékszolgáltatások, akár az import, akár pedig az export ezáltal bővülő lehetőségeire gondolva, melyek mind fontosak a növekvő magyarországi naperőmű kapacitás miatt is.

(Portfolió 2021. március 19., péntek)

Elbocsátási hullám söpör végig a plázákon

A rohamosan csökkenő forgalom mellett egyre kevesebb vállalkozás tudja fizetni az üzletek bérleti díját, és megkezdődtek a tömeges elbocsátások.

Hónapok óta tartalékaikat élék fel a bevásárlóközpontban üzemelő magyar tulajdonú kiskereskedelmi és vendéglátóipari vállalkozások, amelyek csaknem 100 ezer embernek adnak jelenleg munkát. A korlátozások miatt már eddig is rohamosan – 50-70 százalékkal - visszaeső forgalom mellett egyre kevesebb vállalkozás tudja fizetni az üzletek „békeidőben” megállapított bérleti díjait. A március 8-ától elrendelt boltbezárások nyomán pedig megkezdődtek a tömeges elbocsátások is – hívta fel a figyelmet a Bevásárlóközpontok Bérlőinek Érdekvédelmi Egyesülete (BBÉE). Úgy látják: ha a szektor nem kap kormányzati támogatást, akkor még több bolt fog végleg bezárni, és további elbocsátásokra kell számítani. A kiskereskedelmet kiszolgáló gyártói háttér is nehéz helyzetbe kerül, csakúgy, mint a magyar kreatív ipar. Az egyesület attól tart, hogy a járvány miatt bajba jutott magyar tervezők, gyártók és kereskedők elvesztik évtizedek alatt felépített piaci részesedésüket, és azt - az anyaországaik pénzügyi támogatását élvező, tőkeerős - multinacionális cégek szerezhetik meg. A BBÉE ezért a szektor túlélése érdekében egy 7 pontos javaslatcsomagot fogalmazott meg, és tárgyalásokat kezdeményezett a kormánnyal. Javasolják, hogy rendeletben szabályozzák: a vis maior helyzet miatt a bérbeadók nem jogosultak bérleti díjak számlázásra. Azokra az időszakokra, amikor nem volt teljes lezárás, a bérleti díjak megfizetését kérik 2020. szeptember 1-től 2021. június 1-ig. Javasolják továbbá az euróban meghatározott bérleti díjak forintosítását is tavaly március 1-től jövő július 1-ig. Emellett bérleti díj-emelési moratóriumot is szeretnének a 2024. január 1-ig, továbbá kezdeményezik a bérleti szerződések felmondásának és a bérleti biztosítékok lehívásának megakadályozását is a veszélyhelyzet megszűnését követő második hónap végéig. Emlékeztet: a kormány csak februárban foglalta rendeletbe, hogy az állami és az önkormányzati ingatlanok esetén a novembertől bezárásra kötelezett vendéglátósoknak, fitnesztermeknek februártól június végéig nem kell bérleti díjat fizetniük, majd márciusra vonatkozóan ugyanilyen rendelkezést

hozott az újabb bezárt vállalkozásokra vonatkozóan. A március 8-tól bezárásra kényszerült mintegy 80 ezer kiskereskedelmi üzlet, illetve a számtalan érintett szolgáltató azonban többnyire magánszemélyektől vagy cégektől – például a plázákban - bérlő az adott helyiséget. Gulyás Gergely miniszter korábban erről azt mondta: személyes jogi véleménye szerint ez esetben sem kell az érintett vállalkozásoknak bérleti díjat fizetniük, hiszen vis majorról van szó, ám az ezzel kapcsolatos, magánfelek között zajló jogi vitába a kormány nem kíván belefolyani. A BBÉE azt is kéri a kormánytól, hogy a ruházati, cipő és a többi érintett szektor termékeire legalább 18 hónapig csökkentse 15 százalékkal az áfát. Magasabb bértámogatást is kérnek: a bezárás időszakára a bruttó bérek és a bérterhek 100 százalékát, január 1-től szeptember 1-ig pedig a felét. Korábban a kormány az ágazati bértámogatást kiterjesztette a most bezárni kényszerült szektorokra is, de egyelőre csak márciusra vonatkozóan. A program keretében a bérek felét adja oda az állam, cserébe viszont a munkáltatónak a teljes bért ki kell fizetnie, és április 30-ig el sem bocsáthatja dolgozóit. Az innovációs tárca szerdai összegzése szerint eddig csupán 400, márciustól bezárni kényszerült vállalkozás nyújtott be bértámogatási igényt. Ez nem túl sok, hiszen csupán a boltok közül mintegy 80 ezernek be kellett zárnia, és számos szolgáltató – fodrász, műkörmös, kozmetika - sem lehet most nyitva. Igaz, utóbbiak többségénél nem alkalmazottak dolgoznak, márpedig a bértámogatás csak nekik jár. A katás és kivás vállalkozóknak ugyan elengedik az adót, a fodrászoknak, kozmetikusoknak azonban ettől még nem lesz jövedelmük. Az eddigi igénylésekből egyébként az is látszik, hogy az érintett szektorokban korántsem keresik meg a dolgozók a KSH szerint már a 400 ezer forintot is bőven meghaladó bruttó átlagbért. Az összes igénylés ugyanis mindössze 110 millió forintot tesz ki, és ezt mintegy 1000 munkavállaló után kérték. Vagyis dolgozónként átlagosan 110 ezer forintot igényeltek. Ez pedig azt jelenti, hogy a most bezáró vállalkozások érintett dolgozói átlagosan csupán a bruttó 219 ezer forintos garantált bérminimumot keresik meg – legalábbis papíron -, hiszen az ágazati bértámogatás a bruttó bér maximum fele lehet (de legfeljebb havi bruttó 251 100 forint).

(Népszava 2021. március 19., péntek)

Aldi, Auchan, Spar, Tesco: teszteltük, melyik láncban a legolcsóbb bevásárolni

Egyáltalán nem mindegy, hogy melyik boltban vásárol be az ember Magyarországon. Itt-ott ugyanis 1 000 forintot is meg lehet fogni, ám ha mindez online történik, akkor már az igencsak változatos szállítási díjakkal és a kiszállítás idejének nagyságával is számolni kell. A Pénzcentrum most 6 magyarországi áruházlánc boltjait hasonlította össze, egy 20 terméket tartalmazó kosáron néztük meg, hogy melyik boltban kerülne a legkevesebbe a bevásárlásunk. A rajtnál: az Aldi, az Auchan, a Kifli, a Príma, a Spar és a Tesco.

A 2021 márciusi, újabb országos koronavírus-korlátozások miatt ismét meglódultak az internetes nagybevásárlások az egyes diszkontok, szuper-, és hipermarketek webshopjaiban. Több helyen korlátozásokat is be kellett vezetni, van ahol súly korlát van a rendeléseknél érvényben, máshol az egyes termékből maximálisan rendelhető darabszámot is korlátozzák. Mindez azonban önmagában semmit nem árul el az árakról, pedig nagy valószínűséggel a mindig rendkívül árérzékenynek titulált magyar vásárlókat ez érdekli a leginkább.

A Pénzcentrum éppen ezért most annak járt utána, hogy egy 20 (!) elemet tartalmazó, képzeletbeli bevásárlókosár mennyibe kerül egyik vagy másik boltban. Mielőtt azonban megmutatnánk a végeredményeket, kicsit bővebben a gyűjtésről. Fontos megjegyezni, hogy

a legpontosabb termékmegjelölések után is lehetnek minimális súlyeltérések a boltok x vagy y terméke esetén. Ezek azonban legtöbbször csak maximum néhány tíz-grammnyi különbségek csupán.

A súlykülönbségeken kívül fontos azt is kiemelni, hogy bár az egyes termékek beltartalmánál is törekedtünk arra, hogy azok egységesek legyenek, néhány termék esetében előfordulhat, hogy egy jóval olcsóbb vagy éppen drágább áru azért kerül annyiba, amennyibe, mert beltartalmilag némileg különbözik másoktól. Mindezekből jól látszik tehát, hogy termékkosarunk létrehozásának gyakorlatilag az egyetlen kikötése az volt, hogy az adott termékpalettáról, mindig a legolcsóbb árucikket válasszuk.

És ezek alapján hasonlítsuk össze a webshopokat. Mutatjuk is a 20 tételes képzeletbeli listánkat:

- legolcsóbb ESL tej, 1,5%, 1l
- legolcsóbb növényi tej, (elsődlegesen zabital) 1l
- legolcsóbb 12% tejföl, kb. 175g
- legolcsóbb (tömb, csomagolt) trappista sajt, 1kg
- legolcsóbb min. 82%-os (!) teavaj, 100g
- legolcsóbb tojás, M-es méretű, 10db
- legolcsóbb teljes kiőrlésű toast kenyér, 500g
- legolcsóbb fehér toastkenyér, 500g
- legolcsóbb burgonya, 1kg
- legolcsóbb vöröshagyma, 1kg
- legolcsóbb fűrtös koktélpáradicsom, 500g
- legolcsóbb darabos kígyóuborka, 1db
- legolcsóbb fagyasztott pulyka Cordon Bleu, 1kg
- legolcsóbb fagyasztott Margherite pizza, 300-400g
- legolcsóbb kutyaeledel, konzerv
- legolcsóbb 1,5 literes cola (cola ízű üdítőital)
- Coca-cola, 1,75 liter
- legolcsóbb csomagolt csirkemell filé, 1kg
- legolcsóbb virsli, 140g
- legolcsóbb táblás tejsokoládé, 90-100g
- legolcsóbb sós burgonyachips, kb. 200g

Az elkészült bevásárló lista után nem maradt más feladatunk, mint az, hogy megnézzük, mennyiért vásárolhatjuk meg a fenti termékpalettát 6 bolt webshopjában. Az áruházak a következők voltak: Aldi, Auchan, Kifli, Príma, Spar, Tesco. Fontos azt is megjegyezni, hogy az árak vizsgálata mellett természetesen figyeltük azt is, hogy az egyes boltokban milyen korlátozó intézkedéseket fogantatosítottak, ha fogantatosítottak egyáltalán, illetve azt is, hogy a rendelés pillanatában mikorra tudtunk volna a leghamarabbi időpontra szállítást szervezni. Ezen felül vizsgáltuk azt is, hogy mennyibe kerülne a szállítási költség az összeállított bevásárlókosarunk függvényében. Arra is figyeltünk, ha esetleg egy-egy termék akciós lenne, akkor annak az eredeti árával számoljunk, hogy az egyedi árleszállítások se torzítsák az összképet.

Aldi

Az Aldi termékei a ROKSH felületén érhető el, ami egy bevásárlási szolgáltatás-platform. Ergo innen lehet rendelni. A kosarunk összértéke a diszkont esetében 9 439 forintnál állt meg. A rendelésnél egyetlen korlátozó tényező merült fel, mégpedig az, hogy az összeválogatott csomagunk ne haladja meg az 50 kg-t. Rendelésünk összeállításakor 7 nappal későbbre tudtuk volna leghamarabb leadni a rendelést, aminek az ára 790-990-1290 forint között alakult volna Budapestre, attól függően, hogy milyen rendelési időablakban szeretnénk volna átvenni a csomagunkat. A 790-es szállítási költségkor a futár egész nap bármikor jöhet,

a 990-es esetében 3 órás időablakból van lehetőség választani, míg az 1 290 forintos esetében 1 órással az időablak. Rendelésünk végösszege eszerint 10 229 - 10 729 forint között mozog. Az Aldival kapcsolatban érdekesség, hogy a rendelés véglegesítésénél kiszúrtuk, hogy a diszkontból már nem csak Budapestre, de például Budaörsre is lehet rendelni. Ezzel kapcsolatban meg is kerestük a diszkont-hálózatot, akiktől azt a hivatalos tájékoztatást kaptuk, hogy valóban tervezik a kiszállítás kiterjesztését Budapesten túlra is, és már tesztelnek is, hogy még szélesebb körben elérhetővé tegyék az Aldit a ROKSH-on keresztül.

Auchan

Az Auchanban, képzeletbeli kosarunk tartalmáért összesen 9 174 forintot kellene kifizetni. Ezzel az összeggel azonban nem érjük el a 10 000 forintos szállítási díjat, így a szállítás 1 990 forintba kerülne. Tehát az összeállított termékeinket 11 164 forintos végösszegért kapnánk kézhez. A hiperben kiszállítási időpontot a megrendelés pillanatában 8 nappal későbbre tudtunk volna csak felvenni, 2 órás időablakokban, Budapestre. Érdekes azt is megjegyezni, hogy ha megugrottuk volna a 10 ezres határt, akkor a hipernél is három kiszállítási mód közül választhattunk volna, ez a 2 órás, 5 órás és napi időablakos szállítás, ami 990-890 és 690 forintba kerül.

A hiperben jelenleg nincsenek különleges korlátozások az újbóli lezárások miatt. A Pénzcentrum ugyanakkor korábban már beszámolt arról, hogy az Auchan arról tájékoztatja vásárlóit, hogy a megnövekedett rendelések miatt előfordulhat, hogy több helyettesítő terméket küldenek. Sőt, kilátásba helyezték azt is, hogy egyes megrendelt termékek helyett még helyettesítő terméket sem biztos, hogy mindig tudnak biztosítani.

Kifli

A Kiflinél 20 termékes termékkosarunk összesen 15 185 forintból jött volna ki. Ám itt érdemes megjegyezni, hogy a többi bolt közül termékpalalettájával a Kifli lóg ki a leginkább a sorból. Az áruház vezetője korábban a Pénzcentrumnak adott interjújában elmondta, hogy náluk dedikáltan kevésbé jelenik meg a legolcsóbb, belépő szintű élelmiszerek köre, ezért esetükben nem is beszélhetünk például sajátmárkás termékekről, amik mint látjuk, mindenhol máshol szinte mindig a legolcsóbbak. Ebben a webshopban nem találni például a Coca-Colánál olcsóbb kólát, sajátmárkás chipset, de például a kiszérelése is jóval kisebb a mirelit Pulyka Cordon Bleu-nek, és az ára is magasabb, mint más boltok esetében.

A kosárértékünk ugyanakkor éppen 15 ezer forint fölé futott, ami azt jelenti, hogy szállítási költség pluszba nem terheli a megrendelésünket, és a boltnál már találtunk másnapi szállítást is, egy órás időablakkal. Erre a kosárra tehát nem kellene egy hetet várni, már másnap nálunk lenne. Érdekes ugyanakkor megjegyezni, hogy jelenleg a Kiflinél van érvényben a legtöbb korlátozás. A webshopban maximum 35 terméket tehetünk a kosarunkban, sok termékből ráadásul egyéni szinten is darabszám-korlát van, tehát bizonyos termékekből maximum 3-4-6-ot lehet például vásárolni. Ezzel is számolnia kell annak, aki innen szeretne rendelni, és persze azzal is, hogy a minimum rendelési érték 5 000 forint.

Príma

A Príma online shopjában is összeállítottuk a kosarunkat, aminek a végösszege 11 415 forint lett. És mivel ez több, mint 10 000 forint, ezért a szállítási költség csupán 199-699 forint közé esett. A rendelés pillanatában 2 nappal későbbre tudtunk időpontot foglalni, amikor is volt még a legolcsóbb két órás időablakban is hely, úgyhogy a szállítási költségünk 199 forintba jött ki. Szállítással együtt tehát itt 11 614 forintért tudtunk bevásárolni.

A Príma Online felületén a bevásárlás során semmilyen korlátozásra nem bukkantunk, nincs tehát olyan megkötés jelenleg a boltnál, amit az új lezárások hívtak volna életre.

Spar

A Sparban összeállított kosarunk listánk legvégére 10 372 forintba jött ki. Ehhez pedig még hozzá kell adnunk a szállítási költséget, ami 7 nappal későbbre, és 2 órás időablakban 899

forintra jött ki. A végösszeg tehát 11 271 forint lett, ennyit kellene fizetnünk, hogy a megrendelés pillanatából egy héttel később megérkezessen a kívánt árut otthonunkba.

A szupermarket esetében érdemes megjegyezni, hogy 10 000 forint a rendelési minimum, ez alatt nem adhatunk le rendelést. Ezt a mi kosarunk éppenhogy 300 forinttal túllépte, úgyhogy ezt már meg tudtuk volna rendelni. A Spar esetében egy másik fontos korlátozás, hogy bizonyos termékek esetében maximalizálva van az, hogy hány darabot tehetünk be a kosarunkba.

Tesco

A hiperben, a Pénzcentrum által készített 20 elemet tartalmazó terméklistát összesen 9 552 forintért lehet megvásárolni, amihez 2 nappal későbbre, 2 órás időablakban tudunk időpontot foglalni 1 199 forintért. A vásárlás végén a végösszegünk tehát 10 751 forintba rúgott.

A hipernél a bevásárlás során egyetlen korlátozással talákoztunk, mégpedig azzal, hogy a rendelésünk maximális súlykorlátja 80 kg. Efölé tehát nem lehet menni. Ezen felül a korlátozásokra való tekintettel más megkötés nem élesedett a Tescónál.

Összegzés

Összesítő táblázatunkból egymás mellett is megnézhetők, hogy az egyes boltokban pontosan mennyibe kerülnek az általunk keresett termékek. Ezután pedig nem is maradt más, minthogy kihirdetessünk azt, melyik bolt, hogyan szerepelt a Pénzcentrum nagy online-bevásárlásán.

A legolcsóbb termékkosár, a legolcsóbb szállítási díjjal (a leghamarabbi elérhető időpontra) díjat az Aldi nyerte, bevásárlásunk szállítással együtt a diszkontban lenne a legolcsóbb, összesen 10 229 forint.

A többi bolt esetében pedig a következőképp alakulna a sorrend (szállítással, szállítás nélkül):

Tesco: 10 751 forint, 9 439 forint

Auchan: 11 164 forint, 9 174 forint

Spar: 11 271 forint, 10 372 forint

Príma: 11 614 forint, 11 415 forint

Kifli: 15 185 forint, 15 185 forint

A szállítási idő esetében pedig a következő lenne a sorrend, a megrendelés napjától számítva a legolcsóbb szállítás fejében:

Kifli: másnap

Tesco, Príma: 2 nappal később, 2 órás időablakban

Aldi: 7 nappal később, egész nap valamikor

Spar: 7 nappal később, 2 órás időablakban

Auchan: 8 nappal később, 2, 5 órás vagy egész napos időablakban

(Pénzcentrum 2021. március 19., péntek)

Óriási emelkedést mértek a mobiladat-forgalomban a tavalyi utolsó negyedében

A magyarországi mobilhálózat adatforgalma továbbra is folyamatosan nő, tavaly a negyedik negyedében másfélszerese volt az egy évvel korábbinak, 167 petabyte; az adatforgalom 93 százaléka a 4G-LTE-rendszeren keresztül zajlott - derül ki a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Távközlés, internet, televíziószolgáltatás című, negyedéves ágazati jelentéséből.

A jelentés szerint az internet-előfizetésekből származó negyedévi bevételváltozás számottevően felülmúlta az előfizetésszám bővülését. **A 84 MILLIÁRD FORINTOS ÁRBEVÉTEL FOLYÓ ÁRON 6,6 SZÁZALÉKKAL MEGHALADTA AZ EGY ÉVVEL KORÁBBIT, ENNEK TÖBB MINT A FELE A MOBILINTERNET-HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSBÓL SZÁRMAZOTT.** A mobilinternet-előfizetésekből származó árbevétel 10 százalékkal 46,4 milliárd forintra nőtt a negyedévben.

Az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban működő vállalkozások árbevétele 7 százalékkal 1138 milliárd forintra nőtt az előző év azonos időszakához képest. A cégeknél teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 10,1 százalékkal 704 ezer forintra nőtt.

A KSH a jelentésében kiemeli: **AZ ELMÚLT HÓNAPOKBAN A DIGITALIZÁCIÓ MÉG INKÁBB FELÉRTÉKELŐDÖTT A KORONAVÍRUS-HELYZET MIATT, AZ INTERNETHASZNÁLAT A MINDENNAPOK SZERVES RÉSZÉVÉ VÁLT.** Az internet-előfizetések száma 2020 negyedik negyedévének végén 10,4 millió volt, 1,6 százalékkal több az egy évvel korábbinál. Az előfizetések több mint 97 százalékát 10 szolgáltató biztosította. A piac koncentrációja tovább fokozódott, miután a szektor egy nagyobb piaci átrendeződésen esett át: szolgáltatók szűntek meg vagy olvadtak be más szolgáltatókhoz.

Tavaly az utolsó negyedévben a mobil- és a vezetékes hálózatból indított hanghívások átlagos időtartama lényegesen meghaladta a korábbi évekre jellemzőt. Egy mobil-előfizetésre átlagosan napi 6,0 perc beszélgetés jutott, ami az elmúlt évek legmagasabb értéke, ebben a koronavírus-járvány miatt megváltozott kapcsolattartási szokások is szerepet játszottak. A mobilhívások ideje tovább emelkedett, ötödével meghaladta az előző év azonos negyedévit. **A BESZÉLGETÉSEK ÁTLAGOS IDEJE ÚJRA ELÉRTE A MÁSODIK NEGYEDÉV KIMAGASLÓ ÉRTÉKÉT, A 3,6 PERCET.**

A vezetékes fővonalak száma - száz lakosra 32 darab jutott - 2020. negyedik negyedév végén kissé csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Bár a vezetékes hálózatból indított hívások száma tovább csökkent, ugyanakkor a hívások időtartama - a második negyedévhez hasonlóan - jelentősen nőtt. A vezetékes telefonálással töltött idő ugyan csökkenő tendenciát mutatott az utóbbi években, de 2020-at a növekedés jellemezte, amihez a kialakult járványügyi helyzet is nagyban hozzájárult. Az összes telefonbeszélgetésre fordított idő 88 százalékát mobiltelefonról indított hívások tették ki.

A negyedév végén az aktív SIM-kártyák száma közel 12,7 millió volt, 1,3 százalékkal több a 2019. negyedik negyedévinél. (Az előfizetések száma tartalmazza a több mint 1,3 millió darab M2M-kártyát is, ami az emberi beavatkozás nélküli kommunikációt jelenti.) Száz lakosra 131 előfizetés (a meglévő lakossági és üzleti előfizetések, illetve mobilinternet) jutott. **A HAVIDÍJAS ELŐFIZETÉSEK ARÁNYA ÉVRŐL ÉVRE NŐ, A FELTÖLTŐKÁRTYÁK SZÁMA FOLYAMATOSAN CSÖKKEN, A NEGYEDÉV VÉGÉN MÁR CSAK A SIM-KÁRTYÁK 28 SZÁZALÉKÁT TETTÉK KI.** Ebben szerepet játszott a feltöltőkártyás előfizetések ellenőrzéséről szóló, 2017 eleji rendelet, amely előírja a kötelező adategyeztetést.

A negyedév végén a televíziószolgáltatás előfizetései száma 0,5 százalékkal volt több az egy évvel korábbinál, és meghaladta a 3,7 milliót. A televíziószolgáltatás 82 százaléka már digitális technológián történik. Megjegyezték, hogy az előfizetők egyre szélesebb rétege igényli a helyhez nem kötött platformokon is követhető televízióműsorokat, ehhez az igényhez alkalmazkodtak a szolgáltatók: népszerűvé vált a helyhez nem kötött, online tv-szolgáltatás, ami a televízió-előfizetések több mint 10 százalékát teszi ki.

(Origo 2021. március 19., péntek)

Idén is elmaradhat a nyaralási szezon

Az oltások lassú terítése és a fertőzési esetszám növekedése miatt az idei nyári turisztikai szezon is kimaradhat Európában, ami nagy csapást mérhet az olasz, spanyol, portugál és görög gazdaságokra – áll a Morgan Stanley előrejelzésében. A Portfólión ismertetett elemzés szerint a korlátozások fenntartása veszélybe sodorja a nyári turisztikai szezont, kiélezi az észak-déli ellentétet az Európai Unióban, és további monetáris lazításokhoz vezethet.

A tavalyi turisztikai idényt a vírus terjedését fékező szezonális időjárási dinamika kihasználásával sikerült ugyan részben megmenteni, idén azonban erre már nem lesz mód az új vírusmutációk megjelenése miatt a pénzintézet tanulmánya szerint.

Az európai bruttó hazai termék több mint hat százalékát adja a turizmus, amely a dolgozók nyolc százalékát foglalkoztatja. A turizmustól erősen függő dél-európai országokban, mint Olaszország, Spanyolország, Portugália és Görögország, ennél sokkal magasabb az arány. A 2020-ban az egyik leggyengébben teljesítő Spanyolország különösen nagy kockázatnak van kitéve – írja a Morgan Stanley.

(Index 2021. március 19., péntek)

Most akkor mikor és kinek jár a védettségi igazolvány?

A kormány vélhetően a legutóbbi, nyitásról szóló nemzeti konzultáció eredményére vár, ezért nem mondja el, pontosan mire jogosít fel, vagy épp milyen mentességet ad a koronavírus elleni védettséget bizonyító igazolvány. Összegyűjtöttük az eddig tudható információkat.

A kormány még február 11-én döntött hivatalos nevén a koronavírus elleni védettségi igazolvány bevezetéséről. Egy Magyarország-specifikus, itthon érvényes okmányról van szó, amely nem összekeverendő az utóbbi időben sokat emlegetett nemzetközi vakcinaútlevelel.

A koronavírus elleni védettséget igazoló vakcinapasszport egyelőre az ötlet szintjén mozog, amellyel az elképzelések szerint például az Európai Unión belül lehetne utazni, repülni. Az uniós oltási igazolvány, hivatalos nevén a digitális zöld tanúsítvány létrehozására egyelőre javaslatot tett az Európai Bizottság.

Nekünk addig is itt van a saját, magyar gyártmányú védettségi igazolványunk, amellyel kapcsolatban az Index összegyűjtötte az eddig megismerhető összes legfontosabb tudnivalót.

Hivatalosan mikor kaphatok koronavírus elleni védettségi igazolványt?

A kormányrendelet alapján háromféleképpen lehet igazolni a koronavírus elleni védettséget.

Ha megkaptam a védőoltást.

Vagy igazoltan átestem a koronavírus-fertőzésen.

Ha vélhetően átestem a fertőzésen, de akkor nem tudtam erről, vagy nem készült teszt, ám az utólag elvégzett ellenanyag-vizsgálat igazolja, hogy voltam korábban koronavírusos.

Ha valaki megkapta a védőoltást, külön már nem kell igényelni az igazolványt, az állam hivatalból postázza az ingyenes kártyát.

Abban az esetben, ha igazoltan átestem a koronavírus-fertőzésen, a felgyógyulás napja jelenti a védettség kezdetét. Ez hivatalosan az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben (EESZT) nyilvántartott dátum, amikor a korábbi pozitív eredmények után már negatív volt a PCR-tesztem vagy az antigéngyorstesztem.

Ha csak egy pozitív teszt volt, de több nem készült, mert például már tünetmentes vagy enyhe tünet voltam az otthoni karanténban, akkor a teszt utáni tizedik nap a felgyógyulás hivatalos napja. A védettségi igazolvány érvényessége az igazolt felgyógyulást követő hat hónap.

A kártya ebben az esetben is ingyenes, az állam hivatalból postázza, annak kiállítását külön nem kell kérni.

Hogyan juthatok védettséget igazoló kártyához, ha vélhetően átestem a fertőzésen?

Ekkor is igazolhatom a fertőzésen való átesést ellenanyag-vizsgálattal.

Ilyenkor a vizsgálat önköltséges, de hatósági áras, melynek összege 11 ezer forint – írja a kormány.hu. Pluszköltségként ki kell fizetnem a védettségi igazolvány kiállításnak 3000 forintos összegét is. Az eredményről ekkor a laboratórium állítja ki a igazolást, amelynek szolgáltatásait igénybe vettem. (Ha már nincs ellenanyag a véremben, akkor nem kaphatom meg az igazolványt.)

Amennyiben az ellenanyag-vizsgálat igazolja, hogy korábban valóban fertőzött voltam, a védettségi igazolvány érvényessége négy hónap. A védettségi igazolványt elektronikus úton (a fővárosi és megyei kormányhivatal által rendszeresített elektronikus úrlapon), vagy személyesen is lehet igényelni bármely kormányablakban.

Oltakozás után meddig érvényes a védettségi igazolvány?

Egyelőre a szakemberek sem tudják pontosan, hogy meddig védenek a koronavírus elleni vakcinák, de fél évig biztosan. Az igazolványban szerepel a beoltás dátuma. Ha valaki meggyógyult, és ezért élvez védettséget, a fertőzöttség végétől fél éven át tart a védettség – mondta el a legutóbbi, csütörtöki Kormányinfón Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter.

Mi szerepel pontosan az oltási igazolványon?

Ahogy az Index is hírt adott róla korábban, március elejétől kezdte el kézbesíteni a posta az első vakcinaigazolványokat.

Ami a plasztikkártyán szerepel:

a tulajdonos neve;

az útleveleszáma;

a személyazonosító igazolvány száma;

az oltás ideje;

a kártya sorszáma;

a fertőzésből történő felgyógyulás igazolásának esetén az igazolvány érvényességének dátuma;

QR-kód, amit leolvasva jelenleg az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) kezdőoldalára jutunk el.

A kártya hátoldalán az a szöveg szerepel, hogy a vakcinaigazolás csupán útlevéllal vagy személyi igazolvánnyal együtt érvényes, valamint az, hogy másra nem átruházható.

Az oltás típusa azonban nem szerepel a védettséget igazoló magyar okmányban. Többen ezzel kapcsolatban aggodalmukat fejezték ki, hogy a magyar plasztikkártya így nem lesz érvényes az EU-ban.

Mire való a védettségi igazolvány? Mit nyerünk, mire vagyunk jogosultak egy ilyen kártya birtokában?

Erről továbbra sem áll rendelkezésre további információ, a kormány egyelőre nem döntötte el, hogy pontosan mire jogosít fel, vagy épp milyen mentességgel jár majd az oltásigazolvány.

Gulyás Gergely még egy január eleji kormányinfón vetette fel, hogy a védettséget élvezőkre például nem vonatkozna az este 8 utáni kijárási korlátozás, ám ez máig csupán ötletszerű felvetés maradt, konkrét szabályként azóta sem került bevezetésre.

Gulyás Gergely a március 11-i kormányinfón egy olyan példát is felhozott, hogy felmentést kaphatnának a hatósági karanténkötelezettség alól azok, akik védettségi igazolvánnyal bírnak. Ám egyelőre erről sem született konkrét kormányzati döntés.

Várhatóan a kormány itt a legutóbbi, újranyitásról szóló tegnapi lezárult nemzeti konzultáció eredményeire, és a kitöltők véleményének összegzésére vár.

Ebben egész pontosan a következő kérdés szerepelt a védettségi igazolvánnyal kapcsolatban: Azok, akik beoltatják magukat vagy áttestek a betegségen, védettségi igazolványt kapnak. Vannak, akik támogatják, hogy az ilyen igazolvánnyal rendelkezők felmentést kapjanak egyes korlátozó intézkedések alól. Ön mit gondol erről?

A felvetést a kitöltők támogathatták vagy ellenezhették.

Ugyanakkor Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth Rádióknak adott ma reggeli interjújában elmondta, lesznek olyan szakaszai a nyitásnak, amikor a védettségi igazolvánnyal több szolgáltatás lesz elérhető.

Már az első oltás után jár a védettségi igazolvány, vagy meg kell várni a másodikat?

A március 11-én tartott Kormányinfón újságírói kérdésre válaszolva fejtette ki Gulyás Gergely, hogy függetlenül attól, ki melyik típusú vakcinából kap, már az első oltás után jár az új okmány.

A miniszter akkor hozzátette, akit márciusban beoltanak, még ebben a hónapban meg is kapja az igazolványát. Kiderült, hogy már az első Astra Zeneca-vakcinával való első oltás után is küldik a plasztikkártyát, hiába kell ennél az oltástípusnál újabb 12 hetet várni a második dózusra.

Mi a teendő akkor, ha valami nem stimmel a vakcinaigazolvánnyal?

Erre van egy külön űrlap, a Koronavírus elleni védettségi igazolvánnyal kapcsolatos ügybejelentés e-papírt kell kitölteni és elektronikusan beküldeni.

(Index 2021. március 19., péntek)

Lecsapnak a budapestieknek sok bosszúságot okozó bűnözőkre

Sokaknak okoz bosszúságot a fővárosi tömegközlekedésben, amikor valamilyen okból a jegy- és bérletautomaták nem adják ki a visszajárót, vagy a megvett terméket. A Napi.hu rákérdezett, hogy a „felnyomott” automaták mekkora kárt okoznak az utasoknak, illetve mit tesz a közlekedési társaság az ilyen jellegű bűncselekmények visszaszorítása érdekében.

"Nem tud" kiveszni az a régi trükk, amikor az elkövetők igyekeznek "felnyomni" az értékesítő automatákat, ezzel megkárosítva a vevőket és az eladót is. A módszer pofonegyszerű és már a telefonfülkék idején is használták: az elkövető valamivel eltömíti a berendezésen a nyílást, ahol a vevő megkapná a visszajáróját, majd alkalmas időben összegyűjti a fennakadt pénzt.

Ilyen esetek továbbra is előfordulnak a budapesti tömegközlekedésben, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) Zrt. jegy- és bérletkiadó automatái kedvelt célpontjai az elkövetésének. Vonzó zsákmány a visszajáró, de hosszú ideig maga a bérletszelvények is azok voltak, amelyeket egy nemrégiben bevezetett szigorításig könnyedén bevihettek az ügyfélszolgálati irodákra és pénzre válhattak.

Tavaly a BKK 6,7 millió forintos kárértéket regisztrált a visszaélésekből - közölte a Napi.hu kérdésére a társaság. Mindenképp kedvező fejlemény, hogy visszaszorulóban vannak az ilyen esetek, a kárérték 2019-hez képest 42 százalékkal csökkent.

Kevesebb utas, kevesebb bejelentés

Tavaly összesen 12 009 219 tranzakció történt, ezek közül 37 461 meghibásodást, hibás működést regisztrált a BKK. Ez az összes tranzakció csupán 3 ezreléke, ami rendkívül alacsonynak tekinthető.

Ez kedvező arány: havi 1 millió körüli tranzakciósámsra vetítve 3 ezer technikai meghibásodást jelent, és a társaság közlése szerint ezen belül is rendkívül csekély a bűnözők által okozott estszám.

Az alacsony bejelentésszámban az is szerepet játszik, hogy a Covid-19 miatt bevezetett korlátozások idején eleve kevesebben utaznak. Viszont a lebonyolított tranzakciósámsához viszonyított hibaarány is tartósan 3 ezrelék körül mozog.

A teljes képhez hozzátartozik, hogy a tavalyi első járványhullám idején lényegében nem lehetett sehoh ellenőrököt látni, ami miatt sokan eleve jegy vagy bérlet nélkül utaztak.

Ebből lehet a megoldás

A BKK szerint a cég folyamatosan azon dolgozik, illetve intézkedéseket kezdeményez annak érdekében, hogy megoldás szülessen a problémára. Ez jelenti egyrészt a manipulációs trendek követését, az elkövetők által alkalmazott technikák és eszközök megfigyelését.

A visszaélések visszaszorítása érdekében a társaság folyamatosan együttműködik a Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatósággal, valamint a BRFK Metrórendőrséggel. Ez azt jelenti, hogy állandó kamerás megfigyelés működik az aluljárókban, a járőrök pedig gyakrabban ejtik útba a frekvenciált helyen lévő, leginkább veszélyeztetett automatákat.

A BKK az ügyfélbejelentések és a távfelügyeleti szoftver által tárolt események alapján a leginkább érintett helyszíneken a biztonsági őri szolgálat helyszíni vezénylésével is igyekszik biztosítani az automaták zavartalan működését. A cég hangsúlyozta: a közbiztonság fenntartása, annak javítása, a garázdaságok megelőzése nem feladata.

Mobillal elkerülhető a baj

Logikus alternatíva lehet - a lapunk által is tesztelt - Mobiljegy applikáció, amelynek nagy előnye, hogy egyáltalán nem kell automatákat igénybe venni a bérletvásárláshoz. Kérdésünkre a BKK-nál elmondták, a mobiljegyes értékesítések indulása óta több mint 638 ezer mobilos terméket értékesítettek.

Jelenleg 12-féle mobiljegy formájában is megvásárolható termék van. Ezek aránya idén januárban a teljes értékesítésen belül 10,8 százalék volt. Ugyanezen termékkörön belül a havi bérletek esetében az arány 12 százalék.

A rendszer változatlan hiányossága, hogy Budapesten "sima" vonaljegyvet mobilra nem lehet venni, noha ez a funkció ugyanazon a platformon több vidéki településen működik. Egyedüli kivétel a 100E reptéri busz, ez azonban jelenleg nem közlekedik. A járvány okozta felfüggesztésig, ebből a termékből mobiljegyként több mint 53 ezret vásároltak.

A közlekedési vállalatnál folyamatosan vizsgálják a termékkör bővítésének lehetőségeit. A mobiljegy bevezetésének technológiai, biztonsági és jogi megfelelőségi feltételei vannak, amelyeknek a termékek bevezetéséhez teljesülnie kell. Ezeket a feltételeket nem részletezték.

(Napi 2021. március 20., szombat)

Adatkikéréssel elvben megtudhatja, hogy sikeres volt-e a regisztrációja az oltásra

Korábban már beszámoltunk arról, hogy sokak számára csak hónapokkal a regisztráció után derült ki, hogy valójában nem sikerült a jelentkezniük oltásra, a háziorvosuk nem látta őket a regisztráltak listáján. A hiba persze könnyen elkerülhető lenne, ha a vakcinainfo.gov.hu

weboldala a regisztrációt követően visszaigazoló üzenetet küldene. De ezt valamiért kifejejtették a rendszerből.

Informatikus olvasónk kiszúrta a vakcinainfo.gov.hu adatkezelési tájékoztatójában, hogy az uniós General Data Protection Regulation (GDPR) szabályzata alapján, a hozzáféréshez való jogra hivatkozva ki lehet kérni a személyes adatainkat, hogy megtudjuk célba ért-e a regisztrációnk.

Az adatkezelési tájékoztatóban ez egészen pontosan így hangzik:

„A hozzáféréshez való jog alapján Ön mint érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy tájékoztatást kapjon az adatkezelés céljáról, az érintett személyes adatok kategóriáiról, a címzettekről, akikkel a személyes adatokat közölték vagy közölni fogják, a személyes adatok tárolásának időtartamáról, valamint a személyes adatok gyűjtésének módjáról. A hozzáféréshez való jog keretén belül az adatkezelő az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok másolatát az érintett rendelkezésére bocsátja.”

A tájékoztatóból az olvasható ki, hogy a regisztráció adatai előbb a Miniszterelnöki Kabinetirodába futnak be, ahonnan továbbítják a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőhöz (NEAK), amely ezután „a közölt személyes adatokat a részére megadott szempontrendszer alapján az általa vezetett nyilvántartásokkal összeveti és annak eredményéről az érintett háziorvosát tájékoztatja a koronavírus elleni védőoltás beadhatóságának megállapítása érdekében”.

Olvasónk küldött is emailt a Miniszterelnöki Kabinetirodának az adatkezelő tájékoztatóban is feltüntette e-mail címre, hogy megtudja náluk vannak-e az adatai.

„Az alapján, ami kívülről látszik a rendszerből, abban sem lehet biztos az ember, hogy a regisztráció valóban sikeres volt. Anno, amikor bejött a GDPR, akkor én kényszerből ezt jobban is megnéztem, és ezért emlékeztem, hogy a személyes adatokat kötelező kérésre kiadni. Így jött az ötlet, hogy akkor nosza, a GDPR alapján tegyük ezt meg, és akkor választ kapok arra, amit nekik alapból hozni kellene, és amit minden garázscég webshopja is helyből tud” – írta a 444-nek.

Azonban a 30 napos határidő lejártá után sem kapott semmilyen reakciót a Miniszterelnöki Kabinetirodától, ezért megkereste a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (NAIH), amely vizsgálatot indított az ügyben, de egyelőre még nincs eredménye.

Mi is megkerestük a NAIH-t, hogy megtudjuk a GDPR alapján valóban jogosult-e bárki arra, hogy megtudja a Miniszterelnöki Kabinetirodától vagy a NEAK-tól, hogy kezelik-e a regisztrációját.

Azt írták:

„Ahogyan azt a Honlapon közzétett Adatkezelési Tájékoztató Ön által hivatkozott része is tartalmazza, a regisztrációt elvégző személy mint az adatkezelés érintettje jogosult a hozzáférési jogával (GDPR 15. cikk) élni az adatkezelő felé. A kérelemmel összefüggésben megtett intézkedésekről az adatkezelő főszabály szerint a kérelem beérkezésétől számított 1 hónapon belül tájékoztatja az érintettet. A kérelem összetettsége, valamint a kérelmek nagy számára tekintettel a határidő 2 hónappal meghosszabbítható. A késedelem okairól azonban 1 hónapon belül az adatkezelő köteles tájékoztatni az érintettet.” Ezek szerint az olvasónk esetében azt is elmulasztották, hogy egyáltalán értesítsék arról, hogy további két hónappal meghosszabbítják az eljárást.

A TASZ jogásza, Rempert Ádám is megerősítette nekünk, hogy a hozzáféréshez való jog alapján kikérhetők a személyes adatok. Elmondása szerint a GDPR szabályzata elég bőkezű, ezért mindent meg lehet tudni a regisztrációnkról: kezeli-e még az adott szerv, törölték, továbbították-e máshova.

Rempert Ádám szerint az adatkezelés tájékoztató nem fogalmaz teljesen pontosan, hogy a Miniszterelnöki Kabinetiroda törli-e az adatainkat, miután továbbította a NEAK-nak, ugyanis csak annyi áll a tájékoztatóban, hogy „az átadását követően a Miniszterelnöki Kabinetiroda a közölt személyes adatokat nem kezeli”. Az viszont egyértelmű, hogy a Miniszterelnöki Kabinetirodának a hozzáféréshez való jog alapján kötelessége lett volna jelezni olvasónk felé, hogy kezelik vagy nem kezelik az adatait akár továbbították már a NEAK felé, akár törölték.

Ezzel a módszerrel tehát elvben – ha valóban válaszolnának az adatkezelő szervek – meg lehetne tudni, hogy eljutott-e a házi orvoshoz a regisztrációnk, persze sokkal egyszerűbb lenne, ha a vakcinainfo.gov.hu erről automatikusan küldene üzenetet.

(444.hu 2021. március 20. szombat)

Véget vetne a boltzárnak a kamara

Éles bírálatot fogalmazott meg a korlátozások egy része ellen a Parragh László vezette testület.

A jelenleg érvényben lévő korlátozó intézkedések vállalkozói jelzések alapján nehezen értelmezhetőek és a KKV-k szempontjából versenytorzítóak. Emiatt azt javasoljuk, hogy amennyiben a betegségen átesett és a már beoltott felnőtt lakosság létszáma együttesen eléri a felnőtt lakosság 25 %-át, érdemes megfontolni a boltzár fokozatos feloldását annak érdekében, hogy a magyar vállalkozások ne szenvedjenek el több kárt és ne induljon el egy tömeges csődhullám - írja közleményében a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK).

A szervezet ugyanakkor felvetett egy régóta említett megoldást is: amennyiben további járványügyi intézkedések szükségesek, akkor

a tevékenység szerinti boltzár helyett az üzlethelyiségbe belépők létszámának korlátozása és az egységnyi üzlethelyiség területen tartózkodó személyek számának meghatározása legyen irányadó.

A közleményben kiemelték, ezt a javaslatot a kereskedelmi érdekképviselők is támogatják, mivel egy ilyen korlátozás a vállalkozások által sokkal jobban kezelhető és a hatóságok is könnyebben tudják ellenőrizni.

A kormány két héttel ezelőtt döntött a nem létfontosságúnak tartott üzletek és szolgáltatások lezárásáról. Az eredetileg két hétre szóló, a Magyar Közlöny által péntek este között rendeletmódosítással még egy hétre meghosszabbított) rendelet alapján lényegében az élelmiszerboltok, a drogériák, a barkácsboltok, a benzinkutak és a gyógyszertárak tarthatnak nyitva este hétig.

(HVG 2021. március 20., szombat)

Milyen bírság járhat 2021-ben az elsőbbség meg nem adásáért? És a jogsi nélküli vezetésért? Itt a lista!

Az Alapjارات.hu csapata összeszedte, mekkora bírságra lehet számítani 2021-ben egy-egy autós szabálytalanságért. A cikksorozat első részében az előzés és elsőbbségadás

szabályainak megszegésére, valamint a jogosítvány nélküli vezetésre és az érvénytelen dokumentumokkal való közlekedésre vonatkozó bírságokról lesz szó. Utóbbi kategóriába tartozik a lejárt érvényességű műszaki vizsga is, amire azonban a veszélyhelyzet alatt külön jogszabályok vonatkoznak.

A bírságok mértéke egyébként idén nem nőtt, ennek ellenére azonban igen szép summákról van szó szabálysértés esetén, ráadásul ha egyszerre több szabályt is áthágunk, a bírságok összeadódnak. Egy szabálytalan előzés vagy elmulasztott elsőbbségadás önmagában 10-20 ezer forintos tétel, de a jogosítvány érvénytelensége, vagy ha éppen az adott járműre nem vonatkozik a jogosítvány (vezetői engedély), az már jóval izmosabb pénzbírságot von magával, alsó hangon 45 ezer forintba kerülhet. Arról nem is beszélve, hogy ha esetleg egy megkülönböztetett jelzést használó jármű is részese lesz a malőrnek.

Egyáltalán nem mindegy, hogy egy elsőbbségadás elmulasztása esetén helyszíni bírságot fizetünk, vagy pénzbírságban részesülünk, utóbbi rendszerint dupla akkora összeget jelent.

Helyszíni bírság akkor jár egy szabálysértésért, ha helyben elismerjük a felelősségünket. Amennyiben nem, akkor feljelentés alapján indul eljárás, és amennyiben vétkesnek találtatunk, a bírság összege automatikusan a duplájára emelkedik. Mielőtt a az egyes kategóriák és az azoknál felmerülő pénzüsszegek következnenek, íme egy videó egy szimulált rendőrségi üldözésről!

Az elsőbbségadás elmulasztása miatt kiszabható pénzbírságok

A szabályok nem tesznek különbséget aszerint, hogy hol és milyen körülmények között kellett volna elsőbbséget adni. Nem számít, hogy egyenrangú kereszteződésben, nem egyenrangú útkereszteződésben, földútról kikanyarodva, vagy irányváltáskor szegünk szabályt. Ugyanígy nem számít, hogy kanyarodunk-e vagy sem, kitérésről van-e szó, vagy megkülönböztető jelzést használó járműnek nem adunk elsőbbséget.

Aki elmulasztja az elsőbbségadást, az

10 000 forint helyszíni bírságra, vagy
feljelentés után 20 000 forint pénzbírságra számíthat.

Szigorúbb büntetések vonatkoznak azonban, ha gyalogosnak nem adjuk meg az elsőbbséget. Itt érdemes megjegyezni, hogy zebrán (kijelölt gyalogosátkelőhelyen) autóval a gyalogosnak minden esetben elsőbbséget kell adni, és a zebra előtt megálló jármű mellett nekünk is meg kell állni, és csak akkor szabad továbbmenni, ha meggyőződünk róla, hogy azt a gyalogosok elsőbbségének megsértése nélkül megtehetjük.

Aki a szabálynak nem tesz eleget,

15 000 forint helyszíni bírságra,
feljelentés után 30 000 forint pénzbírságra számíthat.

Az előzés szabályainak megszegése miatt kiszabható bírságok

Itt sincs külön összeg a különböző típusú szabályszegésre. Mindegy, hogy azzal sértünk KRESZ-t, hogy a szembejövő sávba átmenve zavarjuk a forgalmat, vagy előzni tilos táblát hagyunk figyelmen kívül.

Mindegy az is, hogy a zebránál sértünk KRESZ-t, be nem látható útkanyarulatban, bukkanóban, vasúti átjáróban, útkereszteződésben, körforgalomban előzünk szabálytalanul, ha így teszünk, akkor

10 000 forint helyszíni bírságra,
feljelentés után 20 000 forint pénzbírságra számíthatunk.

Engedély nélküli vezetés miatt kiszabható bírságok

Itt más többféle tétel van a többféle járműkategória miatt, ráadásul nem csak arra vonatkozik szabály, ha mi vezetünk, hanem arra is, ha odaadjuk a járművet valakinek.

Az alapszabály, hogy az vezethet, akinek jogosítványa van az adott kategóriára, a jármű vezetésétől nincs eltöltve, a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, beleértve azt,

hogy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

Aki az engedélyhez kötött járművet járművezetői jogosultság hiányában, azaz bármiféle jogsí nélkül vezet,

45 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 90 000 forint pénzbírságra számíthat.

Aki az engedélyhez kötött járművet úgy vezeti, hogy nem rendelkezik az adott kategóriára érvényes jogosítvánnyal,

35 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 70 000 forint pénzbírságra számíthat.

Aki az engedélyhez kötött jármű vezetését olyannak adja át, akinek semmilyen jogosítványa nincs,

25 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 50 000 forint pénzbírságra számíthat.

Aki az engedélyhez kötött jármű vezetését olyan személynek adja át, aki nem rendelkezik az adott kategóriára érvényes jogosítvánnyal,

20 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 40 000 forint pénzbírságra számíthat.

Aki úgy vezet, hogy eltiltás miatt átmenetileg szünetel a vezetési jogosultsága,

45 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 90 000 forint pénzbírságra számíthat.

Lejárt műszaki miatt kiszabható bírságok

Ha a jármű műszakija több mint három, de kevesebb mint hat hónapja lejárt,

20 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 40 000 forint pénzbírságra lehet számítani.

Ha a jármű műszakija több mint hat hónapja, de kevesebb mint egy éve lejárt,

25 000 forint helyszíni bírságra,

feljelentést követően 50 000 forint pénzbírságra lehet számítani.

Ha a jármű műszakija több mint egy éve lejárt,

30 000 forint helyszíni bírságra, feljelentést követően

60 000 forint pénzbírságra lehet számítani.

Források:

1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet [KRESZ]

2012. évi II. törvény [Szabs. tv. (új)]

(Telex 2021. március 20., szombat)

Drága multság lesz idő előtt vakcinához jutni

Ötezer forintért előjegyeztetheti magát az, aki nem akar sorban állni. Közben a hatóságok vizsgálják, hogy ez tisztességes kereskedelmi gyakorlat-e.

Levelet küldött a Nemzetközi Oltóközpont a honlapján regisztráló embereknek. Eszerint két hónapot kell még várni a lefoglalt vakcinára, de már most tudják, mennyibe fog kerülni a Pfizer–BioNTech oltóanyaga. Mint kiderült, az oltáshoz kellő két dózisért 28 ezer forintot kell kifizetnie annak, aki az amerikai–német vakcinát választja – tanúsítja az Index birtokába jutott levél.

Korábban lapunk is írt arról, hogy hamarosan érkeznek a fizetős vakcinák, oltásra pedig a Nemzetközi Oltóközpontban lesz lehetőség. Az intézmény honlapján időpontot lehet foglalni.

Az egész lényege, hogy azok, akiknek az oltási terv alapján még sokat kellene várni az oltóanyagra, soron kívül mihamarabb védelemet szerezhessenek. Állítólag a páciensek saját maguk ki is választhatják, milyen vakcinát igényelnek.

A Nemzetközi Oltóközpont ügyvezetője a napokban írt az ügyfeleinek levelet, amelyben beszámol arról, hogy a januári után most egy újabb fogyasztóvédelmi eljárás indult ellenük. Ugyanakkor leszögezte, korábban minden rendben volt náluk, bízik abban, hogy most is így lesz.

Kámány Roland ügyvezető kiemelte, hogy mind az öt, Magyarországon engedélyezett vakcina előállítójával tárgyalásokat folytatnak, amire legjobb esetben is két hónapot kell még várni. Mivel remélték, hogy sikerül az eredeti tervek szerint március 15-re befejezni a veszélyeztetettek oltását, ez nem így alakult, valamint az általuk megcélzott vakcina engedélyeztetés szintén késésben van.

Hozzátette: az a legfontosabb, hogy minél több ember minél gyorsabban be legyen oltva, de azt etikai szempontból elfogadhatatlannak tartják, hogy a rizikócsoportba nem tartozó fiatalokat oltásuk addig, amíg a magasabb kockázati csoportba tartozók várják a vakcinát. A levélben egyébként néhány konkrétumra fény derül. A jelenlegi helyzetet figyelembe véve úgy kalkulálnak, hogy az oltás beadása 1450 forintba fog kerülni.

Az Index megkérdezte, hogy pontosan hogy jön ki a vakcina ára 28 ezer forintra. Mint azt a Nemzetközi Oltóközpont válaszából megtudtuk, a két oltás ára a következőképpen alakul:

2 X 10 EZER FORINT (MAGA A VAKCINA ÁRA) + 2 X 1450 FT (AZ OLTÁS BEADÁSÁNAK AZ ÁRA) – 5000 FORINT ELŐLEG, AMELYET AZ ELŐFOGLALÁSKOR BEFIZETETT.

Szó esik arról is, hogy amikor megérkeznek a vakcinák, mindenkit e-mailben értesítenek a vakcina típusáról és az oltás teljes költségéről is. Három lehetőség közül lehet választani:

kérni a vakcinát,

várni másik vakcinára,

lemondani az előfoglalás jogáról.

Ha valaki igényli a vakcinát, az előfoglalás díját később nem fizetik vissza. Ha a páciens mégis úgy dönt, hogy másik vakcinára vár, előfoglalását fenntartják másik, később beszerzett vakcinatípusra.

A folyamat minden részében lehetőséget adnak a páciensnek az előfoglalási összeg visszatérítésére, ilyenkor visszafizetik az előfoglalásra befizetett teljes összeget, a páciens pedig elveszti náluk az oltási előfoglalási jogát.

Az Európai Unió egyébként 15,5 euróért szerzi be a Pfizer–BioNTech vakcináját dózisonként, azaz két adag költsége nem egészen 12 ezer forint. Tehát a Nemzetközi Oltóközpont által kínált Pfizer-vakcinához

TÖBB MINT A KÉTSZERESÉÉRT JUTHAT HOZZÁ MINDENKI, AKI AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTNÁL REGISZTRÁLT.

A február 25-i kormányinfón Gulyás Gergely azt mondta, teljesen kizárt, hogy magánorvosi intézményeknél lehetőség lesz koronavírus elleni vakcinák beadására. A Miniszterelnökséget vezető miniszter kijelentette, a magyar államnak van joga beszerezni oltóanyagot, így nem fognak ilyen engedélyt magáncégeknek kiadni.

Közben egyébként Budapest Főváros Kormányhivatala fogyasztóvédelmi főosztálya két napja eljárást indított a Nemzetközi Oltóközpont ellen, amiért az egészségügyi központ ötezer forintért vett fel előjegyzést koronavírus elleni vakcinák beadására.

Egyelőre azt vizsgálják, hogy a Nemzetközi Oltóközpont valóban tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat-e azzal, hogy pénzért vesz fel előjegyzéseket. A kormányhivatal több kérdésben is válaszokat várt az oltóközponttól.

(Index 2021. március 20., szombat)

Ehhez mit szólnak a vásárlók? Ez lehet a jövő öltözéke?

Csomagolóanyagból vagy eldobált szatyrokból készülhetnének a jövő ruhái. Tudósok polietilénből készítettek szövetet: az új anyag ráadásul a műanyagszennyezés és az egyre sokasodó, és nehezen újrahasznosítható ruhák problémájára is megoldást jelenthet.

Bár a PET-palackokból eddig is készültek ruhák, az úgynevezett polár ruhaneműk, most újabb lépés jöhet.

Polietilénből, azaz az egyik legtöbbit használt műanyagból készítettek szövetet tudósok, ezzel pedig csökkenteni lehetne a műanyagszennyezés mértékét és fenntarthatóbbá válna a divatipar. A polietilén ráadásul rengeteg műanyagtermékben megtalálható, így például a zacskókban vagy az élelmiszerek csomagolásában is.

A BBC cikke szerint az új textíliákat a sportruházattól kezdve egészen a dizájner darabokig, számtalan módon fel lehet használni. Sőt, hosszú távon nagy teljesítményű úrruhaként is működhetnének, amelyet úgy terveztek, hogy megvédje a viselőjüket a kozmikus sugárzástól.

Szemétből magas minőségű ruha

Dr Svetlana Boriskina, a Massachusetts Institute of Technology (MIT) szakértője szerint olyan műanyagzacskókból képesek szövetet készíteni, amelyek más senkinek nem kellene, ráadásul a folyamatnak alacsony az ökológiai lábnyoma. Azaz gyakorlatilag a szemétből készülhet olyan kényelmes, magas minőségű ruhanemű, amit ráadásul többször újra lehet hasznosítani és új terméké alakítani. Mivel csak egyfajta műanyagból állnak a szálak, az újrahasznosítás is jóval egyszerűbbé válik.

A polietilénszálak ipari szövészek segítségével válnak "textíliává", a szövetet pedig úgy tervezik, hogy a víz távozni tudjon. A kutatók szerint a szövet a gyapjúnál, pamutnál, lennél, selyemnél, nejlonnál és a poliészternél kevésbé káros a környezetre, ráadásul hideg vízben is mosható, így tovább csökkenthető az ökológiai lábnyoma. A műanyagot pedig szövés előtt különböző színűre lehet festeni. Dr. Mark Sumner, a University of Leeds szakértője szerint azonban a polietilénnek számos olyan tulajdonsága van, ami azért leszűkíti a felhasználhatóságát ruhaként, ilyen például az alacsony nedvszívó képessége. Szerinte az új anyag igazi tesztje az lesz, hogy mennyire tartják kényelmesnek a viselését a vásárlók: ha merevnek és nehéznek érzik, nem veszik majd meg.

Egyre többet, egyre többször

Az újabb, környezetbarát anyagokra azért is van szükség, mivel elképesztő mértékben nő a ruhák iránti igény. A BBC egy tavalyi cikke szerint egy átlagos vásárló 60 százalékkal több ruhaneműt vesz, mint 15 évvel ezelőtt, miközben persze a Föld népessége is gyarapszik. Világszerte 56 millió tonna ruházati termék fogy, amely becslések szerint 2030-ra 93 millió, 2050-re pedig 160 millió tonnára emelkedik. Ebben az ugrásban vastagon benne vannak az olcsó ruhaneműket nem hosszú távra terveztek. Így a ruhák gyorsan cserélődnek.

Egy átlagos amerikai évi 37 kilogramm ruhát dob ki, miközben a textilek újrahasznosítási aránya 12 százalék. Az összehasonlítás kedvéért: a papír 66, az üveg 27, a PET-palackok 29 százalékát hasznosítják. A divatipar ráadásul az egyik legszennyezőbb iparág a világon. A textilgyártás hatalmas mennyiségű vizet fogyaszt és több millió tonna hulladékot termel,

valamint az üvegházhatású gázok globális kibocsátásának 5-10 százalékáért is felel évente. A fogyasztóknak is meglehetősen nagy a környezeti lábnyomuk a ruhák mosásához, a szárításához és a vasalásához használt víz, energia és vegyi anyagok, valamint a ruhákból keletkező mikroműanyag mennyisége miatt.

(Napi 2021. március 20., szombat)

Így használja hitelkártyáját vásárlásra

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) Pénzügyi sarok rovatában ma az alábbi kérdésre keressük a választ a jegybank szakértőitől: „Többször vásároltam már az elvileg ingyenes hitelkártyámmal, a hitelkeretet sosem merítettem ki, mégis kamatot számított fel a bankom. Mit csináltam rosszul?” (N. Ervin, Szeged).

Válaszol dr. Nádra Ildikó, az MNB felügyeleti szóvivő-helyettese.

A „bankkártya” elnevezés valójában gyűjtőnév, amely magában foglalja a betéti (debit card) és a hitelkártyákat (credit card). A kettő nem tévesztendő össze. A betéti kártya esetében a folyószámlánkon lévő összeg terhére vásárolhatunk, vagy vehetünk fel készpénzt. Ez esetben tehát saját pénzünket költjük. A hitelkártyával kezdeményezett tranzakciók (vásárlás, készpénzfelvétel) esetén viszont a bank – az előre meghatározott hitelkeret összegéig – kölcsönöket biztosít. A hitelkeretünk nagyságát a bank – hitelbírálata során – a jövedelmünk alapján határozza meg.

A hitelkártyáknál megszabnak egy – bankonként adott esetben eltérő hosszúságú – kamatmentes periódust, amely vásárlási (elszámolási) és türelmi időszakból áll. A vásárlási időszak során (ez általában 30 nap) a hitelkeretből vásárlásra felhasznált összeget a türelmi időszak végéig (általában 15 nap) kell visszafizetnünk a banknak.

Ha ez teljesül, az igénybe vett összeg díj- és kamatmentes, vagyis ilyenkor (az éves kártyadíjat nem számítva) tulajdonképp ingyen használhattuk a bank pénzét.

A VÁSÁRLÁSI (ELSZÁMOLÁSI) IDŐSZAK – SOKAK TÉVES ISMERETÉVEL ELLENTÉTBEN – UGYANAKKOR NEM AZ ELSŐ VÁSÁRLÁS NAPJÁN, HANEM MINDEN HÓNAPBAN UGYANAZON NAPON (MONDJUK TÁRGYHÓ 1-JÉN) INDUL. Ezért, ha mondjuk, csak az adott hónap 30. napján vásároltunk hitelkártyánkkal, előfordulhat, hogy a visszafizetésére már csak 15 napunk áll rendelkezésre.

Ha a türelmi időszak végére nem tudjuk visszafizetni a hitelkártyával igénybe vett teljes összeget, akkor viszont azt kamat terheli majd, így az azzal megnövelt összeget kell visszafizetni. Márpedig a hitelkártya esetén a kamat számos hitelintézetnél akár magas is lehet, hiszen a jelenleg hatályos jogszabály 39 százalék plusz az aktuális jegybanki alapkamat mértékében szabta meg a teljes hiteldíj mutató (THM) maximumát.

Ha nincs is pénzünk a teljes kártyahitel-törlesztésre, a bank által meghatározott minimum fizetendő összeget – általában a felhasznált hitelkeret 5 százalékát kitevő összeget – mindenképp törleszteni kell a türelmi időszak végéig. Ha e minimumtörlesztést sem teljesítjük, akkor a hitelkamaton túl vaskos késedelmi kamatot, díjat is fizethetünk. A bank emellett akár a vásárlási időszak végén is terhelhet költséget (például az éves kártyadíjat) hitelkeretünkre.

HA LEHETSÉGES, EZÉRT NE HASZNÁLJUK KI TELJESEN HITELKERETÜNKET, HAGYJUNK NÉMI FEDEZETET AZ ESETLEGES BANKI TERHELÉSEKRE IS.

Bár a hitelkártya készpénzfelvételre is használható, fontos tudni, hogy az így felvett összeg azonnal kamatozni kezd, vagyis ennél nincs türelmi periódus. Ezért, ha nem muszáj, ne

használjuk hitelkártyánkat készpénzfelvételre, mert az akár többszöröse is lehet a normál betéti kártyás pénzfelvétel költségének.

A piacon elérhető hitelkártyák többségénél (általában külön díj ellenében) igényünk esetén bankunk minden hónapban sms értesítésben küld figyelmeztetést az aktuális visszafizetendő összegekről és a visszafizetés határidejéről. **EZ SEGÍT NEKÜNK ELKERÜLNI, HOGY KÉSEDELEMBE ESSÜNK.**

A hitelkártya-igénylés díjmentes, viszont a birtoklásnak és a használatnak vannak költségei. Ezek lehetnek állandó díjtételek, mint például a kártya éves díja, és egyéb eseti díjak, mint az egyenleglekérdezés, a limitmódosítás vagy a kártyacsere díja.

Ha élethelyzetünk, vásárlási szokásaink indokoltá teszik, akkor bármikor igényelhetünk hitelkártyát akár betéti bankkártyánk mellé vagy ahelyett is. Az MNB honlapján lévő Hitelválasztó programmal összehasonlíthatók az összes, jelenleg a piacon elérhető hitelkártya jellemzői. A leghasznosabb mutatószám a különböző ajánlatok összehasonlítására a THM, mely százalékos formában egy évre vetítve tartalmazza a kamatot és költségek terheit.

TARTSUK SZEM ELŐTT, HOGY A HITELKÁRTYA SOK PIACI AJÁNLAT ESETÉBEN AZ EGYIK LEGMAGASABB THM-MEL RENDELKEZŐ, – AZ ÁLTALÁBAN OLCSÓBB SZEMÉLYI KÖLCSÖNÖKHÖZ VISZONYÍTVA – VISZONYLAG DRÁGA HITELTÍPUS!Körültekintő használata esetén viszont kényelmesen (külön hitelbírálat nélkül) és szinte ingyen hidalhatjuk át vele azt a periódust, amely időszakban gyorsan ki kell fizetnünk valamit, havi jövedelmünk ugyanakkor még nem áll rendelkezésre. Kártyaigénylés előtt minden esetben legyünk körültekintőek, és a szerződés aláírása előtt alaposan olvassuk át annak feltételeit, tájékozódva a kamatokról és a költségekről!

MNB Pénzügyi sarok

(Origo 2021. március 20., szombat)

A Facebook karkötője egy nagyon különleges beviteli eszköznek ígérkezik

A kiterjesztett valóság mellé megálmodott küttyü az ember idegrendszerének segítségével képes bevinni a kívánt parancsokat.

Manapság már elég széles a választék a beviteli módszerekből, de sok olyan megoldás is van, ami annyira jónak bizonyult, hogy hosszú évek óta használják azt az emberek, ilyen például a PC esetében a billentyűzet és az egér. Persze azért a technológia fejlődésével érkehetnek nagyobb változások ezen a téren is, elég csak arra gondolni, hogy az érintőképernyős egy ideje már jóval népszerűbbek a hagyományos, nyomógombos modelleknél.

Attól még valószínűleg elég távol vagyunk, hogy szimplán az agyunkkal irányítsuk az összes küttyünket, ám a Facebook már dolgozik egy olyan apróságon, ami némileg közel áll ehhez a koncepcióhoz.

Az AR-ral és VR-ral foglalkozó Facebook Reality Labs ugyanis előállt egy olyan karkötővel, ami képes arra, hogy az agyból a kézbe és az ujjakba küldött jeleket digitális utasításokká alakítsa. Ez azt jelenti, hogy minimális erőfeszítéssel kezelhetünk egy AR-rendszert, és még az is elképzelhető, hogy elég lehet csak az adott mozzanatra gondolnunk ahhoz, hogy utasítást adjunk a gépnek.

A Facebook szerint ez nem azt jelenti, hogy a masina képes a gondolatainkban olvasni, hanem egész egyszerűen csak dekódolja, hogy mit fogunk csinálni legközelebb. Habár a

koncepció nagyon érdekes, és egészen jól passzol a vállalat AR-szemüvegéhez, esélyes, hogy még elég sokat kell várjunk arra, hogy a mindennapokban használhassunk egy ilyen futurisztikus megoldást.

(Computerworld 2021. március 20., szombat)

„A járványban szinte mindenkit segítenek a kormány sokoldalú gazdasági intézkedései”

A munkáltatói adómentesség, a hitelmoratórium, a családtámogatások meghosszabbítása, a kamatmentes gyorskölcsön, a falusi kisboltok támogatása és a bértámogatások nagy segítséget jelentenek a járvány miatt nehéz helyzetbe került vállalkozóknak, munkavállalóknak és családoknak. A sokoldalú intézkedések a gazdaság gyors újraindítást is biztosítják - közölte Tállai András, a Pénzügyminisztérium parlamenti államtitkára.

A kormány intézkedései nagy segítséget jelentenek a járvány miatt nehéz helyzetbe került vállalkozóknak, munkavállalóknak és családoknak

A magyar hitelmoratórium egyedülálló az Európai Unióban, nemcsak azért, mert a 15 hónapos időtartamával ez a leghosszabb ideig nyújtott állami segítség, hanem mert automatikusan jár és igénybevételehez semmilyen adminisztrációra sincs szükség - fogalmazott Tállai András. Megjegyezte: a jelenlegi moratórium 1,6 millió lakossági ügyfelet és félmillió vállalkozást véd, átmenetileg a teljes hitelállomány 42 százaléka, vagyis 4300 milliárd forint után nem kell fizetni a törlesztőt.

A kisgyermekes szülőket segíti a lejáró gyés, gyed és gyet jogosultságok meghosszabbítása. Az ellátás több mint ötezer szülőnek automatikusan jár, az érintetteknek nem kell emiatt külön kérelmet benyújtaniuk, a hosszabbítást ugyanis a Kincstár hivatalból megállapítja - jelezte az államtitkár.

A járvány által leginkább sújtott ágazatokat a kormány négyes kedvezményrendszere segíti, ide sorolandó a katasok adóelengedése, a munkáltatói adómentesség, a bértámogatás és a kamatmentes újraindítási gyorskölcsön - mutatott rá Tállai András.

A felsorolást a kata elengedésével kezdve kifejtette, hogy márciusra 120 ezer vállalkozásnak nem kell megfizetnie a katót, így például a fodrászok, a kozmetikusok, a cipészek, a kárpitások, a virágkötők, a járművezető-oktatók és az órák is mentesülnek a közteher alól.

A munkáltatói adómentesség márciusban mintegy 200 ezer munkavállaló állását védi meg. Összességében 30 vállalkozásnak nem kell megfizetnie 2021 márciusára a munkavállalók utáni szociális hozzájárulási adót, szakképzési hozzájárulást, a rehabilitációs hozzájárulás arányos összegét, valamint a személyi jellegű kifizetések után a kivát - folytatta az államtitkár.

Az adómentesség az ágazati bértámogatással együtt a járvány leginkább sújtotta ágazatok talpon maradását és a gazdaság gyors újraindítását szolgálja - emelte ki Tállai András, hozzátéve, hogy a két intézkedés révén a bérköltségek mintegy 60 százalékát az állam biztosítja.

Az államtitkár kitért a január óta újra elérhető a kutatók és fejlesztők bértámogatási programjára is, amely a régiós versenyképességi rangsorban jelentős innovációs előnyt biztosíthat Magyarországnak. Csak eddig mintegy 13 milliárd forintnyi támogatási igény érkezett az érintett cégektől - fűzte hozzá.

A kamatmentes újraindítási gyorskölcsön lehet a biztosíték arra, hogy Magyarországon lesz a leggyorsabb a gazdaság újraindítása - húzta alá Tállai András. Az akár 10 millió forint

hitelösszegig elérhető kölcsön, amely nemcsak kamatmentes, de három év törlesztési türelmi idővel kezdődik, elsősorban a járvány leginkább sújtotta ágazatokban tevékenykedő mikro- és kisvállalkozások számára kínál segítséget és megoldást.

Az államtitkár szerint az intézkedések sokszínűségét igazolja a falusi kisboltok támogatási programja, amelyre 45 milliárd forintot fordít a kormány. A cél kétezer lélekszám alatti kistelepüléseken működő kisboltok fejlesztése, valamint a korábban bezárt egységek újrainyítása.

(Magyar Hírlap 2021. március 21., vasárnap)

Már a masszöröket és gyógytornászokat is be kellett vonni az intenzíves ápolásba

Akármennyire is nyugtatták meg Orbán Viktort a kórházigazgatók a múlt hétvégén, az intenzív osztályokról érkező hírek alapján egyre kritikusabb a helyzet.

Egy budapesti kórházban már gyakorlatilag minden felszabadítható dolgozót az intenzívra küldtek, hogy segítsék a szakápolók és az orvosok munkáját. Ott dolgoznak azok a műtősök, sebészek, aneszteziológusok, akik a halasztható műtétek felfüggesztésével szabadultak fel, de mellettük már a gyógytornászokat és masszöröket is behívták az emberhiány miatt.

Már tavaly év végén is szükség volt egyszer más osztályon dolgozók bevonására, de akkor még önkéntes alapon lehetett jelentkezni a feladatra. Most már utasítást kaptak, hogy az intenzívra kell menniük. Felmentést az kapott, aki idős, vagy kisgyerekes szülő, illetve bizonyos munkakörökben dolgozókra - például a masszörökre - továbbra is szükség van a nem covidos betegek ellátásánál.

Az egészségügy teljesítőképességének a plafonját azoknak a szakápolóknak a száma határozza meg, akik értnek az intenzíves terápiák elvégzéséhez. Ilyen szakemberből pedig kevés van. Ezért van az, hogy hiába nyugtat a kormány további szabad ágy- és lélegeztetőgép-kapacitásokkal, akár még humán-erő-kapacitásokkal is, a szakápolók munkáját nem lehet pótolni.

A más osztályokról átvezényelt dolgozók abban tudnak segíteni, hogy az egyszerűbb feladatok elvégzésével valamennyire tehermentesítsék őket. Ez a gépek ellenőrzését, gyógyszerek előkészítését, betegek mozgatását jelenti. A szakápolói feladatokat ennyi idő alatt nem is tudnák megtanítani nekik - a gépek kezelése, gyógyszerek adagolása olyan precíz, specifikus munka, amit több év tanulással sajátít el az ember.

A kapacitásnövelés ígéreteit itt is felháborodva fogadták, hiszen hiába rendeznek be egy újabb intenzíves szobát, egyszerűen már nincs, akit oda lehetne küldeni.

Más országokban az intenzív osztályon egy betegre két ápoló jut. Magyarországon ez már sokszor békeidőben sem jött össze, leggyakrabban 2 beteg jutott egy szakápolóra.

Ennek most a két-háromszorosát, 5-6 beteget kell egyetlen ápolónak ellátnia, melléjük álltak be a frissen átvezényelt segédápolók.

Az intenzíves dolgozók egyre jobban ki vannak merülve - hónapok óta nézik, ahogy egyre inkább a saját korosztályukból érkeznek a betegek, akiknek az állapota pillanatok alatt romlik le drasztikusan.

Azt, hogy a korlát nélküli bővítés hogyan megy a betegek kárára, Svéd Tamás intenzív terápiás szakorvos szemléletes példával írta le a 444-nek adott interjújában:

„Megpróbálkozom egy példával: százan ülnek egy zuhanó repülőn, van húsz ejtőernyő. Széttéphetem és összevarrhatom őket másként, csinálhatok kisebbeket. Megoldhatom, hogy

30 ember kapjon ejtőernyőt, így ennyien élnek túl, de néhányan nagyon össze fogják törni magukat. Adhatok 40 embernek is ejtőernyőt, akkor 25-en fogják túlélni a becsapódást, de még mindig megmentetem plusz öt életet az eredeti 20-hoz képest, a 30-nál már ötten kevesebbet. Ha viszont 50 embert próbálok megmenteni ugyanígy, mindnyájan meg fognak halni. Ezt a határt nem szabad átlépni az intenzív ágyak bővítésekor.”

(444.hu 2021. március 21., vasárnap)

Jön a nagy tavaszi Windows 10-frissítés

Összeszedtük azokat a legfontosabb változásokat, amelyeket a Microsoft operációs rendszerétől várhatunk.

A Microsoft még február közepén erősítette meg, hogy a legújabb Windows 10-es javítása, a 21H1 verzió még ez év tavaszán érkezik. Ez a Microsoft szokásos mintáját követi

ÉVENTE KÉT FŐ WINDOWS 10-FRISSÍTÉS

bevezetésével. Ez a rövidesen, tavasszal bevezetésre kerülő update a legutóbbi, 2020. októberi update-et követi. Ami a Windows 7 operációs rendszert illeti, azt már ugye nem támogatja a Microsoft, viszont ha ilyet futtat, akkor a legújabb javítások letöltéséhez továbbra is ingyenesen letöltheti a Windows 10 rendszert.

A „nap völgye”

Bár várhatóan néhány hasznos új szolgáltatás érkezik tavasszal, valószínűnek tűnik, hogy a Microsoft ezt a rövidebb update-ciklust használja arra, hogy felkészítse a felhasználókat egy nagyobb Windows 10 felhasználói felület-frissítésre, amely Sun Valley kódnéven fut. A „Sun Valley” egy redizájnprogram, amely a leggyakrabban használt kezelőszerveket, a Start menüt, a Műveletközpontot és a Fájlközpontot is érinti majd.

A szerző a Windows Insider program résztvevőjeként nemrég kapott egy igencsak természetes (béta) frissítést, amelynek keretében először egy új profilra kapcsolt át a Windows 10, és

MÁR A SUN VALLEY LETISZTULTABB KEZELŐFELÜLETÉT MUTATTA,

ám amikor visszakapcsolt a saját profiljára, akkor visszatért a régi dizájn. (Azóta viszont a saját profilján kívül máshová át sem tud kapcsolni, vélhetően egy bug miatt.)

Ez egy KB5000802-es kódnevű, 2021-03-as „összesítő frissítés” volt – még hivatalosan a „20H2 Windows alapú rendszerekhez”. Valószínűleg ez egy olyan korai, nem végleges update, amelyet csak az insideresek kapnak meg, és amely „előfutára” annak az áprilisi frissítésnek, amely már minden felhasználó gépére felkerül.

Mi a Windows 10 21H1 verziója?

A Windows 10 21H1 verziója lesz a Microsoft operációs rendszeréhez a legújabb frissítés, amely valamikor rövidesen mindenkinek megérkezik. Ezek a javítások jellemzően áprilisban vagy májusban szoktak érkezni.

A Microsoft általában tavasszal kiad egy nagyobb funkciófrissítést, ősszel pedig egy kisebbet. De úgy tűnik, hogy ezúttal a 21H1 verzió is kisebb update, nem pedig nagyjavítás.

Milyen új szolgáltatásokat tartalmaz a frissítés?

A Microsoft blogbejegyzése szerint az új Windows 10-funkciók többek között a következőket tartalmazzák:

Többkamera-támogatás a Windows Hello számára, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy külső kamerát válasszanak, ha csúcskategóriás kijelzőket használnak integrált kamerákkal.

A Windows Defender Application Guard fejlesztései, ideértve a dokumentumnyitási idők optimalizálását.

A Windows Management Instrumentation (WMI) csoport házirend-szolgáltatás (GPSVC) frissítésének fejlesztései a távoli munka támogatása érdekében.

„A frissítésben kiadott funkciók azokra az alapvető tapasztalatokra összpontosulnak, amelyekre az ügyfelek azt mondták, hogy jelenleg leginkább bíznak bennük” – áll a bejegyzésben. „Tehát úgy optimalizáltuk ezt a kiadást, hogy támogassuk ügyfeleink legsürgetőbb igényeit.”

A Digital Trends szerint ezeken túl a javítás új ikonokat, frissített beállítási oldalakat, valamint a Cortana és a keresőmező élményének néhány módosítását is tartalmazza.

Mikor tölthetem le az új frissítést?

A Microsoft szerint a Windows 10 21H1-frissítés „az év első felében” (még tavasszal) elérhető lesz. A Windows Central jelentése szerint májusban érkezik, bár a Microsoft ezt nem erősítette meg.

Múlt szerdán a Microsoft megkezdte a 21H1-es verzió összeállítását a Windows Insider-tagok számára a Beta-programban. Új funkciókat kínálnak a jövőben a Windows Insider Preview buildjeiben, amint azok készen állnak.

Amikor a frissítés általánosan elérhető, akkor először a H1 (a naptári év első felében) szolgáltatásfrissítést szállítják a Microsoft szerviztechnológiájával. Ez azt jelenti, hogy ugyanúgy érkezik, mint a havi Windows 10-frissítések. Ugyanígy jelenik meg a 2020. októberi frissítés is. Ha már a Windows 10 2004-es vagy a 20H2-es verzióját futtatja, akkor **A LEGÚJABB FRISSÍTÉS GYORS TELEPÍTÉSSEL FELKERÜL.**

Amikor tavasszal elérhető lesz, akkor letöltheti a 21H1 verziót a Beállítások > Frissítés és biztonság > Windows Update elemre kattintva, majd kattintson a Frissítések keresése gombra. Ha már rendelkezésre áll, akkor megjelenik a „frissítés a Windows 10, 21H1 verzióra” szöveg. Kattintson a Letöltés és telepítés gombra, és már indul is a móka.

Miire lehet még számítani idén?

2020. októberi konferenciáján Satya Nadella, a Microsoft vezérigazgatója elmondta, hogy a Microsoft „megduplázza erőfeszítéseit” a Windows és a PC-k területén, és folytatja a korábban megkezdett „komolyabb innovációkat”.

Ez a Windows 10 egyik fő operációsrendszer-frissítésének formája lehet az év végén, amely jelentős változást hoz a felhasználói felületre – derül ki a Windows Central jelentéséből. A hírek szerint a Sun Valley kódnevű frissítés egy

ÁTALAKÍTOTT START MENÜT, AZ ACTION CENTERT ÉS A FILE EXPLORER ALKALMAZÁST HOZZA MODERNEBB MEGJELENÉSSEL ÉS ÚJ FUNKCIÓKKAL.

Maga a Sun Valley várhatóan a 2021-es ünnepi szezon környékén jelenik meg, mondja a Windows Central, de ez változhat.

Másrészről a Microsoft azt nyilatkozta, hogy a két képernyős eszközökhöz tervezett Windows 10X operációs rendszer frissítése várhatóan először csak az egy képernyős eszközökhöz érkezik.

Végül elvileg a dizájnújítás mellett rövidesen érkezhethet egy olyan frissítés is (vagy a nagy frissítés része lehet), amelynek nyomán egyszerűen telepíthetővé és futtathatóvá válnak az Android-alkalmazások.

(Index 2021. március 21., vasárnap)

**Túlcordult a magyar egészségügy a koronavírus miatt –
Megtaláltuk a szomorú kórházi számokat**

Rendkívüli terhelés alatt vannak az állami kórházak koronavírus-osztályai, de ami ennél is rosszabb: a következő hetekben sem fog javulni a helyzet, sőt. Bár hivatalos adatok nincsenek arra vonatkozóan, hogy pontosan hol van az egészségügyi ellátórendszer teherbíró képességének felső határa, és a kormány fontos adatokat nem közöl a valós helyzet pontos megítéléséhez, korábbi adatközlések alapján megpróbáltuk azt megfejtetni. A rendelkezésünkre álló számok alapján azt mondhatjuk, hogy a rendszer már túlsordult, nem véletlenül érkeznek a segélykiáltások az intézményekből.

Helyzet van és még két hétig súlyos lesz

Több hete a határán feszül a magyar egészségügyi rendszer a harmadik járványhullám felfutó szakasza miatt. Napról napra egyre több és kétségbeesettebb segélykiáltás jut ki a kórházak falai közül, jellemzően név nélkül (a dolgozók ugyanis tartanak a következményektől): sorban állnak a mentők az intézmények előtt koronavírusos betegekkel, az intenzív osztályok megteltek, újabb és újabb ellátó helyszíneket nyitnak, a szakdolgozók terhelése folyamatosan növekszik, a kórházakban valósággal szükségállapotok vannak. Közben az állami döntéshozók szerint a helyzetet kézben tartják, vannak még tartalékok a rendszerben, a kapacitások kihasználtságát folyamatosan követik és szükség esetén azonnal reagálnak.

Célunk nem a pánikkeltés

Fontosnak tartjuk leszögezni már a cikkünk legelején: célunk ezzel az írással nem a félelemkeltés, hanem, hogy bemutassuk, milyen folyamatok zajlanak most az egészségügyben és hogy a magyar kórházak túlterhelődése milyen következményekkel járhat. A cikkünkben bemutatott helyzet súlyossága is rávilágít arra, hogy most mindennél fontosabb, hogy mindenki betartsa a korlátozó intézkedéseket és ellaposítsuk a görbét és így az egészségügy terhelését.

Az azonban már jelzett valamit, hogy egy héttel ezelőtt Orbán Viktor a kórházak igazgatóival egyeztetett két alkalommal is Pintér Sándor belügyminiszter, Kásler Miklós emberi erőforrások minisztere és Jenei Zoltán országos kórházi főigazgató jelenlétében. Néhány nap elteltével mindkét fél részéről érkeztek információk arról, hogy miről is volt szó a megbeszélésen. A miniszterelnök úgy fogalmazott, hogy szabad ágy és lélegeztetőgép még jelentős mértékben áll rendelkezésre, azt azonban elismerte, hogy mindig az a kérdés, hogy van-e elegendő orvos és ápoló, aki ezeket működteti. Ennek kapcsán kiemelte, hogy meghallgatták a kórházi vezetőket, akik "tapasztaltak és nincs köztük zöldfülű, minden kórházunk biztos irányítás alatt van" és a kormányfő megnyugtatónak nevezte a jelentéseiket. Azt is elárulta a kormányfő a találkozókról, hogy mindegyik kórházvezetőnek voltak problémái, nem volt olyan intézmény, ahol ne hiányozna vagy ápoló, vagy orvos, vagy fizikai térben elhelyezett intenzív osztályok, de mindenkiről látható volt szerinte, hogy meg tudják oldani a problémákat, központi segítséggel. Közben több helyen az is kiszivárgott, hogy a kórházigazgatókat felkészítették arra, hogy néhány hétig még súlyos lesz a járványhelyzet, és emiatt készülniük kell a kórházi terhelés további emelkedésére. A győri kórház igazgatója arról beszélt például, hogy Palkovics László miniszter tájékoztatása szerint még legalább két héten át több lesz a Covid-beteg az országban. Békássy Szabolcs, az Országos Kórházi Főigazgatóság országos háziiorvosi kollegiális vezetője pedig arról számolt be a héten, hogy napi 250 körüli koronavírusoshoz köthető haláleset is lehet Magyarországon és a kórházban kezelt betegek száma pedig elérheti a 15 ezer főt is. Egy szombaton kiszivárgott minisztériumi dokumentum közben azt tartalmazta (a fentiekkel összefüggésben), hogy a járványügyi számok tovább fognak növekedni: a kórházban ápoltak jelenleg 11 ezer körüli száma 14 ezerig is felmehet, és napi 250 vagy annál is több haláleset következhet be a csúcson.

A múlt heti, kórházigazgatókkal folytatott egyeztetésekről érkező információk alapján körvonalazódik a kormány helyzetértékelése:

MIVEL AZ EMBEREK TOVÁBBI KORLÁTOZÁSOKAT MÁR NEM VISELNÉNEK EL, EZÉRT A FELSZÁLLÓ JÁRVÁNY MIATT A KÓRHÁZAKNAK BÍRNIUK KELL A TERHELÉS NÖVEKEDÉSÉT A KÖVETKEZŐ HETEKBE, AZ IGAZGATÓKNAK MEG KELL OLDANIUK BETEGTÖMEG ELLÁTÁSÁT.

Adataink azt mutatják, hogy az elmúlt napokban stabilan ugyanabban a tempóban növekszik az ellátórendszerre nehezedő terhelés. Az elmúlt hét nap átlagában naponta 240 fővel növekedett a kórházban ápolott betegek létszáma, és amennyiben elfogadjuk, hogy a terhelésnövekedés ezen üteme fennmarad, akkor

SZÁMÍTÁSAINK SZERINT PONT KÉT HÉT MÚLVA ÉRI EL MAGYARORSZÁG A 14 EZER KÓRHÁZBAN ÁPOLT BETEGLÉTSZÁMOT ÉS 2,5 HÉT MÚLVA A 15 EZER KÓRHÁZI BETEGSZÁMOT.

Ebben a helyzetben két hét alatt (amennyiben a lélegeztetőgépre kerülő betegek számának növekedési üteme is fennmarad) 1700 fő fölé emelkedne a lélegeztetésre szoruló koronavírus-betegek száma a jelenlegi 1237 főről. Április elejére 32%-kal többen lennének kórházban a fertőzéssel összefüggésben, mint most, és a lélegeztetett betegek száma 40%-kal növekedne egy ilyen helyzetben. Mindez arra utal, hogy

BÁR MÁR AZ ELMÚLT NÉHÁNY HÉT TERHELÉSE IS RENDKÍVÜLI VOLT AZ EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZEREN, AMI MOST KÖVETKEZIK, AZ PÉLDA NÉLKÜLI LESZ IDEHAZA.

De hol van a kórházak teherbíró képességének felső határa?

A kedvezőtlen járványügyi számokat látva adódik a kérdés: meddig bírják a kórházak ezt a növekvő terhelést. Merkely Béla, a Semmelweis Egyetem rektora a héten ezzel kapcsolatban jelzésértékűen úgy fogalmazott, hogy már nincs békeidő, háború van, ezért az általa tavaly decemberben említett 1000 lélegeztetett beteg kapacitást meg lehet emelni 25-50%-kal, és ha kell még 100%-kal is, amit ő nem gondol. Ezzel a szakember (aki rendszeresen részt vesz az Orbán Viktornak járványügyi tanácsokat adó szakértői megbeszéléseken) megközelítőleg kijelölte az ellátórendszer teherbíró képességének felső határát: 1250, illetve 1500 lélegeztetésre szoruló beteg. Ennek az első állomását már most hétvégén elértük, a második állomás elérésére pedig körülbelül 7-8 nap múlva kerül sor.

Ha nem Merkely Béla korábbi kijelentéseibe próbálunk kapaszkodni egyéb kormányzati adatközlés hiányában (nem ismert ugyanis az az adat, hogy hány koronavírusos beteg fekszik az intenzív osztályokon - ami nagyobb szám, mint a lélegeztetettek száma -, hány nem koronavírusos beteg fekszik az intenzív osztályokon és közülük hányan szorulnak lélegeztetésre, hány intenzív szakápoló dolgozik jelenleg, rájuk átlagosan hány beteg jut), akkor a kórházi ágyak kihasználtsági adataiból érdemes kiindulni, hogy most mennyire lehetnek leterhelve a kórházak. Ehhez a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő több évre visszamenőleg elérhető havi fekvőbeteg-szakellátás adatait néztük meg. (Csak érdekességképp jegyezzük meg, hogy a 2021-es év ágykihasználtsági adatai még nem elérhetőek a január-februári hónapokra.)

Ezekből az adatokból egyértelműen leolvasható a koronavírus-járvány tavaly tavaszi berobbanásának, majd a sokkal súlyosabb második hullám hatása. Az addig évekig 1100 darab intenzív ágy körül ingadozó kapacitás rövid idő alatt emelkedett 1585-re, és tavaly decemberben, a legutolsó adatok szerint, itt állt. Ebből arra következtetünk, hogy (mivel a második hullám teteje novemberben volt) a kormány központilag 1585 ágyig tudta bővíteni az intenzív ágyak kapacitását, és ebből kiindulva ez az a szint, ahol az év elején is lehetünk.

Ezt az intenzív ágyszámot tehát elfogadhatjuk az intenzív kapacitás felső határának is, és ezt a humán erőforrás oldaláról is alá lehet támasztani. Az intenzív osztályos betegellátásra ugyanis korábbi közlések szerint 2000 szakápoló alkalmas ma Magyarországon (de egyes becslések szerint ez a szám a szolgálati jogviszony március elsejével 1800 főre apadt). Szakmai körökből származó információk szerint ha egy ápolóra jut 2 beteg, az elfogadható

terápiát nyújt. Ez alapján 3600-4000 intenzív osztályon fekvő betegre lenne elegendő szakszemélyzet (1800-2000 ápoló, ápolónként 2 beteg), de tekintettel kell lenni arra is, hogy ők három műszakban dolgoznak, így az egy időben maximálisan ellátható, intenzív osztályon fekvő beteg száma 1200-1400 beteg (ezt a határt már tavaly decemberben feszegette a betegszám). Ha már eleve megengedőbbek vagyunk a rendszerben (és egy ápolóra 3 beteg juthat), akkor ez a felső határ 1800 főre emelkedhet, de ez már tényleg a legfelső határa az intenzíves kapacitásoknak.

Így csordult túl a rendszer

És itt fontos megállni egy pillanatra: az intenzív osztályon fekvő betegek közé soroljuk a súlyos koronavírus-fertőzötteket (akik rászorulnak gépi lélegeztetésre és akik nem, hanem intenzíves koronavírus-fertőzött betegek) és ide kell sorolni a nem koronavírusos intenzív betegeket is (akik az intenzív osztályokon fekszenek, köztük is lehetnek olyanok, akik lélegeztetésre szorulnak). Mindezek alapján számításaink szerint az egészségügyi ellátórendszer teherbíró képessége jelenleg így áll:

A korábbi évek (2018 januártól 2020 márciusáig, a koronavírus-járvány megjelenéséig) átlagos intenzív ágyas kihasználtsági adatai alapján átlagosan 650 beteg feküdt az intenzív osztályokon, vagyis a koronavírus-fertőzés hatása nélkül. A pandémia miatt bevezetett korlátozások miatt azonban kevesebb a baleset (egyres hírek szerint ennek mértéke eléri a 20%-ot) és más betegségek is kevésbé terhelik az egészségügyi rendszert. Ezért azt feltételezzük, hogy megközelítőleg 520 beteg lehet most a kórházak intenzív osztályain, akik nem a Covid-19-el összefüggésben kerültek be.

Ehhez jön hozzá a (szombat reggeli adatok szerinti) 1237 fő, akik a koronavírus-betegséggel összefüggésben lélegeztetőgépen vannak.

Azt is tudjuk, hogy nem csak olyan koronavírus-betegek vannak az intenzív osztályokon, akiket lélegeztetnek, hanem vannak - egyelőre, vagy már - lélegeztetésre nem szoruló betegek is. Erről azonban semmilyen hivatalos adatközlés nem áll a rendelkezésünkre a harmadik járványhullámban. Tavaly decemberben a 444.hu portál gyűjtötte össze pár adatközlés nyomán, hogy a lélegeztetőgépre szoruló koronavírusos betegek száma hogyan viszonyul a koronavírusos intenzív betegek számához. Az akkori adatok arra utaltak, hogy a koronavírus intenzív osztályokon fekvő betegek kétharmada szorul lélegeztetésre. Vagyis erre alapozva becslésünk szerint még legalább 410 beteg lehet az intenzíven, akik koronavírus-fertőzéssel küzdenek, de nincsenek lélegeztetőgépen. Ez azonban csak becslés a tavalyi hullámra alapozva, könnyen lehet, hogy ennél kevesebben vannak koronavírus-fertőzöttek, akik nem szorulnak a lélegeztetőgép támogatására, ugyanis a hírek szerint a betegek sokkal súlyosabb állapotban kerülnek be az intézményekbe és sokkal gyorsabb a betegség lefolyása, ami azt jelenti, hogy nagyobb valószínűséggel kerülnek lélegeztetőgépre. Ha a fenti három számot összeadjuk, akkor megközelítőleg 2000-2200 olyan beteg van, akik jelenleg intenzív ellátásra szorulnak Magyarországon, miközben az ellátórendszer teherbíró képességének legfelső elméleti határa számításaink szerint 1800 fő.

MINDEZEK ALAPJÁN AZT MONDHATJUK, HOGY A RENDSZER MÁR KORÁBBAN TÚLCSORDULT.

A terhelés aktuális szintjét onnan is megközelíthetjük, hogy megnézzük, hány beteg feküdt az intenzív osztályokon a legutolsó hivatalos NEAK-adatközlés óta. Ezek szerint tavaly decemberben az 1585 fős intenzív ágykapacitás 83%-a volt foglalt, ami átlagosan a tavalyi év utolsó hónapjában 1314 intenzíves beteget jelentett. Azt is tudjuk, hogy tavaly decemberben átlagosan 564 fő volt lélegeztetőgépen koronavírus-betegség miatt, ami mostanra 1237 főre emelkedett. Ha a tavaly decemberi 1314 fős intenzív beteglétszámmal hozzáadjuk a koronavírus-lélegeztetésre szorulóknak elmúlt 2,5 hónapban látott 673 fős növekményét, akkor szintén 2000 főhöz közelítő intenzíves beteglétszámot kapunk. (És ehhez adódnak még hozzá azok a koronavírus-betegek, akik szintén intenzívra kerültek az

elmúlt 2,5 hónapban, de nincsenek lélegeztetőgépen). Ez a számítási módszer is azt mutatja, hogy a terhelés meghaladja az 1800 fős maximális intenzív ellátóképességet.

Ennél csak rosszabb lesz

Összességében tehát kijelenthetjük: az egyes intézményekből, egészségügyi dolgozóktól származó információkat (mikroképet) megerősíti a makroképünk. Cikkünk elején nem véletlenül taglaltuk a kormány által várt járványügyi kilátásokat, azok ugyanis arra utalnak, hogy még legalább 2 hétig nem csökken a kórházi rendszerre nehezedő nyomás. Ez pedig azt jelenti a gyakorlatban, hogy kivetítésünk szerint március végére, április elejére további 400-500 fővel növekszik a lélegeztetőgépre szoruló koronavírus-betegek száma, a rendszer túlsordulása tovább fokozódik.

Adódik a kérdés: ilyen helyzetben miért nem beszélünk a rendszer összeomlásáról? Mert plusz ágykapacitás és plusz lélegeztetőgép-kapacitás a jövőben is lesz az intézményekben (Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter a héten azt mondta, hogy a jelenleginél két és félszer több lélegeztetésre szoruló betegre is van kapacitás, valamint a katasztrófavédelemnek van terve 20 ezer feletti kórházi ápoltra is; Orbán Viktor pedig pénteken azt nyilatkozta, hogy 1618 lélegeztetőgéppel felszerelt ágy van még és közel 11 ezer nem lélegeztetőgépes Covid-ágy is van), és a humánerőforrást is pótolják központilag (rezidensek, orvosok, vagy akár magánegészségügyi dolgozók bevonásával), viszont a szakápolói létszámot nem lehet bővíteni egyik pillanatról a másikra, ez az effektív szűk keresztmetszete a bővítésnek. A gyakorlatban tehát az történik, hogy - intenzív szaktudással nem rendelkező egészségügyi személyzettel ugyan megerősítve, de - az egyre kimerültebb szakápolókra egyre több intenzív koronavírus-beteg jut, az újonnan nyíló Covid-osztályokon.

Vagyis a fentebb említett 1:3-as arány az ápoló-beteg viszonylatban egyre magasabbra emelkedik a teljes rendszer szintjén. Érzékeltetésképp: ha 1 ápolóra átlagosan 5 koronavírus intenzív beteg jutna az eddig számolt 3 helyett, akkor az egészségügyi rendszer teljesítőképességének elméleti felső határa 3000 intenzív osztályon fekvő beteg egyszerre történő ellátása lenne. Ahogyan érkeznek a koronavírus-betegek nagy tömegben a kórházakba (most napi szinten átlagosan 240 fő a növekmény), úgy fogják várhatóan nyitni az újabb és újabb intenzív-részlegeket a súlyos esetek számára és úgy tolják egyre kintebb és kintebb a rendszer elméleti korlátját.

(Portfólió 2021. március 21., vasárnap)

A Facebook az ember idegrendszerére csatlakozik

A kiterjesztett valóság mellé álmódott meg egy karkötőt a cég, ami az ember idegrendszerének segítségével képes bevinni a kívánt parancsokat

A Facebook már dolgozik egy olyan apróságon, ami némileg közel áll ahhoz a koncepcióhoz, amivel pusztán gondolattal lehet parancsokat bevinni a számítógépbe - írja a PCWorld.

Az AR-ral és VR-ral foglalkozó Facebook Reality Labs előállt egy olyan karkötővel, ami képes arra, hogy az agyból a kézbe és az ujjakba küldött jeleket digitális utasításokká alakítsa.

Ez azt jelenti, hogy minimális erőfeszítéssel kezelhető egy AR-rendszer, és még az is elképzelhető, hogy elég lehet csak az adott mozzanatra gondolni ahhoz, hogy utasítást adjon a felhasználó a gépnek.

A Facebook szerint ez nem azt jelenti, hogy a masina képes a gondolatainkban olvasni, hanem egész egyszerűen csak dekódolja, hogy mit fogunk csinálni legközelebb. Habár a koncepció nagyon érdekes, és egészen jól passzol a vállalat AR-szemüvegéhez, esélyes, hogy még elég sokat kell várnunk arra, hogy a mindennapokban használhassunk egy ilyen futurisztikus megoldást.

(Napi 2021. április 21., vasárnap)

Rengeteg a baleset az utakon: ezekben a kocsikban súlyosan megsérülhetsz

Hiába áll forgalomba éves szinten több mint 100 ezer új autó, a hazai gépjárműpark folyamatosan öregszik. A KSH szerint 2020-ban a magyar autók átlagéletkora 14,7 év volt, de a legnépszerűbb márkáknál ez a szám még ennél is magasabb. Minél idősebb az autónk, annál jobban öregszenek az anyagok, így pedig nem véd meg mindket a súlyosabb sérülésekkel szemben, ha balesetet szenvedünk.

Számos közlekedési baleset történt Magyarországon tavaly: a KSH statisztikái szerint összesen 13 778 baleset történt a hazai utakon 2020-ban. Ebből 4105 volt súlyos kimenetelű, 423 esetben pedig halállal végződött a baleset.

Ez különösen annak fényében aggasztó, hogy hiába áll forgalomba számos új autó, a magyarok javarészt öreg kocsikat hajtanak: a KSH statisztikái szerint a 2020-ban itthon forgalomban lévő, több mint 3,9 millió gépjármű átlagos életkora 14,7 év volt. Az alábbi csárton látható az egyes márkák autójának átlagéletkora. Aggasztó, hogy csak a Dacia, a Hyundai és a Kia tudott 10 éves átlag alá kerülni, az összes többi, még gyártásban lévő típus esetében már 12 év fölött van az átlagéletkor.

Alább pedig azt szedtük grafikonba, hogy melyik gyártónak hány autója fut jelenleg az utakon. Aggasztó, hogy a legnépszerűbb típusok is igencsak öregek: az első helyezett Opelnél például kereken 16 év az átlagéletkor, de második legtöbb autót magáénak tudó Suzuki sincs sokkal jobb helyzetben (15,3 év), ahogy a Volkswagenek sem túl fiatalok már, átlagosan 16,2 évesek.

És sajnos minél öregebb verdát hajtasz, annál valószínűtlenebb, hogy ép bőrrel úszol meg egy balesetet. Nem azért, mert régen nem voltak annyira biztonságosak az autók, hanem a kor előrehaladtával a korrózió egyszerűen meggyengíti azokat a részeket, amelyek hivatottak elvezetni egy esetleges ütközés energiáját. Például az alábbi törésteszten öregebb autókat ütköztettek újabbakkal, szimulálva egy átlagos közúti balesetet. Rögtön az első ütközés megmutatja, mennyire védtelenek vagyunk egy korszerűtlen kocsiban:

A régebbi (piros) Nissan vezetőjének gyakorlatilag semmi esélye nem volt túlélni a frontális karambolt: nem csak a kormányt kapta az arcába, a testét a műszerfal zúzta porrá, gyakorlatilag rágyűrődött az autó bal eleje. Ezzel szemben az újabb (2016-os) Nissanban ülő tesztbábut szépen megfogták a légzsákok, és a műszerfal is a helyén maradt. Valószínűleg neki is megsérült a feje, de nagyobb eséllyel élte túl a balesetet, mint a piros kocsis vezetője. Hasonló eredménnyel zárult a másik teszt is, amikor két hasonló típusú autót csaptak össze: a fiatal Ford jobban megvédte utasát, mint a régi Fiesta. De alább megnézhetjük, hogy teljesít a mostani törésteszten a 2004 és 2008 között gyártott VW Golf:

Mégegyszer: ez nem csak azért van, mert az évek során fejlődött a technika, hanem mert egyszerűen előregszenek az anyagok a régi autókban, nem bírják annyira az erőhatásokat.

A biztonság az első

A fentieket figyelembe véve tehát egyértelmű, hogy egy újabb, és így modernebb biztonsági berendezésekkel ellátott autóban jóval nagyobb biztonságban vagyunk. És most nem olyan

dolgokra gondolunk, mint a biztonsági öv, aminek használata 2006 óta kötelező az EU-ban, vagy az ABS (2004 óta kötelező), hanem például az elektronikus menetstabilizátor;

a vészfék-asszisztens;

a guminyomás-figyelmeztető rendszer;

vagy az integrált mobilkommunikáció, amivel egyes modelleknél majd automatikusan tárcsázódik a vészhívó, ha balesetet szenvedünk;

de ott van még a sávelhagyást figyelő rendszer;

tempomat követőradarral;

holttérfigyelő is bekerülhet már a modernebb autókba.

És akkor még nem beszéltünk a megannyi újabb fejlesztésről, mint a fáradtság-figyelő rendszer, táblafigyelő, dugófigyelő vagy a sávelhagyás-jelző, hogy csak néhány példát említsünk.

Annyi biztos, hogy minden autónak kötelessége törekedni saját maga és utastársai érdekében arra, hogy a legnagyobb biztonságban közlekedjen, éppen ezért nem érdemes sokat morfondírozni azon, hogy lecseréljük-e az autót, ha már nem találjuk azt elég biztonságosnak.

Jó, de miből?

Biztonság szempontjából elmondható, hogy minél fiatalbba cseréljük le az autónkat, annál jobb, de egy gyors keresés után kiderült, hogy 3 millió forintból már bőven tudunk válogatni az 5 évnél fiatalabb gépjárművek között is. És nem csak kisautókat találunk már ennyiért a kínálatban. Persze, nem mindenki teheti meg, hogy kizárólag önerőből kifizessen ennyi pénzt.

(Pénzcentrum 2021. március 21., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIV. évfolyam, 11. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Hírek: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/hirek.htm

Panaszok: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/levelek.htm

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)